

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.0610.2.156.2021.AMU(16)

RM-0610-156-21

UD63

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Art. 1. W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nadzór nad Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi.”,
 - b) uchyla się ust. 2;
- 2) w art. 8:
 - a) w ust. 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych”,
 - b) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Prezes Agencji składa Prezesowi Rady Ministrów i ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi roczne sprawozdanie z działalności Agencji do dnia 15 maja każdego roku.”;
- 3) w art. 9:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kierowników komórek organizacyjnych w Centrali Agencji i ich zastępców, dyrektorów oddziałów regionalnych i ich zastępców oraz doradców Prezesa Agencji powołuje i odwołuje Prezes Agencji, a kierowników biur powiatowych i ich zastępców oraz kierowników biur w oddziałach regionalnych i ich zastępców – dyrektor oddziału regionalnego.”,
 - b) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Stanowisko kierownika komórki organizacyjnej w Centrali Agencji i jego zastępcy, dyrektora oddziału regionalnego i jego zastępcy, doradcy Prezesa Agencji oraz kierownika biura powiatowego i jego zastępcy może zajmować osoba, która:”;
- 4) w art. 10a:
 - a) w ust. 1 po wyrazach „art. 77 § 1” dodaje się wyrazy „, art. 79a”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, organ administracji publicznej:

- 1) stoi na straży praworządności;
- 2) jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzeć cały materiał dowodowy;
- 3) udziela stronom, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
- 4) zapewnia stronom, na ich żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i na ich żądanie, przed wydaniem decyzji, umożliwia im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

1b. Strony oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniach, o których mowa w ust. 1, są obowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.”,

c) w ust. 6 uchyla się pkt 6;

5) w art. 12 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Nie wymaga przeprowadzenia naboru:

- 1) zatrudnienie osoby na zastępstwo w związku z usprawiedliwioną nieobecnością pracownika Agencji;
- 2) nawiązanie stosunku pracy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy z osobą, która ukończyła w Agencji staż w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 34 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162, 1621, 2270, 2317 i 2445).

1b. Po zakończeniu stosunku pracy z osobami, o których mowa w ust. 1a, dalsze zatrudnienie tych osób na wolne stanowiska pracy w Agencji wymaga przeprowadzenia naboru.

1c. Na wolne stanowisko pracy w Agencji może zostać przeniesiony pracownik urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, w tym będący członkiem korpusu służby cywilnej w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1233, 2447 i 2448), w drodze porozumienia pracodawców, za zgodą tego pracownika.

1d. W przypadku przeniesienia, o którym mowa w ust. 1c, z pracownikiem nawiązuje się stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony lub na czas określony.”;

6) w art. 21:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Roczny plan finansowy Agencji nie obejmuje swoim zakresem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z tych funduszy, z wyłączeniem środków na finansowanie projektów w ramach pomocy technicznej oraz zadań, które są realizowane na podstawie odrębnych przepisów.”,

b) w ust. 6 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „ministra właściwego do spraw finansów publicznych i”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a–7e w brzmieniu:

„7a. Roczne sprawozdanie finansowe Agencji podlega badaniu przez firmę audytorską.

7b. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi dokonuje wyboru firmy audytorskiej uprawnionej do badania rocznego sprawozdania finansowego Agencji.

7c. Koszty postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz koszty badania rocznego sprawozdania finansowego Agencji ponosi Agencja.

7d. Prezes Agencji przedkłada do dnia 10 maja każdego roku roczne sprawozdanie finansowe Agencji wraz ze sprawozdaniem z jego badania do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi.

7e. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, na wniosek Prezesa Agencji, dokonuje podziału rocznego wyniku finansowego Agencji.”,

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Agencja tworzy następujące fundusze własne:

- 1) fundusz Agencji;
- 2) fundusz rezerwowy.”,

e) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8c w brzmieniu:

„8a. Fundusz Agencji odzwierciedla wartość mienia własnego Agencji na dzień jej utworzenia.

8b. Fundusz rezerwowy ulega:

- 1) zwiększeniu o zysk netto;

2) zmniejszeniu o stratę netto.

8c. W przypadku gdy ustalona na koniec danego roku obrotowego strata netto przewyższa wartość funduszu rezerwowego, część straty przewyższająca wartość tego funduszu pozostaje jako niepokryta strata z lat ubiegłych i jest prezentowana w pozycji bilansu „zysk (strata) z lat ubiegłych”.”,

f) uchyla się ust. 9,

g) dodaje się ust. 10 i 11 w brzmieniu:

„10. Zobowiązania z tytułu umów, których okres realizacji przekracza rok budżetowy, mogą być zaciągane w ramach Wieloletniego Planu Finansowego Państwa w przypadku, gdy ich realizacja w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania i prawidłowej realizacji zadań Agencji w okresach przyszłych.

11. Prezes Agencji może ustalać limity wydatków oddziałów regionalnych w zakresie finansowania kosztów działalności bieżącej oraz nakładów związanych z realizacją inwestycji dotyczących majątku trwałego, mając na uwadze zapewnienie właściwej realizacji zadań Agencji.”;

7) po art. 21 dodaje się art. 21a–21g w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Agencja może, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, utworzyć spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, zwaną dalej „spółką”, w celu realizacji zadań polegających na zapewnieniu rozwoju systemów i rozwiązań teleinformatycznych służących realizacji zadań Agencji, w szczególności przez:

- 1) budowę systemów lub rozwiązań teleinformatycznych;
- 2) rozbudowę lub unowocześnienie istniejących systemów lub rozwiązań teleinformatycznych;
- 3) utrzymanie systemów lub rozwiązań teleinformatycznych.

2. W celu usprawnienia współpracy między instytucjami i organami publicznymi oraz zapewnienia sprawnej obsługi rolników i innych podmiotów lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, na rzecz których są realizowane zadania publiczne w zakresie działów administracji rządowej – rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne lub rybołówstwo, spółka może realizować zadania polegające na zapewnieniu rozwoju systemów i rozwiązań teleinformatycznych, w szczególności przez:

- 1) budowę systemów lub rozwiązań teleinformatycznych,

2) rozbudowę lub unowocześnienie istniejących systemów lub rozwiązań teleinformatycznych,

3) utrzymanie systemów lub rozwiązań teleinformatycznych

– na rzecz podmiotów lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej innych niż Agencja, które realizują te zadania publiczne, na podstawie umów zawartych z tymi podmiotami lub jednostkami.

3. Agencja może posiadać i obejmować udziały w spółce. Przepisu art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.¹⁾) nie stosuje się.

4. Do realizacji zadań spółki określonych w ust. 1 i 2, zwanych dalej „zadaniami spółki”, stosuje się przepisy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

5. Prezes Agencji może przekazać środki na pokrycie wkładu pieniężnego wnoszonego do spółki.

Art. 21b. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może powierzyć spółce realizację zadań spółki na rzecz jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na rzecz Agencji, przyznając na ten cel dotację celową. Powierzenie zadań następuje na podstawie umowy, o której mowa w art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przepisu art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może udzielić spółce dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej spółki.

Art. 21c. Spółka nie może tworzyć ani przystępować do spółek prawa handlowego, a także nie może nabywać lub obejmować akcji lub udziałów w spółkach prawa handlowego.

Art. 21d. 1. Zgromadzenie wspólników może udzielać zarządowi spółki wiążących poleceń w zakresie realizacji zadań spółki określonych w ustawie lub akcie założycielskim.

2. Rada nadzorcza spółki uchyla uchwały zarządu spółki niezgodne z przepisami prawa, postanowieniami aktu założycielskiego lub poleceniami, o których mowa w ust. 1.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270.

Art. 21e. Przychodami spółki są:

- 1) przychody z tytułu realizacji zadań spółki;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa, w tym dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych;
- 3) dotacje podmiotowe na dofinansowanie działalności bieżącej spółki.

Art. 21f. 1. System lub rozwiązanie teleinformatyczne zbudowane, rozbudowane lub unowocześnione w ramach zadań spółki spółka może przekazać nieodpłatnie na rzecz Agencji lub innego podmiotu lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, na rzecz których realizowała zadania spółki, na wniosek tych podmiotów.

2. Sposób i tryb przekazania systemu lub rozwiązania teleinformatycznego, o których mowa w ust. 1, określa umowa zawarta na piśmie między spółką a Agencją lub podmiotem lub jednostką, o których mowa w ust. 1.

Art. 21g. 1. W celu realizacji zadań spółki spółka może nieodpłatnie uzyskiwać dane z systemów teleinformatycznych Agencji oraz innych podmiotów lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, na rzecz których realizuje zadania spółki.

2. Spółka może zawierać z administratorami zbiorów danych, o których mowa w ust. 1, na piśmie, umowy o udostępnianiu informacji zgromadzonych w zbiorach w drodze teletransmisji bez konieczności składania każdorazowo pisemnych wniosków o udostępnienie danych.

3. W celu realizacji zadań spółki spółka może nieodpłatnie uzyskiwać dane ze zbiorów danych, w tym zbiorów danych osobowych, prowadzonych przez organy władzy publicznej, państwowe jednostki organizacyjne oraz Agencję.

4. W celu realizacji zadań spółki spółka może przetwarzać dane uzyskane na podstawie ust. 1 i 3.

5. Do ochrony danych uzyskanych przez spółkę na podstawie ust. 1 i 3 stanowiących tajemnice prawnie chronione stosuje się przepisy regulujące zasady ochrony tych tajemnic.”;

- 8) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Prezes Agencji może umarzać, w całości lub w części, rozkładać na raty lub odraczać termin spłat wierzytelności Agencji przypadających jej w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych z krajowych środków publicznych

oraz w ramach Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, zwanych dalej „wierzytelnościami Agencji”.”;

9) w art. 25 uchyla się ust. 3;

10) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W okresie trwania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii odsetki od wierzytelności Agencji, których spłata została odroczone lub rozłożona na raty, są naliczane do dnia wniesienia wniosku, o którym mowa w ust. 2, włącznie z tym dniem.”;

11) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:

„Art. 27a. 1. Jeżeli wnioskodawcą jest dłużnik prowadzący działalność w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych, pomoc, o której mowa w art. 24 i art. 27 ust. 1a, stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie i może być udzielona zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1408/2013”, oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

2. W przypadku pomocy udzielanej zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 do wniosku o pomoc dołącza się oświadczenie albo zaświadczenia dotyczące pomocy *de minimis* oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743).”;

12) w art. 29:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki publiczne:

1) pochodzące z funduszy Unii Europejskiej,

2) krajowe, przeznaczone na:

a) współfinansowanie wydatków realizowanych z funduszy Unii Europejskiej,

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 51 z 22.02.2019, str. 1.

- b) finansowanie przez Agencję pomocy przyznawanej w drodze decyzji administracyjnej
 - podlegają zwrotowi, jeżeli płatność lub pomoc finansowa wypłacone z tych środków zostały przyznane nienależnie lub zostały pobrane w nadmiernej wysokości w wyniku naruszenia prawa lub w przypadkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących przyznawania lub wypłaty płatności lub pomocy finansowej lub zwrotu tych środków.”,
- b) po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:
 - „1c. Ustalenie kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.”,
- c) w ust. 2 skreśla się wyrazy „w decyzji, o której mowa w ust. 1.”,
- d) w ust. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) z wyjątkiem przepisów:
 - a) dotyczących umarzania należności, odraczania płatności, rozkładania płatności na raty oraz zaokrąglania należności, z tym, że termin, o którym mowa w art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wynosi 60 dni,
 - b) art. 78 i art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;”;
- 13) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:
 - „Art. 39a. 1. Wierzytelności, o których mowa w art. 39, podlegają umorzeniu na wniosek:
 - 1) osoby, która była stroną umowy o kredyt udzielony ze środków Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, umowy o spłatę zrestrukturyzowanego długu, umowy o kredyt udzielony ze środków budżetowych lub umowy o kredyt z gwarancją Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, albo
 - 2) następcy prawnego osoby, o której mowa w pkt 1
 - jeżeli na dzień złożenia wniosku mają ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz nie posiadają innej nieruchomości niż ta, w której zamieszkują.

2. Jeżeli warunki, o których mowa w ust. 1, nie są spełnione, wierzytelności, o których mowa w art. 39, podlegają umorzeniu na wniosek osoby, która była stroną umowy o kredyt udzielony ze środków Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, umowy o spłatę zrestrukturyzowanego długu, umowy o kredyt udzielony ze środków budżetowych lub umowy o kredyt z gwarancją Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, albo jej następcy prawnego, jeżeli wyłączną wierzytelnością jest wierzytelność z tytułu odsetek.

3. Jeżeli wnioskodawcą jest dłużnik prowadzący działalność w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych, pomoc, o której mowa w ust. 2, stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie i może być udzielona tylko raz zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Przepis ust. 1 stosuje się również do należnych Agencji kosztów dochodzenia, ustalenia, zabezpieczenia i egzekucji wierzytelności, o których mowa w art. 39, z tym że należne Agencji koszty procesu i koszty egzekucji orzeczone po umorzeniu tych wierzytelności ulegają umorzeniu.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko dłużnika oraz adres jego zamieszkania;
- 2) oznaczenie wierzytelności;
- 3) kwotę wierzytelności;
- 4) uzasadnienie wniosku;
- 5) podpis dłużnika.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające ustalenie prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) oświadczenie albo zaświadczenia dotyczące pomocy *de minimis* oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej – w przypadku pomocy udzielanej zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013.

7. Umorzenie wierzytelności, o których mowa w art. 39, następuje na podstawie złożonego na piśmie oświadczenia Prezesa Agencji.

8. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

- 1) imię i nazwisko dłużnika oraz adres jego zamieszkania;
- 2) oznaczenie wierzytelności;
- 3) kwotę wierzytelności;
- 4) podpis Prezesa Agencji.

9. Umorzenie wierzytelności, o których mowa w art. 39, wywołuje takie same skutki jak zwolnienie dłużnika z długu określone w przepisach ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509 i 2459).”.

Art. 2. Do postępowań dotyczących naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Postępowania dotyczące naboru kandydatów do zatrudnienia na stanowisko doradcy Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ulegają zakończeniu z tym dniem.

Art. 4. Stosunki pracy pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisku doradcy Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosunkami pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162).

Art. 5. Do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 10a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 6. Do postępowań w sprawach odraczania lub rozkładania na raty spłaty wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych

i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 27 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Na dzień 1 stycznia 2023 r. zostanie dokonana jednorazowa korekta funduszu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odzwierciedlająca wartość mienia własnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w dniu jej utworzenia.

Art. 8. Nie obciąża się Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kosztami w niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy postępowaniach w sprawach dochodzenia, ustalenia, zabezpieczenia i egzekucji wierzytelności umorzonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w trybie art. 39a ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 9. Prezes Rady Ministrów może dokonać, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, w celu wykonania przepisów określających możliwość utworzenia spółki, o której mowa w art. 21a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 6, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505), zwanej dalej „ustawą o Agencji”.

Zmiany zaproponowane w art. 1 pkt 1 ustawy polegają na rezygnacji ze wskazywania w przepisach, że nadzór nad Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją” albo „ARiMR”, w zakresie gospodarki finansowej sprawuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, a także na uchyleniu upoważnienia dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu, sposobu i trybu sprawowania tego nadzoru, i zostały wprowadzone na wniosek Ministra Finansów. Minister Finansów, uzasadniając swój wniosek, wskazał, że wystarczające w tym zakresie są kompetencje Ministra Finansów wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 221). Ponadto Minister Finansów podkreślił, że nie sprawuje takiego nadzoru nad żadną inną agencją wykonawczą i obecny przepis art. 3 ust. 1 ustawy o Agencji stanowi odstępstwo od ogólnie określonych zasad dla agencji wykonawczych, uregulowanych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a zatem powinien zostać zmieniony przez wykreślenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych jako organu sprawującego nadzór w zakresie gospodarki finansowej. W konsekwencji powyższych propozycji stosowne zmiany polegające na wykreśleniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych wprowadzono również w art. 8 ust. 1 i 16 (art. 1 pkt 2 niniejszej ustawy) oraz w art. 21 ust. 6 (art. 1 pkt 6 lit. b niniejszej ustawy).

Zmiany proponowane w art. 1 pkt 3 ustawy polegają na rozszerzeniu katalogu stanowisk w strukturze Agencji, które obsadzone są w drodze powołania, w których przypadku powołanie jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.).

W dotychczasowym stanie prawnym katalog ten obejmował następujące stanowiska: Prezesa Agencji, zastępcy Prezesa Agencji, kierownika komórki organizacyjnej w Centrali

Agencji i jego zastępcy, dyrektora oddziału regionalnego i jego zastępcy, kierownika biura powiatowego i jego zastępcy oraz kierowników biur w oddziałach regionalnych i ich zastępców. Niniejszą ustawą rozszerza się ten katalog o stanowisko doradcy Prezesa Agencji.

Powyższa zmiana podyktowana jest koniecznością uelastycznienia zatrudniania osób na stanowisku doradcy Prezesa Agencji. Z istoty stanowiska doradcy wynika, że na stanowisku tym zatrudniane są osoby posiadające zarówno wiedzę specjalistyczną, jak i cieszące się zaufaniem osoby pełniące funkcję Prezesa Agencji. Niejednokrotnie potrzeba ich zatrudnienia wynika z określonego problemu (problemów) do rozwiązania lub związana jest z konkretnymi projektami realizowanymi w Agencji. Pożądanym stanem jest, aby Prezes Agencji mógł jeszcze skuteczniej i efektywniej zarządzać zasobem osób zatrudnionych jako jego doradcy. Obecnie są oni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, ze wszystkimi tego skutkami w sferze zarówno nawiązywania, jak i rozwiązywania stosunku pracy. Po zmianie charakteru stosunku pracy doradcy na stosunek nawiązywany na podstawie powołania Prezes Agencji będzie mógł, w zależności od potrzeb Agencji, elastyczniej kształtować skład zespołu swoich doradców. W tym celu w art. 9 ust. 3 ustawy o Agencji do listy stanowisk, na które powołuje Prezes Agencji, dodaje się stanowisko doradcy Prezesa Agencji. Ponadto w art. 9 ust. 4 ustawy o Agencji, zawierającym wymagania niezbędne do zajmowania wskazanych stanowisk, do list tych stanowisk dodaje się stanowisko doradcy Prezesa Agencji.

Zmiany proponowane w art. 1 pkt 4 ustawy mają na celu uzupełnienie art. 10a ustawy o Agencji. Obowiązujący art. 10a w ust. 1 określa wyłączenia w zakresie stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Część z tych wyłączonych przepisów to regulacje określające niektóre zasady postępowania administracyjnego (art. 7, art. 9, art. 10), które kształtują pozycję organu i strony w postępowaniu administracyjnym, pozostałe zaś to regulacje konkretyzujące te zasady w postępowaniu dowodowym. W miejsce wyłączonych zasad w art. 10a ustawy o Agencji nie zostały wprowadzone inne zasady, które ukształtowałyby pozycję organu i strony w postępowaniu administracyjnym. Projektowana regulacja uzupełnia zmieniany przepis o takie zasady, analogiczne do zasad rządzących postępowaniem administracyjnym w sprawach rozstrzyganych na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płaćnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2114). Zgodnie z projektowaną regulacją organ administracji publicznej:

- 1) stoi na straży praworządności;
- 2) jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
- 3) udziela stronom, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
- 4) zapewnia stronom, na ich żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i na ich żądanie, przed wydaniem decyzji, umożliwia im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Natomiast strony oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniach, o których mowa w ust. 1, są obowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Wprowadzenie takich uregulowań, oprócz wyraźnego ukształtowania pozycji organu i strony w postępowaniu administracyjnym, zapewni większą jednolitość w zakresie trybu postępowań administracyjnych prowadzonych przez organy administracji publicznej znajdujące się w strukturze Agencji, tj. przez kierownika biura powiatowego Agencji, dyrektora oddziału regionalnego Agencji oraz Prezesa Agencji. W tym celu proponuje się również uchylić w art. 10a w ust. 6 pkt 6 ustawy o Agencji, który wyłącza stosowanie uregulowań zawartych w art. 10a ust. 1–5 ustawy o Agencji do postępowań rozstrzyganych w drodze decyzji na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy o Agencji, w szczególności do postępowań w sprawach tzw. pomocy krajowej.

W art. 1 pkt 5 ustawy proponuje się zmianę art. 12 ustawy o Agencji przez wprowadzenie wyłączenia obowiązku przeprowadzania naboru na zasadach określonych w tej ustawie w przypadku zatrudniania pracowników w celu zastępstwa pracownika Agencji w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności, jak też w przypadku nawiązywania stosunku pracy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, z osobą, która ukończyła w Agencji staż w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.). Zmiany w tym zakresie zaproponowała m.in. Agencja, podnosząc, że mają one na celu zapewnienie ciągłości bieżącej realizacji jej zadań, usprawnienie procesu zatrudniania oraz polepszenie współpracy z urzędami pracy, które, kierując do Agencji osoby w celu odbycia stażu, niejednokrotnie wymagały ze strony Agencji deklaracji zatrudnienia tych osób. Odejście od obowiązku

przeprowadzania naboru na zasadach określonych w ustawie o Agencji w przypadku umów na czas określony w celu zastępstwa pozwoliłoby skutecznie reagować w przypadku zarówno braków kadrowych w trakcie naborów wniosków o przyznanie pomocy, jak i wzmożonej liczby kontroli terenowych, co byłoby nieocenioną korzyścią dla sprawnego funkcjonowania Agencji. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że duża część kontroli terenowych może odbywać się tylko przez kilka miesięcy w roku, zaś proces naboru wniosków o przyznanie pomocy jest działaniem okresowym, którego ramy czasowe wynikają z przepisów prawa. Ponadto długotrwałe procesy wyłaniania pracowników na zastępstwo, często trwające co najmniej miesiąc, bywają mało skuteczne, gdyż zdarza się, że osoba będąca na długotrwałym zwolnieniu wraca do pracy po dwóch, trzech miesiącach, zaś osoba pracująca na zastępstwo często potrzebuje też czasu na poznanie specyfiki pracy Agencji oraz wdrożenie się w wykonywanie zadań. Należy ponadto zauważyć, że analogiczne rozwiązanie z powodzeniem funkcjonuje w odniesieniu do zatrudniania na zastępstwo pracowników samorządowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282, z późn. zm.). Z kolei odejście od obowiązku przeprowadzania naboru na zasadach określonych w ustawie o Agencji w przypadku nawiązywania stosunku pracy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy z osobą, która ukończyła w Agencji staż, stwarza dużą szansę na zatrudnienie dla uczestników stażów organizowanych przez Agencję wspólnie z urzędami pracy. Procedury konkursowe organizowane przez urzędy pracy dla organizatorów stażu preferują podmioty deklarujące zatrudnienie po okresie stażu. Dotychczasowy stan prawny w przeważającej liczbie przypadków utrudniał współpracę z urzędami pracy, które, kierując stażystę do Agencji, wymagały deklaracji zatrudnienia. Obecnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na tego typu zobowiązania ze strony Agencji, co jest krzywdzące dla potencjalnych stażystów, niejednokrotnie zorientowanych na zdobycie doświadczenia i realne wsparcie etatowych pracowników Agencji. Taki stan prawny skutkuje często brakiem możliwości uczestniczenia w stażu przez osoby, dla których Agencja spełnia oczekiwania względem zakresu wiedzy i doświadczenia, jakie chciałyby zdobyć, a Agencję pozbawia możliwości wsparcia ich dążeń do wzrostu konkurencyjności na rynku pracy. Obecne przepisy prawa czynią Agencję mniej konkurencyjną (ze względu na brak deklaracji zatrudnienia) w stosunku do innych podmiotów ubiegających się o stażystów. Tymczasem Agencja oferuje stażystom możliwość zdobycia doświadczenia w największej agencji płatniczej w Unii Europejskiej, zatrudniającej wysokiej klasy specjalistów. Zatrudnienie osoby, która ukończyła staż w Agencji, pozwala ugruntować wiedzę zdobytą w czasie jego

trwania, a także pozwala uzyskać nowe umiejętności dostępne jedynie dla pracowników Agencji. Ze względów bezpieczeństwa zarówno dostęp do systemów teleinformatycznych Agencji, jak i pełne procedowanie realizowanych spraw, wymaga zakresu odpowiedzialności przynależnego jedynie pracownikom. Osoby skierowane przez urzędy pracy na staż w Agencji, a następnie zatrudnione na proponowanych w art. 1 pkt 5 ustawy warunkach, uzyskałyby pełne przygotowanie do wykonywania pracy także w innych podmiotach o profilu działalności zbliżonym do Agencji. Z drugiej strony okres stażu to doskonały sposób, aby sprawdzić, czy dany stażysta, który miał możliwość nabycia umiejętności i zdobycia wiedzy, sprawdził się jako potencjalny pracownik. Proponowany okres 6 miesięcy z jednej strony wydaje się wystarczający, aby poprawić pozycję Agencji w konkursach o organizację stażu, z drugiej strony nie zaburza zasady otwartości i konkurencyjności naboru. Z kolei, patrząc od strony stażysty, okres odbywania stażu wynoszący maksymalnie 6 miesięcy łącznie z proponowanym okresem 6 miesięcy zatrudnienia pozwoli mu na znaczne zwiększenie szans na rynku pracy. Analizując bowiem oferty pracy, można przyjąć, że częstym warunkiem przejścia do kolejnego etapu procesu rekrutacyjnego jest posiadanie rocznego doświadczenia zawodowego. Projektowany przepis ust. 1a nie ogranicza jednocześnie prawa zatrudnienia stażysty na czas usprawiedliwionej nieobecności pracownika, na okres przekraczający 6 miesięcy. Proponowane zmiany przepisów w powyższym zakresie dają szansę na zatrudnienie osobom bezrobotnym, nieposiadającym doświadczenia, a wprowadzenie proponowanych zmian w przepisach stanowi realizację prospołecznej polityki państwa i przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia. Ponadto w celu wykorzystania wiedzy pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w projekcie zaproponowano, aby możliwe było zatrudnianie tych pracowników w Agencji bez przeprowadzania naboru. Umożliwi to również płynne zarządzanie zasobami kadrowymi. W projektowanej ustawie zaproponowano, aby na wolne stanowisko pracy w Agencji mógł zostać przeniesiony pracownik urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, w tym będący członkiem korpusu służby cywilnej w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1233, z późn. zm.), w drodze porozumienia pracodawców.

Jednocześnie, w celu zapewnienia przejrzystości przepisów o zatrudnianiu na wolne stanowiska w Agencji, proponuje się wprowadzenie przepisów regulujących postępowanie po rozwiązaniu umowy o pracę z upływem czasu, na który była zawarta z osobą zatrudnioną na zastępstwo, lub po rozwiązaniu umowy o pracę z upływem czasu, na który była zawarta

z osobą, która była zatrudniona na czas określony na podstawie zobowiązania wynikającego z umowy o staż zawartej z urzędem pracy. Proponuje się, aby dalsze zatrudnienie tych osób na wolnych stanowiskach pracy w Agencji wymagało przeprowadzenia otwartego i konkurencyjnego naboru (proponowany ust. 1b w art. 12 ustawy o Agencji).

Zmiany projektowane w art. 1 pkt 6 niniejszej ustawy również zostały zaproponowane przez Ministra Finansów. W opinii Ministra Finansów zagadnienia dotyczące rachunkowości i sprawozdawczości – jako wykraczające poza gospodarkę finansową – powinny być regulowane przepisami rangi ustawowej, tj. ustawy o Agencji – jak to ma miejsce w przypadku innych osób prawnych, np. Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Ministra Finansów w polskim systemie prawnym we wszystkich jednostkach prowadzących księgi rachunkowe (tj. zarówno w jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych, jak i jednostkach gospodarczych) równowartość mienia wnoszonego przez podmioty lub organy założycielskie znajduje na dzień utworzenia tych jednostek swoje odzwierciedlenie w funduszu (kapitale) podstawowym. W przypadku Agencji fundusz podstawowy (statutowy) powinien odzwierciedlać równowartość mienia otrzymanego przez jednostkę na dzień utworzenia. Z kolei osiągnięte zyski netto jednostki powinny, co do zasady, być odnoszone na podwyższenie utworzonego w tym celu funduszu zapasowego lub rezerwowego. Z tego funduszu powinny być pokrywane ponoszone przez jednostkę straty netto. W przypadku gdy przepisy szczególne stanowią o tym, że fundusz podstawowy (statutowy) mógł ulegać zmniejszeniu o wartość straty netto, może to doprowadzić do „wyzerowania” tego funduszu. Uwzględniając powyższe, w ustawie o Agencji proponuje się dodanie w art. 21 ustawy o Agencji ust. 7a–7d, które regulują kwestie sprawozdawczości, oraz zmianę brzmienia ust. 8 i dodanie nowego ust. 8a, zgodnie z którymi Agencja będzie tworzyć fundusz Agencji odzwierciedlający wartość mienia własnego Agencji w dniu jej utworzenia oraz fundusz rezerwowy, który będzie zwiększany o zysk netto i odpowiednio zmniejszany o stratę netto.

Jednocześnie, mając na względzie rezygnację z zawartego w art. 3 ust. 2 ustawy o Agencji upoważnienia do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji, proponuje się dodanie w ramach proponowanej ustawy w art. 21 ustawy o Agencji nowych regulacji, dotychczas zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 193, z późn. zm.), tj. przepisów ust. 4a, zgodnie z którymi roczny plan finansowy nie obejmuje swoim

zakresem środków finansowych pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z tych funduszy, z wyłączeniem środków na finansowanie projektów w ramach pomocy technicznej oraz zadań, które są realizowane na podstawie odrębnych przepisów oraz ust. 10, zgodnie z którym zobowiązania z tytułu umów, których okres realizacji przekracza rok budżetowy, mogą być zaciągane w ramach Wieloletniego Planu Finansowego Państwa w przypadku, gdy ich realizacja w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania i prawidłowej realizacji zadań Agencji w okresach przyszłych. Natomiast zgodnie z dodawanym ust. 11 Prezes Agencji będzie mógł ustalać limity wydatków oddziałów regionalnych m.in. w zakresie kosztów działalności bieżącej i inwestycji w majątek trwały.

W art. 1 pkt 7 przewiduje się możliwość utworzenia przez Agencję spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Umożliwi to Agencji bardziej efektywną realizację ustawowych zadań przez wykorzystywanie formy organizacyjnoprawnej spółek prawa handlowego. Proponowane rozwiązanie wpłynie pozytywnie na wzmocnienie komunikacji i współpracy Agencji z przedsiębiorstwami krajowymi, jak również podmiotami zagranicznymi. Możliwość utworzenia spółki prawa handlowego przyczyni się również do zwiększenia elastyczności w wykonywaniu ustawowych zadań Agencji, m.in. przez zapewnienie świadczenia przez zakładaną spółkę wysokiej jakości wyspecjalizowanych usług na rzecz Agencji, na przykład w zakresie budowy, rozbudowy i unowocześnienia istniejących systemów informatycznych. Powyższe pozwoli na zastosowanie biznesowych rozwiązań zarządczych powszechnie stosowanych przy realizacji tego typu projektów w sektorze prywatnym oraz sprawne realizowanie projektów przy wykorzystaniu zasobów własnych lub z udziałem podmiotów o uznanej renomie i doświadczeniu.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych *jednostki sektora finansów publicznych, z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 2, nie mogą posiadać, obejmować lub nabywać udziałów lub akcji w spółkach ani nabywać obligacji emitowanych przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, a także udziałów w spółdzielniach, chyba że odrębna ustawa stanowi inaczej*. Ustawa stworzy podstawę prawną do utworzenia spółki przez Agencję (wejście w życie ustawy nie utworzy spółki *ex lege*). Założenie spółki przez Agencję będzie poprzedzała rzetelna analiza przedsięwzięcia, które ma być spółce powierzone, a następnie zgoda właściwego organu nadzorującego (ministra właściwego do spraw rozwoju wsi). Utworzenie spółki po uzyskaniu zgody organu nadzorującego będzie się odbywało na

zasadach określonych w przepisach właściwych dla powstania spółki, w szczególności w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526, z późn. zm.). Zatem przedmiot działalności spółki, tj. konkretne działania służące realizacji przedsięwzięcia, dla którego będzie tworzona spółka, będą określone w aktach korporacyjnych.

Powołanie spółki celowej IT przez ARiMR jest niezbędnym działaniem w celu utrzymania wysokiego poziomu obecnych i przyszłych usług informatycznych świadczonych na rzecz ARiMR. Analiza rynku branży informatycznej wskazuje dynamiczne kierunki i trendy zmian w zachowaniu pracowników informatycznych. Bardzo szybko rosnące płace oraz elastyczne formy zatrudnienia powodują, że ARiMR przestaje być atrakcyjnym pracodawcą, co skutkuje problemami z utrzymaniem obecnej kadry oraz pozyskaniem nowych pracowników o poszukiwanych kompetencjach. Zamierzenie tworzenia nowego oprogramowania napotyka na realne trudności związane z ograniczoną możliwością rozbudowy zespołu. W związku z tym osiągnięcie realnych korzyści z tytułu budowy oprogramowania oraz zarządzania nim przez własne zasoby jest osiągalne szybciej w ramach spółki niż w ramach wewnętrznego zespołu IT. Jedną z głównych przyczyn umiejscowienia organizacyjnego spółki jako „córki” Agencji, a nie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), jest ograniczenie konieczności dublowania kompetencji między MRiRW i ARiMR. Ze względu na to, że spółka realizować będzie głównie zadania na rzecz ARiMR, a w chwili obecnej zarówno kompetencje, jak i zasoby związane z analitycznym procesem przygotowania projektów (zbudowany w ARiMR zespół analizy IT odpowiada za dużą część procesu SDLC, przygotowując szereg artefaktów analitycznych, takich jak: propozycja rozwiązania, koncepcja architektoniczna, analityczny opis modyfikacji, analityczny opis projektu, plan testów akceptacyjnych, projekt techniczny, dokumentacja techniczna, dokumentacja użytkownika, dokumentacja dla administratora) znajdują się w ARiMR. Dodatkowo należy także stwierdzić, że znajomość procesów biznesowych i dziedzin działalności ARiMR znajduje się w umiejętnościach już zbudowanego zespołu pracowników ARiMR, dlatego związek ARiMR i spółki wydaje się najbardziej optymalnym rozwiązaniem na uniknięcie powielania kompetencji i przepływu zadań zleczanych z MRiRW.

Proponowany mechanizm nie jest rozwiązaniem zupełnie nowym, jeżeli chodzi o Agencję. W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2005 r. poz. 264, z późn. zm.), uchylonej z dniem 24 czerwca 2008 r., w art. 10a przewidziana była możliwość obejmowania przez Agencję, za

zgodą ministrów właściwego do spraw finansów publicznych oraz właściwego do spraw rozwoju wsi, akcji w spółkach akcyjnych i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością realizujących przedsięwzięcia objęte, zaakceptowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, programem budowy rolniczych rynków hurtowych i giełd rolnych. Natomiast rozwiązanie analogiczne do proponowanego w ustawie obowiązuje obecnie w przypadku innych agencji wykonawczych. Realizacja zadań przy wykorzystaniu możliwości zakładania spółek jest obecnie w przypadku następujących agencji wykonawczych:

- Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości [art. 6ba ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2020 r. poz. 299)],
- Narodowego Centrum Badań i Rozwoju [art. 30a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2020 r. poz. 1861)],
- Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa [art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 481)],
- Agencji Mienia Wojskowego [art. 60 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 303 i 2122)].

A zatem wykonywanie zadań ustawowych agencji wykonawczych przy wykorzystaniu spółek prawa handlowego jest coraz powszechniej dopuszczanym i stosowanym rozwiązaniem.

Jednocześnie przepisy art. 6ba ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości stanowią, że *w celu realizacji zadań Agencja może, za zgodą ministra właściwego do spraw gospodarki, utworzyć spółkę lub nabyć udziały lub akcje spółki mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą*. Z kolei art. 60 ust. 1 i 2 ustawy o Agencji Mienia Wojskowego przewidują, że *1. Agencja może tworzyć, łączyć, przystępować i przejmować, na podstawie przepisów odrębnych, spółki prawa handlowego i towarzystwa budownictwa społecznego, wnosić mienie, w tym także jako wkład niepieniężny do tych spółek i towarzystw budownictwa społecznego, jeżeli służy to realizacji zadań Agencji. 2. Działanie Agencji w zakresie, o którym mowa w ust. 1, poprzedza wydanie zgody przez Ministra Obrony Narodowej*. Z powyższego wynika, że nie ma przeszkód, żeby w przypadku spółki tworzonej przez Agencję zgodę wyrażał Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jest to również uzasadnione faktem, że minister ten sprawuje nadzór nad Agencją.

Zmiany zaproponowane w art. 1 pkt 7 ustawy polegają na dodaniu po art. 21 art. 21a–21g. Projektowany przepis art. 21a ustawy o Agencji przewiduje możliwość

utworzenia przez Agencję spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, której celem będzie realizacja zadań polegających na zapewnieniu rozwoju systemów i rozwiązań teleinformatycznych służących do realizacji zadań Agencji, w szczególności przez:

- 1) budowę systemów lub rozwiązań teleinformatycznych;
- 2) rozbudowę lub unowocześnienie istniejących systemów lub rozwiązań teleinformatycznych;
- 3) utrzymanie systemów lub rozwiązań teleinformatycznych.

Jednocześnie, w celu usprawnienia współpracy między instytucjami i organami publicznymi oraz zapewnienia sprawnej obsługi rolników i innych podmiotów, na rzecz których realizowane są zadania publiczne w zakresie działów administracji rządowej – rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne lub rybołówstwo, spółka będzie mogła realizować zadania o których mowa w ust. 1, na rzecz podmiotów innych niż Agencja.

Spółka zatem będzie wykonywała zadania rozwojowe i utrzymaniowe w zakresie systemów informatycznych. Przewiduje się, że podstawowym obszarem działalności spółki będzie rozwój i utrzymanie systemów niezbędnych do realizacji zadań Agencji. W tym zakresie ten obszar działalności Agencji zostanie wydzielony i przeniesiony do podmiotu zewnętrznego, jakim jest spółka. Ponadto przewiduje się, że w razie zaistnienia takich potrzeb spółka będzie mogła realizować takie zadania również na rzecz innych podmiotów i organów, wykonujących zadania publiczne na rzecz rolników. Pozwoli to na usprawnienie i uelastycznienie procesów, przez ich skupienie w ramach wyspecjalizowanego podmiotu.

Spółka w szczególności zajmowałaby się tworzeniem oprogramowania, w tym:

- 1) projektowaniem, implementowaniem i modyfikowaniem aplikacji;
- 2) naprawą i usuwaniem wad w aplikacjach;
- 3) przygotowaniem dokumentacji wytworzonych aplikacji oraz dokumentacji systemowej;
- 4) generowaniem danych z baz źródłowych na potrzeby zlecniodawców;
- 5) projektowaniem, tworzeniem, modyfikacją i optymalizacją systemów raportujących;
- 6) testowaniem aplikacji (testy wydajnościowe, integracji i regresji dla wytwarzanego oprogramowania);
- 7) opracowaniem scenariuszy i przypadków testowych.

Z uwagi na wdrażanie nowej perspektywy finansowej na lata 2021–2027, spółka realizowałaby zadania w zakresie stworzenia i wdrożenia, a następnie utrzymania systemu do obsługi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021–2027. Ponadto spółka

prowadziłyby prace w celu konsolidacji funkcjonalności w zakresie obsługiwanych przez Agencję wniosków o płatności obszarowe oraz płatności inwestycyjne.

Agencja jest obecnie faktycznym centrum informatyki w obszarze rolnictwa. Posiada największe kompetencje w zakresie IT i biznesu, na którego potrzeby tworzone są nowe rozwiązania informatyczne. Agencja posiada również największy potencjał w zakresie tworzenia i utrzymywania oprogramowania. Do tej pory Agencja wykonała i wdrożyła takie systemy jak:

- LIDER 14-20 (Aplikacja wspierająca obsługę:
 - Programu „Rybnactwo i Morze” 2014–2020,
 - Poddziałanie 4.2 – Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój,
 - Poddziałanie 6.4 – Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej typ Rozwój przedsiębiorczości – Rozwój usług rolniczych,
 - Rejestr Lokalnych Grup Działania),
- PuE (Platforma usług elektronicznych, za pomocą której beneficjent będzie mógł załatwiać wszelkie sprawy związane z dopłatami przez Internet, bez wychodzenia z domu i również poza godzinami pracy Agencji) – w budowie,
- Zintegrowany System Kontroli (Aplikacja wspierająca proces kontroli wniosków pomocowych),
- MIT (Aplikacja zapewnia wsparcie podczas realizacji kontroli wykonywanych przez pracowników Biur Kontroli na Miejscu; w ramach aplikacji możliwy jest: pomiar, wizualizacja, wypełniania i generowania xml oraz walidacji wyników kontroli),
- Utylizator (Aplikacja służąca do kompleksowej obsługi wniosków o finansowanie lub dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt, wnioski składane w wersji elektronicznej),
- Rejestr Podmioty (Aplikacja, która będzie integrowała dane o wszystkich podmiotach ARiMR z następujących obecnych systemów:
 - Dane producentów i podmiotów, małżonków producenta, współmałżonków beneficjenta, współposiadaczy gospodarstwa rolnego, wspólników, pełnomocników, reprezentantów, spadkobierców, organizacji producentów, członków organizacji niebędących producentem, przejmujących działki, windykowanych,

- Kół Gospodyń Wiejskich oraz ubiegających się o wpis do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich,
- Dane Podmiotów Wykluczonych, tj., czy podmiot jest wykluczony i w zakresie jakich programów pomocowych,
- Dane Grup i Organizacji Producentów, w tym grup producentów rolnych i ich związków, organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń, organizacji producentów i ich zrzeszeń funkcjonujących na rynku mleka i przetworów mlecznych oraz niektórych rynkach,
- LSI 2020 (Aplikacja wspiera realizację działania nr 20 „Pomoc Techniczna” w ramach PROW 2014–2020),
- Portal Ogłoszeń (Aplikacja Portal Ogłoszeń została utworzona w celu zapewnienia wnioskodawcom/beneficjentom PROW 2014–2020 możliwości wywiązania się z obowiązku wyboru oferty w trybie konkurencyjnym),
- TOMATO2 (Rejestr wstępnie uznanych grup producentów, uznanych organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz ponadnarodowych organizacji producentów i ich zrzeszeń),
- KGW (Aplikacja zapewnia obsługę rejestru kół gospodyń wiejskich w zakresie rejestracji kół, jak i obsługi wniosków o płatność),
- RDM (aplikacja Rejestr de Minimis do wsparcia obsługi krajowych programów pomocowych dla rolnictwa (zarówno pomoc publiczna, jak i pomoc de minimis). Aplikacja pełni również funkcję rejestru udzielonej pomocy de minimis oraz dostarcza dla innych systemów aktualnie dostępne limity dla beneficjenta),
- iPESEL (Aplikacja automatyzuje proces weryfikacji danych osobowych w Rejestrze PESEL przez jednolity interfejs dostępowy z wykorzystaniem usług pobierania danych (webservices) Rejestru PESEL; wykorzystanie webservices umożliwia przeprowadzanie weryfikacji przez pracowników OR i BP),
- Platforma AUREA do tzw. szybkiej ścieżki – realizacja interwencji ad hoc z bardzo krótkim terminem realizacji (np. do obsługi pomocy finansowej na realizację inicjatyw dotyczących organizacji wydarzeń mających na celu wsparcie lokalnej społeczności w zakresie dostępności do szczepień przeciwko COVID-19),
- Aplikacja Mobilna (Aplikacja Mobilna dla Rolników jest oprogramowaniem przeznaczonym do wspomaganie procesu kontroli administracyjnej; wspomaganie to polega na dostarczaniu w sposób elektroniczny materiałów dowodowych na potrzeby

przeprowadzenia procesu kontroli przez DBRiKT i DPB; rozwiązanie to skraca czas kontroli i ogranicza liczbę dodatkowych wyjazdów kontrolerów w teren),

- GeoPortal (System informatyczny służący do wyszukiwania, przeglądania i pobierania danych przestrzennych za pomocą ustandaryzowanych usług danych przestrzennych),
- PWK (Aplikacja zapewnia kompleksową obsługę wniosków o płatność dla rolników ubiegających się o wsparcie na zakup materiału siewnego),
- GePaRd (Aplikacja wspierająca obsługę wniosków o przyznanie pomocy finansowej na wspieranie grup producentów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, jak również wniosków o wypłatę środków z tytułu pomocy dla grup producentów rolnych),
- CKK (Aplikacja wspiera proces wymiany danych na temat beneficjentów realizujących projekty/operacje/przedsięwzięcia w programach operacyjnych w ramach Polityki Spójności na lata 2014–2020, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 oraz Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” i uregulowanie w porozumieniu warunków tej współpracy między Ministerstwem Rozwoju a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie realizacji kontroli krzyżowych),
- SI Agencja KI (Aplikacja do obsługi dopłat do kredytów preferencyjnych) rozwój i utrzymanie przejęte od wykonawcy zewnętrznego (pilotażowe przejęcie systemu od wykonawcy zewnętrznego mające na celu weryfikację procedur podejmowania oraz weryfikację możliwości rozwoju i utrzymania przez zespół ARiMR).

Dodatkowo, w uzgodnieniu z KPRM, Agencja buduje okienko dla rolnika, czyli zintegrowany portal internetowy, który będzie pozwalał na złożenie wniosków o wszelkie płatności i usługi Agencji w jednym miejscu. Jednocześnie Agencja ma w planach stworzenie jednolitej platformy dostępu do rejestrów i innych danych, jakimi dysponujemy, dla innych instytucji, jak i beneficjentów naszych programów. Całość nowej architektury systemów informatycznych budowana jest z możliwością wykorzystania przez inne jednostki, np. z systemu IRZ korzysta już dzisiaj Główny Inspektorat Weterynarii.

ARiMR pełni rolę akredytowanej agencji płatniczej. Zajmuje się wdrażaniem instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udziela pomocy ze środków krajowych. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybnactwa ARiMR, w okresie programowania 2014–2020, wdraża instrumenty pomocy finansowanej z

następujących funduszy unijnych:

- 1) Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG), w ramach którego ARiMR realizuje m.in. płatności bezpośrednie;
- 2) Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), z którego finansowane są wszystkie działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- 3) Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), w ramach, którego wspierane są przedsięwzięcia w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” na lata 2014–2020.

Należy wskazać, że jedynie w zakresie wniosków o płatności obszarowe, w latach 2018–2020 w skali całego kraju:

- 1) w kampanii 2018: złożono 1 335 177 wniosków i wypłacono 14 598 785 514,35 zł;
- 2) w kampanii 2019: złożono 1 317 514 wniosków i wypłacono 14 998 808 527,82 zł;
- 3) w kampanii 2020: złożono 1 305 563 wniosków i wypłacono 15 143 266 496,9 zł.¹⁾

Ponadto rok 2021 jest pierwszym rokiem, w którym wnioski o przyznanie płatności obszarowych można było składać wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus. Co więcej, w najbliższym czasie przed ARiMR zostaną postawione nowe wyzwania związane z wdrażaniem nowej perspektywy finansowej na lata 2023–2027 w ramach zreformowanej Wspólnej Polityki Rolnej. Zakłada się, że ARiMR w dalszym ciągu będzie pełniła funkcję agencji płatniczej, a do jej zadań będzie należało wdrażanie interwencji w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, tj. w szczególności przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy i pomocy technicznej oraz wniosków o płatność, przeprowadzanie kontroli administracyjnej tych wniosków, przyznawanie płatności, przeprowadzanie kontroli na miejscu oraz kontroli ex post, odzyskiwanie środków.

Powyższe jednoznacznie wskazuje na doniosłość społeczną i gospodarczą zadań realizowanych przez ARiMR i powoduje, że konieczne jest właściwe ich zabezpieczenie także pod względem przygotowania teleinformatycznego.

Co więcej, zgodnie ze Strategią IT na lata 2021–2027, ARiMR planuje zapewnienie pełnej obsługi elektronicznej beneficjentów oraz digitalizację procesów wewnętrznych. Przyjęty model strategii IT jest również powiązany z Programem Zintegrowanej

¹⁾ Dane dostępne na stronie internetowej <https://www.arimr.gov.pl/pomoc-unijna/wdrazane-programy-i-dzialania-dane-liczbowe/zrealizowane-platnosci-obszarowe.html>.

Informatyzacji Państwa i Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Aktualnie, w ramach struktury organizacyjnej ARiMR, wyodrębniony został Departament Informatyki, który obejmuje pion utrzymania aplikacji, pion utrzymania infrastruktury, pion rozwoju oprogramowania oraz pion finansowo-prawny. Zadania realizowane przez Departament Informatyki obejmują w szczególności rozwój i utrzymanie oprogramowania stworzonego własnymi siłami, ale także administrowanie oprogramowaniem stworzonym i utrzymywanym przez podmioty zewnętrzne. Do podstawowych systemów stworzonych przez podmioty zewnętrzne zaliczyć należy System Informatyczny Agencji (SIA), wykorzystywany do obsługi płatności bezpośrednich i obszarowych oraz OFSA (Obsługa Funduszy Strukturalnych ARiMR) – system obsługujący działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Celem w szczególności uniezależnienia się od podmiotów zewnętrznych powstała koncepcja utworzenia wyspecjalizowanego podmiotu obsługującego ARiMR w zakresie IT. Planuje się bowiem, że stopniowo ten wyspecjalizowany podmiot nie tylko zajmowałby się rozwojem i utrzymaniem systemów zbudowanych dotychczas przez ARiMR, ale także sam wytwarzał niezbędne oprogramowanie na potrzeby ARiMR oraz przejmował rozwój i utrzymanie systemów zbudowanych przez dostawców zewnętrznych. Docelowo zatem większość aplikacji dedykowanych dla Agencji miałyby być wytwarzana przez ten wyspecjalizowany podmiot.

Aby cel ten mógł zostać osiągnięty, konieczne jest zbudowanie wykwalifikowanego zespołu realizującego powyższe zadania. Pandemia wywołana wirusem SARS-Cov-2 spowodowała znaczące zmiany na szeroko rozumianym rynku pracy. Bez wątpienia branżą, która nie odczuła negatywnych skutków kryzysu gospodarczego wywołanego koronawirusem, jest branża IT. Według ekspertów rynku pracy branża IT będzie w dalszym ciągu się rozwijać, a pozyskanie i zatrzymanie ekspertów IT nie będzie tym obszarem, w którym uczestnicy obrotu gospodarczego będą szukać oszczędności. Świadczy o tym w szczególności wzrost wynagrodzeń w branży IT w roku 2020 o średnio 5–8%, który to trend będzie się utrzymywać w roku 2021 r.²⁾

Mając na uwadze powyższe, zasadne jest, aby Agencja utworzyła spółkę.

Z tych samych względów nie jest celowe, aby to podmiot inny niż Agencja tworzył

²⁾ Raport płacowy 2021 HAYS Poland; www.hays.pl.

spółkę. Spółka przede wszystkim ma zostać „dedykowana” do obsługi Agencji (choć w samym projekcie przewidziano możliwość zlecenia spółce zadań przez właściwego ministra). Zakres zadań Agencji i wyzwania przed Agencją stawiane (opisane powyżej) powodują, że spółka powinna być podmiotem utworzonym właśnie przez Agencję. Pozwoli to na ścisłą współpracę w zakresie wykonywanych zadań między spółką a Agencją, w tym w ramach ładu korporacyjnego przewidzianego zarówno w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, jak i w projektowanej ustawie.

Jednocześnie, w przypadku gdy określone zadania zostaną spółce zlecone przez właściwego ministra, to zgodnie z projektowaną ustawą nastąpi to na podstawie umowy, o której mowa w art. 150 ustawy o finansach publicznych. W umowie takiej zostanie określony m.in. szczegółowy opis zadania czy tryb kontroli wykonania zadania, co w wystarczającym stopniu zapewni właściwemu ministrowi nadzór nad zleconymi zadaniami.

Agencja, tworząc spółkę, zbuduje nową strukturę w oparciu o swoje zasoby. Przekaze do spółki 6 istniejących wydziałów podlegających pionowi rozwoju oprogramowania i utrzymania aplikacji posiadających doświadczenie w wytwarzaniu oprogramowania dla rolnictwa.

Agencja będzie również głównym konsumentem powierzonych spółce zadań informatycznych, będzie posiadać kompetencje we wdrażaniu i tworzeniu oprogramowania.

Łączna liczba pracowników, którzy zostaną przeniesieni do spółki na podstawie art. 23¹ Kodeksu pracy, to 109 osób. Istotą i najważniejszym skutkiem przejścia zakładu pracy (lub jego części) na innego pracodawcę jest wstąpienie podmiotu przejmującego w stosunki pracy z osobami zatrudnionymi w przejmowanej jednostce. Skutek ten następuje na mocy prawa. Nowy podmiot staje się pracodawcą dla przejętych pracowników, jednak byt prawny i tożsamość stosunków pracy zostaje zachowana, a staż u dotychczasowego pracodawcy zaliczany jest bez przerwy także u nowego podmiotu zatrudniającego. Nowy podmiot w momencie utworzenia będzie prawie w całości złożony z pracowników IT Agencji ze względu na brak podobnych zasobów po stronie ministerstwa.

Stabilność zatrudnienia, czytelna i korzystna dla pracowników zachowana tożsamość stosunku pracy mimo zmiany oraz ciągłość realizowanych zadań dla ARiMR przemawia za powołaniem spółki przez Agencję. Planowana realizacja zadań dla innych niż Agencja klientów pojawi się w wyniku rozbudowy zdolności wytwórczych spółki.

MRiRW nie posiada własnych zasobów kadrowych oraz doświadczenia w wytwarzaniu

oprogramowania. Przejmując nadzór nad powoływaną spółką, MRiRW musiałoby stworzyć zespół, który nadzorowałby merytoryczny proces realizowanych i powierzonych zadań informatycznych. Na dzień dzisiejszy MRiRW nie posiada takich kompetencji, natomiast ich budowa oznaczałaby dublowanie zadań realizowanych przez ARiMR zarówno od strony informatycznej, jak i biznesowej. Przedstawiciel MRiRW zasiadający w Radzie Nadzorczej spółki będzie miał realny wpływ na sposób wydatkowania powierzonych środków finansowych.

Tabela. Planowani do przesunięcia do Spółki pracownicy ARiMR

Kategoria	Założenia / Źródło danych		Rok 0 2021
Ogólne			
Koszty płacowe			
Zatrudnienie - FTE	TOTAL		109
Starszy Inżynier IT/po Zastępcy Dyrektora - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	2
Starszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	1
Starszy Programista/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	2
Młodszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	1
Starszy Programista - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	22
Starszy Inżynier IT - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	16
Główny specjalista - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	2
Starszy Specjalista - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	1
Młodszy Inżynier IT - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	16
Młodszy Programista - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	20
Inspektor - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	7
Główny Specjalista (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	3
Młodszy Inżynier IT (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	2
Starszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	liczba FTE	ARiMR	1
Starszy Kierownik Projektu - stanowisko przenoszone - Warszawa (WZU)	liczba FTE	ARiMR	1
Pracownicy Wydziału Utrzymania Aplikacji - stanowiska przenoszone	liczba FTE	ARiMR	12

Korzyści dla ARiMR:

- stopniowe uniezależnienie się od zewnętrznych dostawców,
- wzrost efektywności wykonywania zadań w obszarze utrzymania i rozwoju systemów,
- uproszczona struktura organizacyjna wspierająca szybkość podejmowania decyzji,
- opracowanie i wdrożenie procesów w obszarach zlecenia, realizacji zleceń i odbiorów prac – zarówno po stronie ARiMR, jak i spółki,
- szybsza integracja kulturowa zasobów ludzkich,
- zwiększenie homogeniczności stanowisk pracy ułatwiające prowadzenie polityki zarządzania zasobami ludzkimi,
- zbudowanie lepszej pozycji negocjacyjnej ARiMR wobec dostawców systemów,
- potencjalna optymalizacja kosztów płac,

- zwiększenie możliwości rekrutacji i utrzymania pracowników dzięki nowym formom zatrudnienia, bardziej konkurencyjnym płacom lub innym środkom motywacyjnym w spółce,
- zmniejszenie kosztów rozwoju i utrzymania systemów ARiMR w związku z przejęciem części prac dotąd zleczanych na zewnątrz przez zespoły spółki,
- oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (ARiMR) w związku z digitalizacją procesów.

Korzyści dla beneficjentów:

- oszczędność czasu po stronie beneficjentów wynikająca z przejścia z wielu odrębnych systemów do składania wniosków na jedną platformę usługową,
- oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (beneficjenci) w związku z digitalizacją procesów.

Określenie w ustawie, że podmiotem tworzącym powstałą jednostkę będzie ARiMR, pociąga za sobą skutek, że jednostka ta nie może działać w formach przewidzianych w art. 9 ustawy o finansach publicznych, nie może bowiem tworzyć ewentualnie branych pod uwagę: jednostek budżetowych (art. 9 pkt 3) ani instytucji gospodarki budżetowej (art. 9 pkt 6). Państwowe jednostki budżetowe tworzą, łączą i likwidują ministrowie, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie oraz inne organy działające na podstawie odrębnych ustaw (art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych), natomiast instytucja gospodarki budżetowej może być tworzona przez ministra lub Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów za zgodą Rady Ministrów, udzieloną na jego wniosek, oraz przez organ lub kierownika jednostki, o których mowa w art. 139 ust. 2, jako organu wykonującego funkcje organu założycielskiego (art. 23 ust 2 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych). Katalog podmiotów określony w art. 139 ust. 2 nie obejmuje Agencji.

Z powyższych względów Agencja nie może utworzyć jednostki sektora finansów publicznych w celu wykonania zadań określonych w projektowanym art. 21a ust. 1 ustawy o Agencji.

Wobec powyższego optymalnym rozwiązaniem jest utworzenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Z uwagi na charakter spółek osobowych zwykle są one tworzone w celu prowadzenia działalności w mniejszym zakresie.

Co do spółki akcyjnej zaś, to pośród innych różnic w stosunku do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podkreślenia wymaga, że w przypadku spółki akcyjnej wyłączony jest

indywidualny nadzór wspólników nad spółką. Ponadto, w przypadku spółki akcyjnej, znacznie mniej elastyczne jest funkcjonowanie takiej spółki. W szczególności protokoły walnego zgromadzenia muszą być sporządzane w formie aktu notarialnego, posiedzenia walnego zgromadzenia muszą być co do zasady zwoływane z określonym wyprzedzeniem, a ponadto obligatoryjne jest tworzenie kapitału zapasowego na pokrycie straty (do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego).

Takie rozwiązania nie obowiązują w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Dlatego też spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zapewnia większą elastyczność działania, a jednocześnie większe uprawnienia dla wspólników w zakresie kontroli i nadzoru nad działalnością spółki.

Ponadto budowanie wykwalifikowanego zespołu, który sprostą wszystkim wskazanym wyżej zadaniom w zakresie obsługi IT ARiMR, wymaga przede wszystkim zapewnienia odpowiedniej wysokości wynagrodzeń.

Zasady wynagradzania pracowników ARiMR są określone w regulaminie wynagradzania, ustalonym przez Prezesa Agencji za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych i ministra właściwego do spraw rozwoju wsi (art. 21 ust. 6 ustawy o Agencji). Jednakże, jak zostało wskazane powyżej, ARiMR jest agencją wykonawczą, a zatem wynagrodzenia pracowników są ustalane według standardów obowiązujących w administracji państwowej, a nie stawek rynkowych, co jest widoczne zwłaszcza w obszarze IT.

Dla przykładu wskazać należy, że zgodnie z regulaminem wynagradzania ARiMR, wynagrodzenie zasadnicze kierownika projektu mieści się w przedziale od 3956 do 8567 zł, a starszego kierownika projektu od 8675 do 12 614 zł. Natomiast średnie „rynkowe” wynagrodzenie oferowane na analogicznym stanowisku (IT project manager) wynosi 17 000 zł.³⁾ Ponadto średnie wynagrodzenia w ARiMR na poszczególnych stanowiskach wynoszą:

- 1) Młodszy Inżynier IT – 7499 zł;
- 2) Młodszy Programista – 7089 zł;
- 3) Starszy Inżynier IT – 11 494 zł;

³⁾ Ibidem.

4) Starszy Programista IT – 12 171 zł.

Natomiast według raportów rynkowych, np. na stanowisku DevOps Engineer najczęściej oferowane wynagrodzenie wynosi ok. 17 000 zł, a na stanowiskach programistów w różnych językach (developer) od 11 000 do 17 000 zł.⁴⁾

W obecnej sytuacji rynkowej zatem utrzymanie stabilności zespołu i zachowanie pracowników o wysokich kwalifikacjach może być znacznie utrudnione przy utrzymaniu status quo, czyli kontynuacji prac w ramach Agencji, przy ograniczonych możliwościach finansowych wynikających z siatki płac w administracji. Stąd też proponuje się utworzenie wyspecjalizowanego podmiotu do realizacji powyższych zadań, przy czym proponuje się, aby była to spółka prawa handlowego (spółka kapitałowa), a nie jednostka sektora finansów publicznych. Rozwiązanie takie doprowadzi do „urynkowienia” wynagrodzeń, co pozwala przyjąć założenie, że przyczyni się to do stworzenia stabilnego zespołu o wysokich kwalifikacjach.

Co więcej, proponowane rozwiązanie pozwoli na uelastycznienie samego procesu rekrutacji, na wzór rozwiązań rynkowych. Dodatkowo rozwiązanie takie da możliwość stosowania innych form zatrudnienia, np. B2B, a także da możliwość stosowania w szerokim zakresie pracy zdalnej czy elastycznego czasu pracy.

Jednocześnie „urynkowienie” wynagrodzeń pracowników Departamentu Informatyki w ramach Agencji nie wydaje się możliwe. Przede wszystkim spowodowałoby to uzasadniony zarzut dyskryminowania innych pracowników.

Wskazanej powyżej elastyczności na etapie pozyskiwania oraz utrzymania pracowników nie zapewni, jak się wydaje, stworzenie podmiotu w formie jednostki budżetowej czy instytucji gospodarki budżetowej. Wynika to z faktu, że takie formy działalności podlegają reżimowi ustawy o finansach publicznych, a tym samym zasadom wynagradzania obowiązującym w administracji publicznej. Ma to o tyle istotne znaczenie, że jak zostało wskazane powyżej, docelowo spółka ma przejąć od podmiotów zewnętrznych rozwój i utrzymanie kluczowych systemów ARiMR. Wiązać się to będzie z rozwojem zespołu – do prawie 300 osób, które będzie należało pozyskać z rynku.

Zakłada się, że pracownikami spółki staną się dotychczasowi pracownicy Agencji, realizujący obecnie ww. zadania. Spółka stanie się stroną stosunków pracy takich

⁴⁾ Ibidem.

pracowników na zasadach określonych w art. 23¹ Kodeksu pracy.

W zakresie mienia niezbędnego do wykonywania zadań spółki zakłada się, że spółka będzie mogła wykorzystywać mienie dotychczas wykorzystywane przez Agencję do realizacji ww. zadań. Nastąpi to na podstawie umów zawartych z Agencją, a mienie takie zostanie wniesione do spółki aportem.

W pozostałym zakresie spółka będzie samodzielnie nabywała mienie, w tym prawa do oprogramowana niezbędnego do realizacji zadań spółki.

Do spółki, w zakresie nieuregulowanym w projektowanych przepisach, zastosowanie znajdą przepisy powszechnie obowiązujące, w szczególności przepisy ustawy – Kodeks spółek handlowych.

Do realizacji zadań spółki będą miały także zastosowanie przepisy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zagwarantuje to bezpieczeństwo prowadzonych procesów oraz przetwarzanych danych.

Jedynym wspólnikiem w spółce będzie Agencja, która obejmie 100% udziałów w kapitale zakładowym. Dzięki temu Agencja zachowa nadzór i kontrolę nad realizowanymi zadaniami.

Zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks spółek handlowych wkłady wnoszone przez wspólników spółek kapitałowych mogą być wkładami pieniężnymi bądź niepieniężnymi. Projektowane przepisy nie wprowadzają szczególnych rozwiązań w tym zakresie, co oznacza, że wysokość kapitału zakładowego, a także wartość i liczba udziałów, zostaną określone w akcie założycielskim spółki (w przypadku bowiem, gdy udziały w spółce kapitałowej obejmowane są przez tylko jednego wspólnika, zamiast umowy spółki sporządza się akt założycielski). W akcie założycielskim zostanie także wskazane, czy udziały mają być pokryte w całości lub w części wkładem niepieniężnym czy też pieniężnym.

Z uwagi na to, że Agencja jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, to każda nadwyżka środków finansowych ustalona na koniec roku, pozostająca po uregulowaniu zobowiązań podatkowych, jest odprowadzana do budżetu państwa. Dlatego też, w przypadku pokrycia udziałów wkładem pieniężnym, minister właściwy do spraw rozwoju wsi udzieli Agencji dotacji celowej na pokrycie wkładu pieniężnego wnoszonego do spółki.

Nie spowoduje to dodatkowego obciążenia dla budżetu państwa, bowiem w przypadku

utworzenia spółki i wydzielenia zadań w zakresie rozwoju i utrzymania systemów informatycznych z działalności Agencji, Agencja ta nie będzie otrzymywała środków z budżetu państwa na utrzymywanie infrastruktury (np. kosztów najmu nieruchomości, opłat eksploatacyjnych związanych z korzystaniem z nieruchomości, zakupu oprogramowania i sprzętu informatycznego, zakupu innych środków trwałych i materiałów niezbędnych do wykonywania zadań przez pracowników).

Jak zostało wskazane powyżej, podstawowym obszarem działalności spółki będzie rozwój i utrzymanie systemów niezbędnych do realizacji zadań Agencji. Jednakże, zgodnie z projektowanym art. 21b, przewiduje się, że minister właściwy do spraw rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych lub rybołówstwa może powierzyć spółce realizację zadań spółki na rzecz jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na rzecz Agencji, przyznając na ten cel dotację. Powierzenie zadań nastąpi w umowie, o której mowa w art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W przypadku zatem konieczności realizacji projektów teleinformatycznych na rzecz podmiotów i organów innych niż Agencja właściwy minister będzie mógł powierzyć spółce ich realizację, zapewniając finansowanie takich zadań. W takim przypadku powierzenie nastąpi w drodze umowy udzielania dotacji celowej, na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. Rozwiązanie to pozwoli na powierzenie zadań wyspecjalizowanemu podmiotowi, znającemu zasady funkcjonowania podmiotów realizujących zadania na rzecz rolnictwa i tym samym gwarantującemu ich prawidłowe wykonanie.

Uwzględniając model finansowania spółki w początkowych latach działalności w większości w formie dotacji z budżetu państwa, wprowadzono wyłączenie stosowania art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przewidującego ograniczenie dofinansowania inwestycji realizowanej przez jednostkę niezaliczaną do sektora finansów publicznych przyznawanych w formie dotacji z budżetu państwa do wysokości 50% planowanej wartości kosztorysowej inwestycji. Ze względu na ograniczoną dostępność innych źródeł finansowania utworzenie i funkcjonowanie spółki w początkowym okresie mogłoby okazać się niemożliwe przy zastosowaniu warunku wynikającego z przywołanego przepisu ustawy o finansach publicznych.

Co więcej, właściwy minister będzie mógł także udzielić spółce dotacji celowej na realizację zadań na rzecz Agencji. Tym samym określone zadania w zakresie rozwoju czy utrzymania systemów informatycznych Agencji mogłyby nie być zlecane bezpośrednio przez

Agencję, ale przez właściwego ministra (który na ten cel udzielałby spółce dotacji celowej).

W przeciwnym razie, gdyby zadania miały być zlecane bezpośrednio przez Agencję, zlecenie takie musiałyby nastąpić w trybie przepisów o zamówieniach publicznych. Przewiduje się przy tym, że zlecenie takich zadań spółce mogłoby następować w trybie art. 214 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem zamawiający będący jednostką sektora finansów publicznych może udzielić zamówienia w trybie z wolnej ręki osobie prawnej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 4 i art. 5 ust. 1 pkt 1, sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - w skład organów decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególny przedstawiciel może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego,
 - uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej,
 - kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę,
- b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez tych zamawiających,
- c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

Ponadto proponuje się, aby minister właściwy do spraw rozwoju wsi mógł udzielać spółce dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej spółki. Zgodnie bowiem z art. 131 ustawy o finansach publicznych, dotacje podmiotowe obejmują środki dla podmiotu wskazanego w odrębnej ustawie lub w umowie międzynarodowej, wyłącznie na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie określonym w odrębnej ustawie lub umowie międzynarodowej.

Oprócz dotacji celowych i podmiotowych, udzielanych z budżetu państwa,

w pozostałym zakresie przychody spółki będą pochodziły z działalności prowadzonej przez spółkę (co wynika z projektowanego art. 21e ustawy o Agencji) na rzecz Agencji lub ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Zakłada się, że w przeważającej części będą to przychody z usług wykonywanych na rzecz Agencji lub ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Spółka nie będzie natomiast mogła świadczyć usług na rzecz innych podmiotów na zasadach rynkowych. Ponadto przewiduje się, że spółka będzie mogła uzyskiwać inne rodzaje przychodów (np. pochodzące z darowizn).

Spółka będzie realizowała zadania wyłącznie na rzecz Agencji lub ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, a zatem nie będzie prowadziła działalności gospodarczej na rzecz podmiotów sektora prywatnego w celu osiągnięcia zysku, na zasadach rynkowych. Uwzględniając powyższe, pozyskiwane przez nią dotacje nie będą stanowiły pomocy publicznej zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 47, z późn. zm.).

Zgodnie z projektowanym art. 21c ustawy o Agencji spółka nie będzie mogła nabywać lub obejmować akcji lub udziałów w spółkach prawa handlowego.

Możliwość utworzenia spółki przez Agencję stanowi wyjątek wobec generalnej zasady wynikającej z art. 49 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą jednostki sektora finansów publicznych co do zasady nie mogą posiadać, obejmować lub nabywać udziałów lub akcji w spółkach ani nabywać obligacji emitowanych przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Spółka, co oczywiste, nie będzie miała statusu jednostki sektora finansów publicznych, niemniej jednak w celu zachowania jednolitości zasad tworzenia i funkcjonowania spółek z bezpośrednim lub pośrednim udziałem Skarbu Państwa proponuje się, aby spółka nie mogła być współnikiem w innych spółkach. Ponadto rozwiązanie takie ograniczy ryzyko finansowe po stronie spółki, w przypadku ponoszenia strat przez inne spółki.

Organy spółki zostaną powołane zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks spółek handlowych. Szczegółowe zasady w tym zakresie określi akt założycielski spółki.

Proponuje się jednak, aby Agencja, jako jedyny współnik, mogła udzielać zarządowi spółki wiążących poleceń w zakresie realizacji celów określonych w ustawie lub akcie założycielskim. Rozwiązanie takie stanowić będzie rozszerzenie, wynikającej z art. 212 ustawy – Kodeks spółek handlowych, zasady indywidualnej kontroli współnika. Zgodnie bowiem z tym przepisem prawo kontroli polega na przeglądaniu ksiąg i dokumentów spółki,

sporządzaniu bilansu dla swojego użytku lub żądaniu wyjaśnień od zarządu.

Uprawnienia te w dalszym ciągu będą mogły być realizowane przez Agencję, oprócz tego zaś będą mogły być wydawane wiążące polecenia. Polecenia będą wydawane zarządowi, jako organowi uprawnionemu do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania.

Jednocześnie proponuje się, aby rada nadzorcza spółki była uprawniona do uchylania uchwał zarządu spółki niezgodnych z przepisami prawa, postanowieniami aktu założycielskiego lub poleceniami wydawanymi przez Agencję (projektowany art. 21d ust. 2).

Przyczyni się to do wzmocnienia kontroli Agencji jako współnika nad zadaniami realizowanymi przez spółkę, które to zadania, w założeniach, mają mieć podstawowe znaczenie dla realizacji ustawowych zadań Agencji.

Powyższe rozwiązania nie są rozwiązaniami nowymi w polskim porządku prawnym. Analogiczne uprawnienie dla rady nadzorczej do uchylania uchwał zarządu przewidują przepisy ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań dotyczących informatyzacji w zakresie działów administracji rządowej budżet i finanse publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 186). Ponadto, odnosząc się do kwestii wiążących poleceń w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, wskazać należy, że w doktrynie prawa istnieją różne poglądy w tym zakresie. Nie budzi wątpliwości, że w obecnym stanie prawnym zakaz wydawania zarządowi wiążących poleceń, w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, dotyczy rady nadzorczej (co wprost wynika z art. 219 § 2 ustawy – Kodeks spółek handlowych). Brak jest natomiast takiego wyraźnego zakazu w przypadku zgromadzenia wspólników (inaczej niż w przypadku spółki akcyjnej, zgodnie bowiem z art. 375¹ ustawy – Kodeks spółek handlowych, walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki). Co więcej, orzecznictwo sądów powszechnych dopuszcza wydawanie wiążących poleceń przez zgromadzenie wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (stosownie do wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 31 grudnia 2015 r. sygn. akt VIII GC 189/15, „Zgromadzenie wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może, co do zasady, wydawać zarządowi tej spółki wiążące polecenia.”).

Projektowany art. 21d ust. 1 zatem ma na celu jednoznaczne wskazanie, że Agencja (która będzie wykonywać prawa zgromadzenia wspólników) takie polecenia zarządowi będzie mogła wydawać, przy czym polecenia dotyczyć będą mogły jedynie realizacji zadań spółki określonych w ustawie lub akcie założycielskim. Proponowane rozwiązanie ma na

celu, jak zostało wskazane powyżej, zapewnienie szerokiej kontroli wspólnika nad spółką, wynikającej ze szczególnego charakteru spółki. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że wydawanie poleceń zarządowi nie będzie obowiązkiem Agencji, ale jedynie uprawnieniem. Ponadto, aby nie ingerować w sposób nadmierny w prowadzenie spraw spółki, nie przewiduje się, aby inne podmioty bądź organy miały prawo wydawać zarządowi wiążące polecenia. W szczególności nie przewiduje się, aby takie polecenia mógł wydawać minister właściwy do spraw rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych lub rybołówstwa, który może powierzyć spółce realizację zadań spółki na rzecz jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na rzecz Agencji, przyznając na ten cel dotację (zgodnie z art. 21b ust. 1 projektu ustawy). Taka kompetencja dla ministra wydaje się być zbędną z jednej strony z uwagi na zapewnienie reguł ładu korporacyjnego, z drugiej zaś z uwagi na fakt, że sposób realizacji powierzonych zadań powinien wynikać z umowy zawartej ze spółką zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.

Z uwagi na fakt, że spółka ma zostać utworzona w celu realizacji zadań polegających na zapewnieniu rozwoju systemów i rozwiązań teleinformatycznych służących do realizacji zadań Agencji, a także do realizacji innych zadań w zakresie działów administracji rządowej – rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne lub rybołówstwo, proponuje się, aby systemy lub rozwiązania teleinformatyczne zbudowane, rozbudowane lub unowocześnione w ramach zadań spółki spółka mogła przekazać nieodpłatnie na rzecz Agencji lub innego podmiotu, na rzecz którego wykonywała zadanie. Szczegółowy sposób i tryb przekazania takich systemów lub rozwiązań określi umowa zawarta na piśmie między spółką a Agencją lub ww. podmiotem (jak wynika z projektowanego art. 21f ustawy o Agencji).

W umowie takiej strony powinny określić w szczególności kwestie dotyczące praw autorskich (bądź tam, gdzie to niezbędne – licencji) do systemów lub innych rozwiązań.

Podkreślenia wymaga, że powyższe projektowane przepisy nie wprowadzają obowiązku przekazania rozwiązań teleinformatycznych. Każdorazowo zatem, w razie istnienia takiej konieczności, spółka oraz druga zainteresowana strona (na rzecz której dany projekt został wykonany) rozważą, uwzględniając charakter projektu, jakie prawa powinna zachować do niego spółka bądź też czy projekt powinien zostać przekazany na rzecz podmiotu wskazanego w przepisie. Zawarcie odpowiedniej umowy odbywać się będzie z zachowaniem zasad ładu korporacyjnego obowiązującego w spółce (w szczególności po uzyskaniu odpowiednich zgód korporacyjnych, gdy taki obowiązek będzie wynikał z aktu

założycielskiego).

Powyższa możliwość przekazania rozwiązań teleinformatycznych (a nie obowiązek ich przekazania) wynika ze specyfiki zadań, które ma realizować spółka. Każdy taki przypadek będzie musiał być rozpatrywany indywidualnie, w konkretnej sytuacji okazać się bowiem może rozwiązaniem bardziej efektywnym pod względem organizacyjnym i finansowym, może okazać się sytuacja, w której to spółka będzie posiadała prawa do danego systemu (rozwiązania). Taka okoliczność może nastąpić w szczególności w przypadku wykorzystania do stworzenia nowego rozwiązania komponentów, do których prawa mają podmioty trzecie (prawa autorskie czy licencje). W przypadku gdy spółka, oprócz stworzenia systemu (rozwiązania), będzie także system (rozwiązanie) utrzymywała i rozwijała, to efektywniejsze może się okazać podejście, aby prawa do systemu posiadała spółka (spółka bowiem będzie mogła chociażby, w razie takiej konieczności, nabyć nowe bądź zaktualizowane licencje i na tej podstawie rozwijać i utrzymywać system). Każdorazowo zatem, w przypadku zlecenia spółce określonego zadania, kwestia taka będzie analizowana pod kątem formalnoprawnym i finansowym.

Powyższe uprawnienie stanowi odzwierciedlenie szczególnego charakteru spółki, której głównym celem ma być wsparcie instytucji działających na rzecz polskiego rolnictwa. Spółka bowiem ma mieć charakter usługowy, wykonawczy w stosunku do tych instytucji. Z tego też powodu, jak zostało wskazane powyżej, przewiduje się finansowanie usług realizowanych przez spółkę w drodze dotacji z budżetu państwa. Celem spółki nie będzie zatem generowanie jak najwyższego zysku i zwiększanie jej majątku, ale zapewnienie podmiotom publicznym realizacji ich zadań. Proponuje się także, w projektowanym art. 21g, aby spółka mogła nieodpłatnie uzyskiwać dane z systemów teleinformatycznych Agencji oraz innych podmiotów, na rzecz których realizuje zadania. W tym celu spółka będzie zawierać z administratorami zbiorów danych na piśmie umowy o udostępnianiu informacji zgromadzonych w zbiorach w drodze teletransmisji bez konieczności składania każdorazowo pisemnych wniosków o udostępnienie danych.

Analogicznie spółka będzie mogła nieodpłatnie uzyskiwać dane ze zbiorów danych, w tym zbiorów danych osobowych, prowadzonych przez organy władzy publicznej oraz państwowe jednostki organizacyjne.

Tak przetwarzane dane będą mogły być przetwarzane przez spółkę w celu realizacji jej zadań, a do udostępniania danych będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 lutego

2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070), z tym wyjątkiem, że w przypadku danych od Agencji i innych podmiotów, na rzecz których będzie realizowała zadania, nie będzie wymagany wniosek, o którym mowa w tej ustawie.

Projektowany art. 21g wzorowany jest na rozwiązaniach przewidzianych w ustawie z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań dotyczących informatyzacji w zakresie działów administracji rządowej budżet i finanse publiczne.

Podkreślenia wymaga, że ww. przepisy nie dotyczą wyłącznie danych osobowych. Ust. 1 i 2 projektowanego przepisu dotyczą uzyskiwania danych z systemów teleinformatycznych (przy czym nie muszą to być dane osobowe). W tym zakresie zastosowanie znajdą przepisy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, z tym zastrzeżeniem, że spółka nie będzie musiała każdorazowo składać wniosków o udostępnianie takich danych (w tym zakresie zatem projektowana ustawa czyni wyjątek w stosunku do ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne).

Umowa o udostępnianiu informacji zgromadzonych w zbiorach w drodze teletransmisji, o której mowa w tym przepisie, będzie każdorazowo regulować prawo spółki do korzystania z danych z systemów (czyli innymi słowy – umowa taka będzie podstawą udostępniania przez określony organ danych spółce). Proponowane rozwiązania w żadnym przypadku nie wyłączają ani nie ograniczają zasad wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „RODO”.

Podkreślenia również wymaga, że zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, przepisy tej ustawy nie naruszają przepisów o ochronie danych osobowych.

Ustawa ta zaś nie reguluje w sposób szczególny kwestii ochrony danych osobowych – kwestie te bowiem regulują przepisy szczególne (w tym RODO). Analogicznie z tych samych powodów projektowana ustawa nie reguluje tych kwestii. Jeżeli bowiem spółka będzie

przetwarzała dane osobowe, to dane te będą przetwarzane zgodnie z RODO.

Projektowany art. 21g ust. 3 i 4 stanowią zaś materialną podstawę przetwarzania danych osobowych przez spółkę – które będą mogły być przetwarzane jedynie w celu wykonywania zadań spółki (zdefiniowanych w projektowanym art. 21a). W tym zakresie projektowane przepisy stanowić powinny w szczególności podstawę przetwarzania, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. f RODO.

W tym miejscu wskazać także należy, że projektowane regulacje zgodne są z zasadami określonymi w art. 5 RODO. Po pierwsze bowiem przepisy rangi ustawowej będą stanowiły podstawę ewentualnego przetwarzania danych. Jednocześnie przetwarzanie takich danych będzie niezbędne, aby spółka mogła realizować swoje zadania. Ponadto, mając na uwadze, że Agencja jest „faktycznym centrum informatyki w obszarze rolnictwa” (co zostało szczegółowo wyjaśnione powyżej), to spółka, „przyjmując” od Agencji zadania w zakresie szeroko rozumianego IT, musi mieć możliwość przetwarzania takich danych. Jak zostało bowiem wskazane powyżej, Agencja obsługuje szereg mechanizmów krajowych i unijnych, przetwarzając dane osobowe beneficjentów. Spółka, jeżeli zostanie jej zlecony rozwój bądź utrzymanie określonego systemu do obsługi takiego mechanizmu, będzie przetwarzać dane na podstawie projektowanej ustawy, wyłącznie jednak w celu wykonywania swoich zadań, zdefiniowanych w ustawie. W tym zakresie przetwarzanie danych będzie adekwatne i zachowana zostanie zasada minimalizacji tych danych. Dodatkowo spółka nie będzie uzyskiwać „dostępu” do wszystkich danych osobowych, przetwarzanych w szczególności przez Agencję, ale przetwarzanie takie związane będzie każdorazowo z określonym zadaniem wykonywanym przez spółkę. Tym samym nie będzie miało miejsca przetwarzanie danych, które potencjalnie w przyszłości będą mogły być wykorzystane.

W kontekście powyższego niecelowe jest wskazywanie konkretnych systemów czy zbiorów danych, z których dane może pozyskiwać spółka, tym bardziej, że w przepisach powszechnie obowiązujących brak jest zamkniętego katalogu takich zbiorów i systemów. W szczególności przepisy dotyczące Agencji nie wymieniają takich systemów czy zbiorów. Jak zostało wskazane powyżej, dostęp spółki do danych (w tym danych osobowych) odbywał się będzie na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących (w tym RODO) oraz stosownych umów (o których mowa w projektowanym art. 21g ust. 2 bądź umów uregulowanych przepisami RODO).

Zmiany zaproponowane w art. 1 pkt 8 mają na celu uregulowanie umarzania należności

z programu przedakcesyjnego SAPARD. Proponowane zmiany ustawy o Agencji wynikają z faktu, że w obecnym stanie prawnym brak jest przepisów regulujących tę kwestię. Należy wskazać, że zasady dokonywania rozliczeń z Komisją Europejską określają postanowienia Wieloletniej Umowy Finansowej. Zgodnie z art. 14.2.8 rozdziału A Wieloletniej Umowy Finansowej, należności w części unijnej po dwóch latach od daty wpisu do księgi dłużników zostały odpisane na należności krajowe. Zatem obecnie należności w ramach Programu SAPARD zarejestrowane w księgach rachunkowych Agencji są należnościami obciążającymi budżet krajowy. Obecnie w księgach rachunkowych ARiMR czynne pozostają 33 sprawy windykacyjne z otwartym saldem należności. Według stanu na dzień 31.08.2021 r. pozostaje do odzyskania łączna kwota 13 053 615,84 zł, w tym: należność główna 5 590 398,29 zł, odsetki w kwocie 7 270 732,93 zł, koszty 192 484,62 zł. W 21 sprawach na łączną kwotę 7 238 945,60 zł, w tym: należność główna 3 217 221,72 zł, odsetki 3 835 025,26 zł, koszty 186 698,62 zł, egzekucja okazała się bezskuteczna, co zostało stwierdzone przez komornika sądowego. W postępowaniu egzekucyjnym nie uzyskano kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji wierzytelności Agencji lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne. Przy czym podkreślić należy, że w 6 z nich na łączną kwotę 1 818 583,72 zł (należność główna 747 240,06 zł, odsetki 1 031 958,80 zł, koszty 39 384,86 zł) nie można ustalić miejsca zamieszkania lub pobytu dłużnika będącego osobą fizyczną albo dłużnik zmarł, nie pozostawiwszy żadnego majątku lub pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym umorzenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do celów naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. W 2 przypadkach nie odzyskano należności w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego, ponadto dłużnik będący osobą prawną został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego i jednocześnie nie ma majątku, z którego można by egzekwować wierzytelność Agencji, a odpowiedzialność z tytułu wierzytelności Agencji nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie. Kwota zadłużenia łącznie wynosi 3 038 256,87 zł, w tym: należność główna 1 111 684,62 zł, odsetki w kwocie 1 926 572,25 zł.

Powyższe wskazuje, że dalsze koszty stosowania procedur windykacyjnych mogą być w ww. sprawach nieproporcjonalne w stosunku do kwot odzyskanych lub możliwych do odzyskania. W przypadku możliwości zastosowania przesłanek pozwalających na umorzenie

należności były podstawy do dochodzenia należności w stosunku do 9 dłużników. Kwota do odzyskania w ramach tych spraw wynosi łącznie 2 406 480,68 zł, w tym: należność główna 1 088 531,03 zł i odsetki 1 317 949,65 zł. Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

1) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

2) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów,

a niewątpliwie dalsze wydatkowanie środków związanych z tymi postępowaniami jest niecelowe, nieefektywne oraz nie przyniesie oczekiwanego skutku. W związku z tym, w pewnych przypadkach, państwo członkowskie powinno mieć możliwość ewentualnego odstąpienia od dalszego dochodzenia należności czy też jej umorzenia. Mając na uwadze, że ustawa o ARiMR wskazuje przesłanki i tryb umarzania (w tym również z urzędu) przez ARiMR należności, ale pochodzących wyłącznie z krajowych środków publicznych (art. 24 i nast. ustawy o ARiMR), w projekcie proponuje się zmianę art. 24, co pozwoli na umarzanie, rozkładanie na raty lub odraczanie terminu spłaty wierzytelności powstałych w ramach Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów wiejskich na podstawie art. 25–28 ustawy o Agencji.

Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 9 projektowanej ustawy ma celu wykreślenie przepisów, zgodnie z którymi umorzenie wierzytelności Agencji, której kwota przekracza 40 000 zł, wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Powyższa propozycja związana jest z wykreśleniem przepisów, zgodnie z którymi minister właściwy do spraw finansów publicznych pełni nadzór nad Agencją.

Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 10 ustawy jest wzorowana na rozwiązaniu przyjętym w art. 209 ust. 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przepis ten został wprowadzony ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2021 r. poz. 737, z późn. zm.). Celem wprowadzenia wskazanego art. 209 ust. 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych było nienaliczanie odsetek za zwłokę w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w Polsce obowiązywał od 14 do 19 marca 2020 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U.

poz. 433, z późn. zm.). Stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w Polsce obowiązuje od 20 marca 2020 r. do odwołania na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).

Przepis art. 209 ust. 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczy jednak wyłącznie należności przypadających Agencji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Takie rozwiązanie nie jest przewidziane w odniesieniu do wierzytelności przypadających Agencji w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych (o tych wierzytelnościach jest mowa art. 24 ustawy o Agencji). Uzasadnione jest zatem wprowadzenie w art. 27 ustawy o Agencji analogicznego rozwiązania jak przewidziane w przywołanym wyżej przepisie. W ten sposób można usunąć nierówność w traktowaniu dłużników Agencji, ze względu na rodzaj ich długu. Od dnia ogłoszenia w kraju stanu zagrożenia epidemicznego związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, tj. od dnia 14 marca 2020 r., złożonych zostało 28 wniosków o rozłożenie należności na raty lub odroczenie, o których mowa w art. 24 ustawy o Agencji. Na dzień 2 lutego 2021 r. do rozpatrzenia pozostaje 7 wniosków dotyczących należności krajowych. Na dzień 31 grudnia 2020 r. należności krajowe wynosiły łącznie 263 581 219,28 zł, w tym z tytułu: należności głównej 85 953 856,65 zł, odsetek 176 326 831,14 zł, kosztów 1 300 531,49 zł. Łączna wartość należności do rozłożenia na raty lub odroczenia według stanu na dzień 31 stycznia 2021 r. wynosi 925 585,06 zł, w tym z tytułu należności głównej 592 612,93 zł. Wdrożenie tej zmiany do 7 spraw pozostających do rozpatrzenia wiązałoby się z wprowadzeniem ulgi odsetkowej około 100 zł za każdy dzień od dnia złożenia wniosku w okresie trwania stanu epidemicznego lub stanu epidemii w kraju. Na dzień 31 stycznia 2021 r. saldo odsetek przedmiotowych spraw pozostających w rozpatrywaniu (327 730,40 zł na dzień 31.01.2021 r.) uległoby zmniejszeniu o łączną kwotę około 3 tys. zł.

W art. 1 pkt 11 proponuje się jednoznaczne wskazanie (w dodawanym art. 27a), że zarówno pomoc określona w art. 24 ustawy o Agencji, jak i dodawanym ust. 1a w art. 27, w przypadku gdy jest udzielana podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych, stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie i może być udzielona zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii

Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Proponowana w art. 1 pkt 12 zmiana art. 29 ustawy o Agencji polega na dodaniu przepisu, zgodnie z którym do ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych nie jest konieczne uprzednie wzruszenie decyzji przyznającej pomoc lub płatność w trybach nadzwyczajnych określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.). W obecnym stanie prawnym kwestia ta nie jest precyzyjnie uregulowana w ustawie, co w wielu przypadkach skutkuje powstaniem wątpliwości interpretacyjnych. Wątpliwości interpretacyjne dotyczą przede wszystkim przypadków, w których podstawą do ustalenia kwoty środków nienależnie pobranych są okoliczności podlegające ocenie w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy lub płatności, które zostało już zakończone decyzją administracyjną. Przedmiotowa kwestia jest szczególnie istotna z uwagi na obowiązki agencji płatniczej dotyczące przeciwdziałania nieprawidłowościom i odzyskiwania środków nienależnie pobranych określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 58 ust. 1 tego rozporządzenia państwa członkowskie przyjmują, w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, wszystkie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, a także podejmują wszelkie inne środki niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii. Jednocześnie zgodnie z art. 54 ust. 1 rozporządzenia, w przypadku jakichkolwiek nienależnych płatności wynikających z nieprawidłowości lub zaniedbań, państwa członkowskie występują do beneficjenta o zwrot kwoty w ciągu 18 miesięcy po zatwierdzeniu, a w stosownych przypadkach po otrzymaniu dokumentu stwierdzającego, że miała miejsce nieprawidłowość. Niedochowanie wskazanego 18-miesięcznego terminu może skutkować wyłączeniem z finansowania UE kwot, zgodnie z art. 54 ust. 5 lit. a rozporządzenia. Dotychczasowe orzecznictwo sądów administracyjnych w sposób ogólny odnosi się do przesłanek ustalenia w decyzji nienależnie lub nadmiernie pobranych środków wobec wcześniejszego przyznania środków na podstawie decyzji administracyjnej. Najbardziej reprezentatywnym poglądem w orzecznictwie jest pogląd zakładający, że warunkiem koniecznym wydania w omawianym trybie decyzji ustalającej

kwoty nienależnie czy nadmiernie pobranych środków nie jest przy tym uprzednie wzruszenie ostatecznych decyzji przyznających płatności (por. wyroki NSA: z 11 kwietnia 2013 r., sygn. akt II GSK 96/12 oraz z 15 listopada 2012 r., sygn. akt II GSK 1518/11). Jednakże należy zauważyć, że punktem odniesienia w orzecznictwie były w większości przypadków sytuacje, w których przepisy szczególne określały wprost, w jakich sytuacjach następuje zwrot środków nienależnie lub nadmiernie pobranych, których wysokość jest ustalana na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o Agencji.

W świetle powyższego zasadne jest wprowadzenie wskazanej zmiany do art. 29 ustawy o Agencji, zgodnie z którą przesłanką materialną zwrotu środków będzie naruszenie prawa, które wystąpiło na jakimkolwiek etapie przed przyznaniem lub wypłatą środków, skutkujące wypłaceniem środków przyznanych nienależnie lub pobranych w nadmiernej wysokości przy jednoczesnym braku konieczności wzruszenia decyzji stanowiącej podstawę przyznania płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych w jednym z trybów nadzwyczajnych uregulowanych w Kodeksie postępowania administracyjnego. Projektowane rozwiązanie będzie miało zastosowanie do wszystkich przypadków uzasadniających ustalenie kwoty środków nienależnie lub nadmiernie pobranych. Pojęcie środków przyznanych nienależnie w wyniku naruszenia prawa powinno być rozumiane szeroko. Należy wskazać, że art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych posługuje się pojęciem „z naruszeniem procedur”, gdzie płatności w takim przypadku podlegają zwrotowi niezależnie od przyczyny wystąpienia takich nieprawidłowości. W związku z tym przesłanki zwrotu środków przewidziane w zmienianym art. 29 ust. 1 będą odnosiły się do pojęć, które również mają zastosowanie w oparciu o art. 207 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Kolejna zmiana przewiduje wyłączenie ze stosowania przepisów dotyczących oprocentowania nadpłaty wynikających z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.). Zgodnie z art. 29 ust. 7 ustawy o Agencji do należności ustalanych tytułem kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych stosuje się odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej. Jednocześnie art. 54 oraz art. 58 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013 wymagają ustanowienia skutecznych przepisów oraz innych środków niezbędnych do zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii, a także do zachowania szczególnej dbałości, w tym przestrzegania terminów w przypadku wystąpienia do podmiotu o zwrot środków nienależnie pobranych, wynikających z nieprawidłowości lub zaniedbań. Ponadto obowiązkiem ARiMR

jest stosowanie potrąceń, w przypadkach określonych w art. 31 ustawy o ARiMR, przy czym zasady dokonywania potrąceń określone w tym przepisie zostały wprowadzone w związku z art. 28 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 908/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. ustanawiającego zasady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, przepisów dotyczących kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 255 z 28.08.2014, str. 59, z późn. zm.). W przypadku zaistnienia przesłanek warunkujących powstanie nadpłaty w rozumieniu art. 72 Ordynacji podatkowej, zwrot nadpłaty rozliczany jest w ramach odpowiednich środków przeznaczonych na Wspólną Politykę Rolną, natomiast zasada ta nie dotyczy ewentualnych odsetek wynikających z oprocentowania nadpłaty, wskazanego w art. 78 Ordynacji podatkowej.

Zmiana proponowana w art. 1 pkt 13 projektowanej ustawy polega na rozszerzeniu katalogu przesłanek, w oparciu o które mogą być umarzone wierzytelności Agencji wskazane w art. 39 ustawy o Agencji, tj. wierzytelności finansowe Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (dalej: „FRiOR”) oraz wierzytelności z tytułu zwrotnej pomocy budżetowej udzielonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na restrukturyzację i modernizację rolnictwa oraz jego otoczenia przed utworzeniem FRiOR.

Zasady funkcjonowania oraz źródła zasilania FRiOR określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1992 r. w sprawie zasad funkcjonowania oraz źródeł zasilania Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (Dz. U. poz. 222).

Zgodnie z § 3 ust. 1 tego rozporządzenia środki FRiOR były przeznaczone na następujące cele: 1) modernizację gospodarstw rolnych, 2) rozwój infrastruktury techniczno-produkcyjnej wsi, 3) rozwój, restrukturyzację i modernizację przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług w zakresie rolnictwa, 4) pomoc w spłacie zadłużenia, polegającą na wydłużeniu okresu spłaty rat kapitału, wraz z odsetkami, 5) inne cele związane z restrukturyzacją i modernizacją rolnictwa i jego otoczenia, określone przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Z kolei sposób korzystania ze środków FRiOR uregulowano w § 3 ust. 2 tego rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem środki FRiOR na podstawie umów zawieranych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z bankami mogły być wykorzystywane na: 1) udzielanie za pośrednictwem banków kredytów, pożyczek i pomocy w spłacie odsetek od kredytów udzielonych ze środków bankowych, 2) dofinansowanie szczególnie ważnych przedsięwzięć określonych w rocznych planach finansowych Funduszu, 3) sfinansowanie

skutków odroczeń spłaty rat kapitału i odsetek od kredytów, konwersji zadłużenia oraz zaniechania postępowania egzekucyjnego wobec kredytobiorców, 4) lokaty terminowe w bankach.

Umowy o spłatę zrestrukturyzowanego długu (wykup długu bankowego) lub umowy o kredyt ze środków FRiOR zawierane były w latach 1992 i 1993 przez banki z rolnikami oraz przedsiębiorcami prowadzącymi działalność związaną z przetwórstwem rolno-spożywczym. Banki te działały w imieniu i na rzecz FRiOR. Podstawą działalności ww. banków w zakresie dysponowania środkami FRiOR były odpowiednie umowy zawarte z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – reprezentującym Skarb Państwa – jako dysponentem Funduszu.

Na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa powstała Agencja, która przejęła wszelkie zobowiązania i wierzytelności FRiOR. Zgodnie z art. 12 tej ustawy z dniem jej wejścia w życie do Agencji przeszły środki finansowe i inne mienie dotychczasowego FRiOR oraz zobowiązania i wierzytelności finansowe tego Funduszu. Agencja przejęła zobowiązania i wierzytelności powstałe z tytułu zwrotnej pomocy budżetowej udzielonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, przed powstaniem FRiOR, na restrukturyzację i modernizację rolnictwa oraz jego otoczenia.

Obecnie na podstawie art. 39 ustawy o Agencji Agencja w dalszym ciągu prowadzi sprawy przejęte od FRiOR:

- 1) w zakresie zobowiązań i wierzytelności finansowych tego funduszu (ust. 1);
- 2) w zakresie zobowiązań i wierzytelności z tytułu zwrotnej pomocy budżetowej udzielonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na restrukturyzację i modernizację rolnictwa oraz jego otoczenia przed utworzeniem FRiOR (ust. 2).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. łączna kwota zadłużenia z tytułu FRiOR oraz należności powstałych przed utworzeniem FRiOR wynosi 209 503 363,22 zł (słownie: dwieście dziewięć milionów pięćset trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt trzy złote 22/100).

Istotna jest przy tym struktura powyższego zadłużenia. Otóż zadłużenie z tytułu kapitału (należności głównej) wynosi tylko około 48 691 482,64 zł (słownie: czterdzieści osiem milionów sześćset dziewięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta osiemdziesiąt dwa złote 64/100). Pozostała część zadłużenia to zadłużenie z tytułu odsetek – 159 999 370,77 zł (słownie: sto pięćdziesiąt dziewięć milionów dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt złotych 77/100) oraz zadłużenie z tytułu kosztów dochodzenia ww. roszczeń

przez ARiMR, w tym kosztów sądowych i egzekucyjnych – 812 509,81 zł (słownie: osiemset dwanaście tysięcy pięćset dziewięć złotych 81/100). Podkreślenia przy tym wymaga, że wskazane zadłużenie z tytułu odsetek oraz kosztów dochodzenia wierzytelności finansowych ze środków FRiOR ma stałą tendencję wzrostową.

Każdego roku narastające zadłużenie z tytułu ww. odsetek jest wyższe niż odsetki spłacone. Poziom zadłużenia odsetkowego obsługiwanego przez spłatę nie osiąga nawet poziomu 50% narastającego zadłużenia z ww. tytułu. Podobnie wygląda obsługa zadłużenia kosztów dochodzenia ww. wierzytelności, przy czym w tym zakresie poziom zadłużenia obsługiwanego przez spłatę, osiąga poziom oscylujący wokół narastającego zadłużenia z ww. tytułu.

Szczegółowe dane w poszczególnych latach, odnośnie do naliczanych odsetek oraz powstałych w związku z dochodzeniem tych należności kosztów, przedstawia tabela poniżej.

FRiOR	2016		2017		2018		2019	
	naliczone	spłacone	naliczone	spłacone	naliczone	spłacone	naliczone	spłacone
odsetki	10 286 059,38	1 579 387,69	3 749 900,97	1 432 144,60	3 874 813,57	875 624,48	3 471 761,35	995 331,34
koszty	209 044,73	155 236,55	170 699,42	125 501,68	112 548,81	92 215,17	110 972,77	111 566,35

Biorąc pod uwagę genezę przedstawionego zadłużenia, jego obecną strukturę, a przede wszystkim właściwe mu tendencje (brak możliwości spłaty zadłużenia w przewidywalnej i racjonalnej z punktu widzenia zasad zarządzania należnościami pespektywie), nie można pominąć właściwości podmiotów (dłużników), przeciwko którym proces dochodzenia ww. należności jest obecnie skierowany.

Trzeba bowiem pamiętać, że dłużnikami z tytułu FRiOR są przede wszystkim rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne na początku lat 90. Oznacza to, że obecnie dochodzenie tych roszczeń następuje od osób będących w wieku emerytalnym (które ukończyły 60. i 65. rok życia) i sprowadza się do windykacji lub egzekucji tych roszczeń z przysługujących im świadczeń emerytalno-rentowych z rolniczego ubezpieczenia społecznego. Liczba spraw, w których wszystkim zobowiązanym do spłaty długu przysługuje prawo do emerytury lub renty, wynosi 177, co stanowi około 37% ogółu spraw z tytułu FRiOR. Jest to znacząca liczba spraw, w których prowadzenie egzekucji z przysługujących świadczeń emerytalno-rentowych może prowadzić do zagrożenia egzystencji dłużników. Łączne zadłużenie w tej grupie według stanu na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 69 529 858,51 zł, w tym z tytułu należności głównej 14 312 161,29 zł. W pozostałych 307 sprawach zobowiązanymi są:

- emeryci lub renciści oraz inne osoby nieposiadające takich uprawnień,
- osoby nieposiadające uprawnień emerytalno-rentowych.

Nie można również pominąć, że w znacznej liczbie spraw istniejące zadłużenie sprowadza się w istocie do zadłużenia z tytułu odsetek (ew. odsetek i kosztów), z uwagi na spłacenie przez zobowiązanych należności głównej. Na 484 prowadzonych postępowań windykacyjnych 96 z nich dotyczy zadłużenia, które ogranicza się wyłącznie do należności odsetkowych lub należności odsetkowych i kosztów. W związku z tym, że środki wydatkowane z FRiOR – tzw. kapitał pierwotny stanowiący część należności głównej, zostały spłacone, zasadne jest wprowadzenie możliwości umorzenia pozostałych należności z urzędu. Według stanu na dzień 31.12.2020 r. kwota tych należności wynosi 5 322 069,29 zł i stanowi ona 2,5% całości zadłużenia z tytułu FRiOR.

Dochodzenie wierzytelności finansowych ze środków FRiOR, nierzadko ograniczających się wyłącznie do należności odsetkowych, prowadzi do windykacji tych należności ze świadczeń emerytalno-rentowych lub konieczności dochodzenia ich przez przymusową sprzedaż nieruchomości, co stawia dawnych beneficjentów FRiOR, a dziś rolników emerytów, w szczególnie trudnej sytuacji.

Nieuniknione wydaje się być zjawisko narastającej spirali zadłużenia oraz dziedziczenia długów (a nawet dziedziczenia ubóstwa), skoro na mocy art. 39 ust. 1 ustawy o Agencji Agencja pozostaje zobowiązana do dochodzenia wierzytelności finansowych z FRiOR.

Uwzględniając powyższe, w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie możliwości umorzenia wierzytelności z tytułu FRiOR na wniosek osoby, która była stroną umowy o kredyt udzielony ze środków Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, umowy o spłatę zrestrukturyzowanego długu, umowy o kredyt udzielony ze środków budżetowych lub umowy o kredyt z gwarancją Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej bądź jej następcy prawnego, która ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz nie posiada innej nieruchomości niż ta, w której zamieszkuje.

Ponadto w projekcie proponuje się wprowadzenie możliwości umorzenia na wniosek osoby, która była stroną umowy o kredyt udzielony ze środków Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, umowy o spłatę zrestrukturyzowanego długu, umowy o kredyt udzielony ze środków budżetowych lub umowy o kredyt z gwarancją Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej bądź jej następcy prawnego, jeżeli wyłączną wierzytelnością jest wierzytelność z tytułu odsetek.

Należy zauważyć, że przepisy art. 24–28 ustawy o Agencji analogicznie do przepisów art. 55–58 ustawy o finansach publicznych stanowią reżim umorzeniowy należności cywilnoprawnych, całkowicie odrębny od reżimu umorzeniowego odnoszącego się do należności publicznoprawnych, którego wyrazem są uregulowania art. 60 i art. 61 ustawy o finansach publicznych, stanowiące o należnościach publicznoprawnych budżetu, oraz dyspozycja art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa w związku z art. 2 tej ustawy, odnosząca się do podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetu państwa.

W konsekwencji w stosunku do wierzytelności ARiMR, o których mowa w art. 39 ustawy o Agencji (przejęte od Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa w zakresie zobowiązań i wierzytelności finansowych tego Funduszu), nie mają zastosowania przepisy: art. 64 ust. 1 pkt 2b ustawy o finansach publicznych (należności, o których mowa w art. 60, właściwy organ może umarzać w całości - w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym), a także art. 67a § 1 pkt 3 ustawy – Ordynacja podatkowa. Oznacza to, że obecne przepisy nie pozwalają na umorzenie wierzytelności Agencji w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym.

W projekcie wskazano, że jeżeli wnioskodawcą jest dłużnik prowadzący działalność w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych, pomoc w zakresie umorzenia odsetek będzie stanowić pomoc *de minimis* w rolnictwie i może być udzielona tylko raz zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Umorzenie wierzytelności finansowych ze środków FRiOR w trybie projektowanego art. 39a ustawy o Agencji spowoduje obciążenie Agencji kosztami związanymi z zakończeniem trwających postępowań sądowych i egzekucyjnych. Agencja prowadzi nadal szereg postępowań sądowych i egzekucyjnych, w których – po umorzeniu wierzytelności – będzie zobligowana do odpowiednio cofnięcia powództw i złożenia wniosków o umorzenie egzekucji. W takim przypadku, na podstawie art. 203 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.) oraz art. 29 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 210), na Agencję może zostać nałożony obowiązek zapłaty kosztów umorzonych postępowań. Szczególnie

wysokie koszty mogą wiązać się z obciążającą wierzyciela na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych opłatą stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest zawarcie wyraźnej regulacji ustawowej wyłączającej możliwość obciążenia Agencji kosztami w niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy postępowaniach mających za przedmiot dochodzenie, ustalenie, zabezpieczenie i egzekucję wierzytelności umorzonych w trybie art. 39a ustawy o Agencji.

Wprowadzenie przewidzianych projektowaną ustawą zmian wymaga uregulowania wpływu nowych rozwiązań na stosunki prawne powstałe pod rządami dotychczasowych przepisów.

W celu zapewnienia płynnego przejścia z zasad przeprowadzania postępowań w sprawie wyboru kandydatów do zatrudniania na wolne stanowiska pracy w Agencji, określonych w obowiązujących przepisach ustawy o Agencji, na zasady zaproponowane w niniejszym projekcie proponuje się w art. 2 ustawy przepis przejściowy stanowiący, że do postępowań, które zostały wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów i niezakończone do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, miałyby zastosowanie przepisy dotychczasowe.

W art. 3 ustawy wprowadza się przepis, zgodnie z którym postępowania dotyczące naboru kandydatów do zatrudnienia na stanowisko doradcy Prezesa Agencji, wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy, ulegają zakończeniu z tym dniem. Jest to uzasadnione dodaniem stanowiska doradcy Prezesa Agencji w art. 9 ust. 4 ustawy o Agencji, co powoduje, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o Agencji na to stanowisko nie przeprowadza się naboru na zasadach określonych w art. 12–18 ustawy o Agencji. Jednocześnie w art. 4 ustawy o Agencji wprowadza się przepis, zgodnie z którym stosunki pracy pracowników Agencji zatrudnionych na stanowisku doradcy Prezesa Agencji w dniu wejścia w życie ustawy stają się z dniem wejścia w życie ustawy stosunkami pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

W art. 5 zawarto regulację przejściową dotyczącą postępowań w sprawach, o których mowa w art. 10a ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Określono, że w postępowaniach tych stosuje się przepisy art. 10a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Przepisy art. 6 są przepisami przejściowymi mającymi na celu dokonanie jednorazowej korekty, tak aby utworzony na mocy projektowanych przepisów fundusz Agencji odzwierciedlał wartość mienia własnego Agencji w dniu jej utworzenia.

W art. 7 ustawy zaproponowano wprowadzenie regulacji przejściowej dotyczącej odraczania i rozkładania na raty spłaty wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy o Agencji, w związku z wprowadzeniem zmiany w art. 27 ustawy o Agencji. Biorąc pod uwagę, że wprowadzane rozwiązanie jest korzystne dla dłużników Agencji w zakresie naliczania odsetek, proponuje się, aby nowe przepisy miały zastosowanie do toczących się obecnie postępowań w sprawach odraczania lub rozkładania na raty spłaty wierzytelności, o których mowa w art. 24 zmienianej ustawy.

W art. 8 zaproponowano, aby Agencja nie była obciążana kosztami w niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy postępowaniach w sprawach dochodzenia, ustalenia, zabezpieczenia i egzekucji wierzytelności FRiOR, o ile taka wierzytelność zostanie umorzona w trybie art. 39a.

Art. 9 projektowanej ustawy zawiera delegację umożliwiającą, w razie takiej potrzeby, wydanie rozporządzenia umożliwiającego przeniesienie odpowiednich wydatków w ramach budżetu na utworzenie spółki.

Zgodnie z art. 10 projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 6, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. Proponowany termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego. Z drugiej strony zapewnienie odpowiedniego *vacatio legis* dla przepisów proponowanych w art. 1 pkt 6 wynika z konieczności dokonania aktualizacji Zasad (Polityki) rachunkowości Agencji, która wejdzie w życie od pierwszego dnia roku obrotowego następującego po roku wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. 1 stycznia 2023 r.). Na dzień 1 stycznia 2023 r. (czyli w księgach rachunkowych roku 2022) zostanie dokonana jednorazowa korekta funduszu Agencji tak, aby utworzony na mocy projektowanych przepisów fundusz Agencji odzwierciedlał wartość mienia własnego Agencji w dniu jej utworzenia. Jednocześnie do dnia 31 grudnia 2022 r. będą miały zastosowanie dotychczasowe przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji, a co za tym idzie, badanie rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok 2021 zostanie zrealizowane zgodnie z umową z firmą audytorską zawartą przez Agencję w dniu 8 stycznia 2019 r. i kończąca się dnia 22 kwietnia 2022 r., której przedmiotem jest badanie sprawozdań finansowych Agencji za

lata 2018–2021.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy nie wymagał zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy został zamieszczony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD63.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Gawlik-Pliszka, Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów, tel. 22 623 16 64, beata.gawlik-pliszka@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 23.11.2021 r.</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD63</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z funkcjonowaniem ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505), zwanej dalej „ustawą o Agencji”, od 2008 r. pojawiły się wnioski wskazujące na konieczność wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisach:

1. Zdaniem Ministra Finansów nie sprawuje on nadzoru w zakresie finansowym nad żadną inną agencją wykonawczą, w związku z czym nadzór w tym zakresie nad Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”, stanowi odstępstwo od ogólnie określonych zasad dla agencji wykonawczych, uregulowanych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.). W konsekwencji wg Ministra Finansów nie powinien on również wnioskować (wspólnie z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi) o powoływanie Prezesa Agencji i być adresatem rocznego sprawozdania z działalności Agencji oraz mieć wpływ na zasady wynagradzania pracowników Agencji określone w regulaminie wynagradzania.
2. Stosownie do obowiązujących przepisów nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Agencji jest otwarty i konkurencyjny i odbywa się na zasadach określonych w tej ustawie. Zasady te obejmują również nabór w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Nabór pracowników w oparciu o przepisy ustawy o Agencji jest procesem długotrwałym i średnio trwa ponad 35 dni. Stanowi to duże utrudnienie w zapewnieniu ciągłości realizacji bieżących zadań w przypadku konieczności zatrudnienia pracowników w celu zastępstwa w okresach spiętrzonych obowiązków związanych np. z wykonywaniem kontroli terenowych czy procesami naborów wniosków o przyznanie pomocy.
3. W ramach współpracy z urzędami pracy kierującymi do Agencji osoby w celu odbycia stażu, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.), problemem okazało się wymaganie ze strony tych urzędów deklaracji ich zatrudnienia po odbyciu stażu przez Agencję. W świetle obowiązujących przepisów nie ma bowiem ustanowionych preferencji dla stażystów i ewentualne ich zatrudnienie musi być poprzedzone przeprowadzeniem konkurencyjnego i otwartego naboru, na zasadach określonych w ustawie, co ostatecznie nie stanowi zapewnienia im zatrudnienia.
4. Doradcy Prezesa Agencji zatrudniani są na podstawie umowy o pracę, ze wszystkimi tego skutkami w sferze zarówno nawiązywania, jak i rozwiązywania stosunku pracy. Z istoty stanowiska doradcy wynika, że na stanowisku tym zatrudniane są osoby posiadające zarówno wiedzę specjalistyczną, jak i cieszące się zaufaniem osoby pełniące funkcję Prezesa Agencji. Niejednokrotnie potrzeba ich zatrudnienia wynika z określonego problemu (problemów) do

rozwiązania lub związana jest z konkretnymi projektami realizowanymi w Agencji. Pożądanym stanem jest zatem, aby Prezes Agencji mógł jeszcze skuteczniej i efektywniej zarządzać zasobem osób zatrudnionych jako jego doradcy. Istnieje zatem potrzeba uelastycznienia zatrudniania osób na stanowisku doradcy Prezesa Agencji.

5. Zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy o Agencji do postępowań w sprawach indywidualnych stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego z wyłączeniem niektórych przepisów, w tym przepisów określających zasady postępowania administracyjnego czy przepisów konkretyzujących te zasady w postępowaniu dowodowym. W miejsce wyłączonych przepisów nie zostały wprowadzone inne zasady, które kształtowałyby pozycję organu i strony w postępowaniu administracyjnym. Natomiast w ustawach szczególnych regulujących zasady przyznawania przez Agencję pomocy w różnych obszarach jej działalności (np. system wsparcia bezpośredniego, wspieranie rozwoju obszarów wiejskich) takie uzupełnienie w miejsce wyłączonych przepisów k.p.a. zostało uregulowane. W związku z tym niezbędne jest zarówno ukształtowanie pozycji organu i strony w postępowaniu administracyjnym, jak też ujednoczenie trybu postępowań administracyjnych prowadzonych przez organy administracji publicznej znajdujące się w strukturze Agencji.
6. Zagadnienia dotyczące rachunkowości i sprawozdawczości finansowej Agencji, jako wykraczające poza gospodarkę finansową, powinny zostać zgodnie z opinią Ministerstwa Finansów uregulowane przepisami rangi ustawowej, a nie w przepisach rozporządzenia wydanego na podstawie delegacji określonej w przepisach ustawy o Agencji.
7. Niezbędne jest zapewnienie sprawnej obsługi rolników i innych podmiotów, na rzecz których realizowane są zadania publiczne w zakresie tych działów administracji rządowej, w tym stworzenie jednego okienka do obsługi producentów rolnych.

Agencja jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz pełni rolę akredytowanej agencji płatniczej. Zajmuje się wdrażaniem instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udziela pomocy ze środków krajowych. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa Agencja, w okresie programowania 2014–2020, wdraża instrumenty pomocy finansowanej z następujących funduszy unijnych:

- 1) Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG), w ramach którego Agencja realizuje m.in. płatności bezpośrednie,
- 2) Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), z którego finansowane są wszystkie działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,
- 3) Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), w ramach którego wspierane są przedsięwzięcia w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” na lata 2014–2020.

Należy wskazać, że jedynie w zakresie wniosków o płatności obszarowe w latach 2018–2020 w skali całego kraju:

- 1) w kampanii 2018: złożono 1 335 177 wniosków i wypłacono 14 598 785 514,35 zł,
- 2) w kampanii 2019: złożono 1 317 514 wniosków i wypłacono 14 998 808 527,82 zł,
- 3) w kampanii 2020: złożono 1 305 563 wniosków i wypłacono 15 143 266 496,9 zł.

Ponadto rok 2021 jest pierwszym rokiem, gdy wnioski o przyznanie płatności obszarowych należało składać wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus. Co więcej, w najbliższym czasie przed Agencją zostaną postawione nowe wyzwania, związane z wdrażaniem nowej perspektywy finansowej na lata 2023–2027 w ramach zreformowanej Wspólnej Polityki Rolnej. Zakłada się, że Agencja w dalszym ciągu będzie pełniła funkcję agencji płatniczej, a do jej zadań będzie należało wdrażanie interwencji w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, tj. w szczególności przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy i pomocy technicznej oraz wniosków o płatność, przeprowadzanie kontroli administracyjnej tych wniosków, przyznawanie płatności, przeprowadzanie kontroli na miejscu oraz kontroli ex post, odzyskiwanie środków.

Powyzsze powoduje, że konieczne jest właściwe zabezpieczenie wszystkich zadań także pod względem przygotowania teleinformatycznego. Co więcej, zgodnie ze Strategią IT na lata 2021–2027, Agencja planuje zapewnienie pełnej obsługi elektronicznej beneficjentów oraz

digitalizację procesów wewnętrznych. Przyjęty model strategii IT jest również powiązany z Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa i Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Aktualnie, w ramach struktury organizacyjnej Agencji, wyodrębniony został Departament Informatyki, który obejmuje pion utrzymania aplikacji, pion utrzymania infrastruktury, pion rozwoju oprogramowania oraz pion finansowo-prawny. Zadania realizowane przez Departament Informatyki obejmują w szczególności rozwój i utrzymanie oprogramowania stworzonego własnymi siłami, ale także administrowanie oprogramowaniem stworzonym i utrzymywanym przez podmioty zewnętrzne. Do podstawowych systemów stworzonych przez podmioty zewnętrzne zaliczyć należy System Informatyczny Agencji (SIA), wykorzystywany do obsługi płatności bezpośrednich i obszarowych oraz OFSA (Obsługa Funduszy Strukturalnych Agencji) – system obsługujący działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

8. Zmiana art. 209 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wprowadzona ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2021 r. poz. 737, z późn. zm.) wprowadziła ulgę polegającą na tym, że nie są naliczane odsetki za zwłokę w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069, z późn. zm.). Stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w Polsce obowiązywał od 14 do 19 marca 2020 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. poz. 433, z późn. zm.). Stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w Polsce obowiązuje od 20 marca 2020 r. do odwołania zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.). Przepis art. 209 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczy wyłącznie należności przypadających Agencji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. W związku z powyższym zasadne jest wprowadzenie analogicznych rozwiązań w odniesieniu do należności z tytułu pomocy ze środków krajowych.
9. Zgodnie z przepisami art. 24 ustawy o Agencji Prezes Agencji może umarzać, w całości lub w części, rozkładać na raty lub odraczać termin spłat wierzytelności Agencji przypadających jej w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych. Kolejne art. 25–28 regulują warunki stosowania tych umorzeń. Jednakże w ramach dochodzenia należności z tytułu Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa problemem jest ciągły wzrost zadłużenia mimo spłat należności ze względu na narastające odsetki, których nie pokrywają dokonywane spłaty. Jednocześnie wzrastają koszty związane z dochodzeniem tych należności na drodze postępowań sądowych oraz egzekucyjnych.
10. Kolejne zmiany w art. 24 wynikają z faktu, że w obecnym stanie prawnym brak jest przepisów regulujących kwestię umarzania należności z tytułu Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projektowanej ustawie proponuje się m.in.:

1. Rezygnację ze wskazywania w przepisach ustawy, iż nadzór nad Agencją w zakresie gospodarki finansowej sprawuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, a także zmiana delegacji do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowego zakresu, sposobu i trybu sprawowania tego nadzoru. Ponadto proponuje się wykreślenie Ministra Finansów jako organu, który wnioskuje (wspólnie z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi) o powoływanie Prezesa Agencji, jako jednego z adresatów rocznego sprawozdania z działalności Agencji oraz jako organu, który (oprócz ministra właściwego do spraw rozwoju wsi) wyraża zgodę na ustalone przez Prezesa Agencji zasady wynagradzania pracowników Agencji.
2. Wyłączenie obowiązku przeprowadzania naboru na zasadach określonych w ustawie o Agencji w przypadku zatrudniania w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy.
3. Wprowadzenie regulacji dającej możliwość nawiązywania stosunku pracy na okres nie dłuższy niż

6 miesięcy z osobą, która ukończyła staż w Agencji, bez przeprowadzania naboru na zasadach określonych w ustawie o Agencji lub byłych pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dalsze zatrudnienie osób, które ukończyły staż na wolne stanowiska pracy w Agencji, w świetle obowiązujących przepisów, będzie wymagało przeprowadzenia otwartego i konkurencyjnego naboru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o Agencji. Spodziewanym efektem wprowadzenia projektowanych zmian będzie znaczące skrócenie procesu uzupełnienia niedoborów kadrowych Agencji oraz realna możliwość zatrudnienia stażystów, co przy obecnych regulacjach jest utrudnione z uwagi na oczekiwane przez urzędy pracy wskaźniki „zatrudnialności” po odbyciu stażu.

4. Zmianę charakteru stosunku pracy doradcy Prezesa Agencji na stosunek nawiązany na podstawie powołania. Zmiana tej ustawy miałaby polegać na rozszerzeniu katalogu stanowisk w strukturze, które obsadzone są w drodze powołania i w których przypadku powołanie jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.). Jednocześnie proponuje się wprowadzenie przepisu przejściowego, zgodnie z którym postępowania dotyczące naboru kandydatów do zatrudnienia na stanowisko doradcy Prezesa Agencji, wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy, ulegają zakończeniu z tym dniem.
5. Uzupełnienie art. 10a o ust. 1a i 1b zawiera zasady kształtujące pozycję organu i strony w postępowaniu administracyjnym w miejsce wyłączonych ze stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Wprowadzane przepisy są analogiczne do tych, które obecnie obowiązują w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2114). W celu zapewnienia większej jednolitości w zakresie trybu postępowań administracyjnych prowadzonych przez organy administracji publicznej znajdujące się w strukturze Agencji proponuje się ponadto objęcie przepisem art. 10a postępowań rozstrzyganych w drodze decyzji na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy o Agencji.
6. Usunięcie w ustawie o Agencji art. 21 ust. 9 stanowiącego delegację do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji i przeniesienie regulacji ujętych w tym rozporządzeniu do przepisów ustawy o Agencji przez uzupełnienie art. 21 tej ustawy o nowe przepisy regulujące gospodarkę finansową Agencji.
7. Dodanie nowych przepisów wprowadzających szczegółowe regulacje w zakresie utworzenia i funkcjonowania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jedynym wspólnikiem spółki będzie Agencja.

W celu szczególności uniezależnienia się od podmiotów zewnętrznych powstała koncepcja utworzenia wyspecjalizowanego podmiotu, obsługującego Agencję w zakresie IT. Planuje się bowiem, że stopniowo ten wyspecjalizowany podmiot nie tylko zajmowałby się rozwojem i utrzymaniem systemów zbudowanych dotychczas przez Agencję, ale także sam wytwarzał niezbędne oprogramowanie na potrzeby Agencji oraz przejmował rozwój i utrzymanie systemów zbudowanych przez dostawców zewnętrznych. Docelowo zatem większość aplikacji dedykowanych dla Agencji miałyby być wytwarzane przez ten wyspecjalizowany podmiot.

Aby cel ten mógł zostać osiągnięty, konieczne jest zbudowanie wykwalifikowanego zespołu realizującego powyższe zadania. Pandemia wywołana wirusem SARS-Cov-2 spowodowała znaczące zmiany na szeroko rozumianym rynku pracy. Bez wątplenia branżą, która nie odczuła negatywnych skutków kryzysu gospodarczego wywołanego wirusem SARS-CoV-2, jest branża IT. Według ekspertów rynku pracy branża IT będzie w dalszym ciągu się rozwijać, a pozyskanie i zatrzymanie ekspertów IT nie będzie tym obszarem, w którym uczestnicy obrotu gospodarczego będą szukać oszczędności. Świadczy o tym w szczególności wzrost wynagrodzeń w branży IT w roku 2020 o średnio 5–8%, który to trend będzie się utrzymywać w roku 2021. Tym samym zbudowanie wykwalifikowanego zespołu, który sprostą wszystkim wskazanym wyżej zadaniom w zakresie obsługi IT Agencji, wymaga przede wszystkim zapewnienia odpowiedniej wysokości wynagrodzeń. Zasady wynagradzania pracowników Agencji są określone w regulaminie wynagradzania, ustalonym przez Prezesa Agencji za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych i ministra właściwego do spraw rozwoju wsi (art. 21 ust. 6 ustawy o Agencji).

Jednakże, jak zostało wskazane powyżej, Agencja jest agencją wykonawczą, a zatem wynagrodzenia pracowników są ustalane według standardów obowiązujących w administracji państwowej, a nie stawek rynkowych, co jest widoczne zwłaszcza w obszarze IT. Dla przykładu wskazać należy, że zgodnie z regulaminem wynagradzania Agencji, wynagrodzenie zasadnicze kierownika projektu mieści się w przedziale od 3956 zł do 8567 zł, a starszego kierownika projektu od 8675 zł do 12 614 zł. Natomiast średnie „rynkowe” wynagrodzenie oferowane na analogicznym stanowisku (IT project manager) wynosi 17 000 zł. Ponadto średnie wynagrodzenia w Agencji na poszczególnych stanowiskach wynoszą:

- 1) Młodszy Inżynier IT 7499 zł,
- 2) Młodszy Programista 7089 zł,
- 3) Starszy Inżynier IT 11 494 zł,
- 4) Starszy Programista IT 12 171 zł.

Natomiast według raportów rynkowych np. na stanowisku DevOps Engineer najczęściej oferowane wynagrodzenie wynosi ok. 17 000 zł, a na stanowiskach programistów w różnych językach (developer) od 11 000 do 17 000 zł. W obecnej sytuacji rynkowej zatem utrzymanie stabilności zespołu i zachowanie pracowników o wysokich kwalifikacjach może być znacznie utrudnione przy utrzymaniu status quo, czyli kontynuacji prac w ramach Agencji, przy ograniczonych możliwościach finansowych wynikających z siatki płac w administracji. Stąd też proponuje się utworzenie wyspecjalizowanego podmiotu do realizacji powyższych zadań, przy czym proponuje się, aby była to spółka prawa handlowego (spółka kapitałowa), a nie jednostka sektora finansów publicznych. Rozwiązanie takie doprowadzi do „urynkowienia” wynagrodzeń, co pozwala przyjąć założenie, że przyczyni się to do stworzenia stabilnego zespołu o wysokich kwalifikacjach. Co więcej, proponowane rozwiązanie pozwoli na uelastycznienie samego procesu rekrutacji, na wzór rozwiązań rynkowych. Dodatkowo rozwiązanie takie da możliwość stosowania innych form zatrudnienia, np. B2B, a także możliwość stosowania w szerokim zakresie pracy zdalnej czy elastycznego czasu pracy.

Jednocześnie, „urynkowienie” wynagrodzeń pracowników Departamentu Informatyki w ramach Agencji nie wydaje się możliwe. Przede wszystkim spowodowałoby to uzasadniony zarzut dyskryminowania innych pracowników Agencji. Wskazanej powyżej elastyczności na etapie pozyskiwania oraz utrzymania pracowników nie zapewni, jak się wydaje, stworzenie podmiotu w formie jednostki budżetowej czy instytucji gospodarki budżetowej. Wynika to z faktu, że takie formy działalności podlegają reżimowi ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a tym samym zasadom wynagradzania obowiązującym w administracji publicznej. Ma to o tyle istotne znaczenie, że jak zostało wskazane powyżej, docelowo spółka ma przejąć od podmiotów zewnętrznych rozwój i utrzymanie kluczowych systemów Agencji. Wiązać się to będzie z rozwojem zespołu – docelowo do prawie 300 osób, które będzie należało pozyskać z rynku.

Dodatkowo należy zauważyć, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Spółka zaś nie będzie miała obowiązku odprowadzenia ewentualnych dochodów do budżetu (ewentualny zysk będzie mógł zostać pozostawiony w spółce, decyzją zgromadzenia wspólników, a nie przeznaczony na wypłatę dywidendy).

Co zaś do instytucji gospodarki budżetowej, to spółka kapitałowa nie będzie musiała sporządzać planu finansowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Pozwoli to na większą elastyczność podczas prowadzonej działalności, w tym na bieżące reagowanie w trakcie roku na zmieniające się potrzeby biznesowe, bez konieczności wszczynania procedury zmiany planu finansowego.

8. Wprowadzenie przepisu, który jest analogiczny do przepisu wprowadzonego ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 w stosunku do należności przypadających Agencji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w odniesieniu do wierzytelności przypadających Agencji w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych

(wierzycelności, o których mowa w art. 24 ustawy o Agencji). W projektowanych przepisach jednoznacznie wskazano, że pomoc określona w art. 24 ustawy o Agencji oraz w dodawanym przepisie w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność rolniczą stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie.

9. Dochodzenie wierzycelności finansowych ze środków FRiOR, nierzadko ograniczających się wyłącznie do należności odsetkowych, prowadzi do windykacji tych należności ze świadczeń emerytalno-rentowych lub konieczności dochodzenia ich przez przymusową sprzedaż nieruchomości; stawia to dawnych beneficjentów FRiOR, a dziś rolników emerytów, w szczególnie trudnej sytuacji, gdyż uzyskiwane przez te osoby renty czy emerytury z jednej strony uniemożliwiają umorzenie wierzycelności na podstawie obowiązujących przepisów w tym zakresie, z drugiej nie pozwalają na spłatę, a czasami nawet ograniczenie ciążącego na tych osobach zadłużenia. Uwzględniając powyższe, proponuje się dodanie w ustawie o Agencji art. 39a regulującego tryb umarzania wierzycelności FRiOR, tj. umorzenia wierzycelności z tytułu FRiOR na wniosek dłużnika głównego, który ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz nie posiada innej nieruchomości niż ta, w której zamieszkuje. Ponadto w projekcie proponuje się wprowadzenie możliwości umorzenia na wniosek dłużnika głównego wierzycelności FRiOR, jeżeli wyłączną wierzycelnością jest wierzycelność z tytułu odsetek. Jednocześnie w projektowanych przepisach jednoznacznie wskazano, że projektowana pomoc w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność rolniczą stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie i może zostać udzielona tylko raz.

10. Wprowadzenie przepisów umożliwiających umarzanie należności ze Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich. Obecnie w księgach rachunkowych Agencji czynne pozostają 33 sprawy windykacyjne z otwartym saldem należności. Dalsze koszty stosowania procedur windykacyjnych mogą być w ww. sprawach nieproporcjonalne w stosunku do kwot odzyskanych lub możliwych do odzyskania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proponowana w art. 1 pkt 5 regulacja jest szczegółowym trybem postępowania w przypadku zatrudniania osób na umowę na czas określony w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy oraz umożliwieniem pełnego korzystania z formuły organizacji staży dla bezrobotnych. Kwestie nawiązywania stosunku pracy są co do zasady regulowane w odpowiednikach Kodeksu pracy, w których nie ma jednak tak szczegółowych przepisów, które traktowałyby o procedurze zatrudnienia w agencjach płatniczych. Zgodnie z przepisami UE państwa członkowskie mają możliwość udzielania producentom rolnym w formule pomoc *de minimis* w rolnictwie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Agencja	Cała instytucja	Dane wewnętrzne Agencji	Usprawnienie procesu zatrudniania pracowników na umowę o pracę na czas określony w celu zastępstwa, co zapewni ciągłość pracy oraz terminowe wykonywanie zadań Agencji. Ograniczenie aktów prawnych

			regulujących zagadnienia w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz nadzoru, umożliwienie umorzenia wierzytelności FRiOR
Pracownicy Agencji	11 551,3 etatów. Stan na dzień 05.02.2021 r.	Dane wewnętrzne Agencji	Zmniejszenie obciążenia pracowników Agencji, zmniejszenie liczby nadgodzin, przez szybsze uzupełnianie braków kadrowych
Osoby bezrobotne odbywające staż w Agencji	1125 osoby bezrobotne odbywające staż w Agencji (dane z roku 2019, dane za rok 2020 nieuwzględniane w obliczeniach)	Dane wewnętrzne Agencji	Ułatwienie zatrudnienia w Agencji
Osoby zatrudnione na stanowisku doradcy Prezesa Agencji	6 osób zatrudnionych na stanowisku doradcy Prezesa (dane z 2020 roku)	Dane wewnętrzne Agencji	Uelastycznienie zatrudnienia osób na stanowisku doradcy Prezesa
Dłużnicy Agencji z tytułu należności powstałych ze środków krajowych	Wg stanu na dzień 2 lutego 2021 r. do rozpatrzenia pozostaje 7 wniosków o odroczenie lub rozłożenie należności na raty	Dane wewnętrzne Agencji	Ulga w spłacie powodująca zmniejszenie naliczanych odsetek w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii
Dłużnicy Agencji z tytułu należności powstałych ze środków krajowych określonych w art. 39 ustawy o Agencji	Aktualnie w obsłudze Agencji pozostaje 484 aktywnych spraw dochodzenia należności z tytułu FRiOR oraz „przedfunduszu”	Dane wewnętrzne Agencji	Zmniejszenie bądź całkowite wyeliminowanie zadłużenia dawnych beneficjentów FRiOR, a dziś w większości rolników emerytów. Zakończenie długoletniego dochodzenia wierzytelności Agencji, które nierzadko

			ograniczają się wyłącznie do należności odsetkowych i których źródłem są umowy kredytowe zawierane na początku lat 90.
Dłużnicy Agencji w ramach Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich określonych w art. 24 ustawy o Agencji	Aktualnie w obsłudze Agencji pozostaje 33 aktywnych spraw dochodzenia należności z tytułu Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich	Dane wewnętrzne Agencji	Zmniejszenie bądź całkowite wyeliminowanie zadłużenia dawnych beneficjentów Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich. Zakończenie długoletniego dochodzenia wierzytelności Agencji, których źródłem są umowy zawierane w latach 2003 i 2004
Pracownicy Agencji	102	Dane własne Agencji	Przeniesienie zadań w zakresie obsługi informatycznej z Agencji do spółki kapitałowej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy, w zakresie zmian dotyczących wyłączenia obowiązku przeprowadzania naboru na zasadach określonych w ustawie o Agencji w przypadku zatrudniania pracowników w celu zastępstwa pracownika Agencji w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności, jak też w przypadku nawiązywania stosunku pracy z osobą, która ukończyła w Agencji staż, został skonsultowany z:

- Radą Dialogu Społecznego,
- Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”,
- Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych.

Podmioty te nie zgłosiły w toku konsultacji uwag do zaproponowanych w ww. zakresie przepisów tego projektu.

Ponadto projekt został przekazany do ponownych konsultacji społecznych do:

1. Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
2. Związku Zawodowego Rolnictwa „SAMOOBRONA”,
3. Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
4. Związku Zawodowego Rolników „OJCZYŻNA”,
5. Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
6. Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników,
7. Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP,
8. Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych,

9. Krajowej Rady Spółdzielczej,
 10. Krajowej Rady Izb Rolniczych,
 11. Federacji Związków Pracodawców Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
 12. Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
 13. Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
 14. Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”,
 15. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
 16. Forum Związków Zawodowych,
 17. Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
 18. Federacji Regionów i Komisji Zakładowych Solidarność '80,
 19. Krajowej Federacji Producentów Zbóż,
 20. PROM – Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych,
 21. Polskiej Izby Technologii i Wyrobów Naturalnych,
 22. Krajowej Federacji Hodowców Drobiu i Producentów Jaj,
 23. Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku,
 24. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego,
 25. Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych,
 26. Związku Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej,
 27. Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu,
 28. Związku Sadowników Polskich,
 29. Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
 30. Związku Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie,
 31. Stowarzyszenia Krajowej Unii Producentów Soków,
 32. Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu,
 33. Business Centre Club,
 34. Konfederacji Lewiatan,
 35. Krajowego Związku Banków Spółdzielczych,
 36. Związku Banków Polskich,
 37. Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego,
 38. Związku Polskich Przetwórców Mleka,
 39. Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy,
 40. Polskiej Izby Mleka,
 41. Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego,
 42. Polskiej Izby Handlu,
 43. Federacji Gospodarki Żywnościowej RP,
 44. Ogólnopolskiego Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
 45. Związku Rzemiosła Polskiego,
 46. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
 47. Łukowsko-Obszańskiego Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu,
 48. Polskiej Federacji Ziemiaka,
 49. Ogólnopolskiego Związku Plantatorów Tytoniu w Grudziądzu,
 50. Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu w Augustowie,
 51. Polskiego Związku Pszczelarskiego,
 52. Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych
- z terminem zgłaszania uwag 10 dni oraz został zamieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Omówienie zgłoszonych uwag zawiera raport z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącz nie	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		

													(0-10)
Dochody ogółem		-100	-74										-174
budżet państwa		-100	-74										-174
JST													
pozostałe jednostki													
Wydatki ogółem	0	34,6	16,3	14,1	4,7	4,9	-12,4	-26,9	-25,1	-20,5	-18,7		-29
budżet państwa	0	34,6	16,3	14,1	4,7	4,9	-12,4	-26,9	-25,1	-20,5	-18,7		-29
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	0	-134,6	-90,3	-14,1	-4,7	-4,9	12,4	26,9	25,1	20,5	18,7		-145
budżet państwa	0	-134,6	-90,3	-14,1	-4,7	-4,9	12,4	26,9	25,1	20,5	18,7		-145
JST													
pozostałe jednostki Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa													
Źródła finansowania	<p>Wydatki budżetu państwa dotyczą wniesienia wkładu pieniężnego na pokrycie kapitału zakładowego spółki kapitałowej. Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie w roku 2022 i spółka rozpocznie funkcjonowanie w również roku 2022. Środki finansowe na ten cel zostaną przekazane Agencji przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w formie dotacji celowej. Jednocześnie zgodnie z projektowaną ustawą w skutkach finansowych uwzględniono udzielanie spółce przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi dotacji podmiotowej oraz dotacje celowe na realizację zadań na rzecz jednostek podległych ministrowi właściwemu ds. rozwoju wsi.</p> <p>Z drugiej strony uwzględniono oszczędności w zakresie usług informatycznych dotyczących utrzymania, budowy i rozbudowy systemów informatycznych oraz zmniejszenia kosztów przesyłek pocztowych m.in. do producentów rolnych wynikające z prowadzenia dzięki spółce obsługi wniosków o pomoc za pośrednictwem aplikacji publicznych. Ponadto uwzględniono utracone dochody z tytułu umorzenia wierzytelności FRiOR.</p>												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt nie generuje nowych wydatków dla budżetu państwa. Jego realizacja jest oparta na finansowaniu ze środków przekazywanych obecnie Agencji, a od momentu powołania spółki przekazywanych na jej rzecz. Nowe rozwiązania nie wywierają presji na sektor publiczny i będą finansowane w ramach limitu właściwej części dysponenta.</p> <p>W załączeniu ekspertyza dotycząca utworzenia przez Agencję spółki kapitałowej wraz z modelem finansowym i ekonomicznym, w której zostały opisane założenia operacyjne i finansowe przyjęte do opracowania modelu finansowego, przygotowanego w postaci uproszczonego rachunku zysków i strat. Model finansowy prezentuje ujęcie z perspektywy spółki i został przygotowany w podziale na lata, w perspektywie dziesięcioletniej. Założenia przyjęte w modelu zostały opisane w kolejnych punktach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przychody – źródła finansowania spółki: <ul style="list-style-type: none"> - przychody ze zleceń z Agencji, - dotacje podmiotowe: dotacje na dofinansowanie działalności bieżącej spółki, - dotacje celowe – zlecenia: dotacje celowe przyznawane spółce przez właściwego ministra na realizację zadań na rzecz jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, umożliwiające realizację zleceń (np. okienko dla rolnika, 												

	<p>udostępnianie rejestrów danych) m.in. od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR), Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS), Inspekcji Weterynaryjnej (IW), Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG), Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW),</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotacja celowa: wkład na kapitał zakładowy spółki do wniesienia przez Agencję, gdzie środki finansowe na ten cel mają zostać przekazane Agencji przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w formie dotacji celowej. <p>Przychody ze zleceń Agencji dla poszczególnych lat zostały skalkulowane w następujący sposób: od sumy kosztów operacyjnych (OPEX) i nakładów inwestycyjnych (CAPEX) danego roku odjęto sumę dotacji celowych tego roku, następnie wynik został skorygowany (przemnożony) o wskaźnik 30%.</p> <p>Dotacje podmiotowe dla poszczególnych lat zostały skalkulowane w następujący sposób: od sumy kosztów operacyjnych (OPEX) i nakładów inwestycyjnych (CAPEX) danego roku odjęto sumę dotacji celowych tego roku, następnie wynik został skorygowany (przemnożony) o wskaźnik 70%. Dotacje celowe na realizację zleceń na rzecz jednostek podległych ministrowi właściwemu lub przez niego nadzorowanych zostały skalkulowane od drugiego roku działalności spółki, gdzie w drugim roku działalności stanowią 4% kosztów operacyjnych, w roku trzecim 8% kosztów operacyjnych, w latach kolejnych 9% kosztów operacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszty operacyjne (OPEX) dotyczące zadań realizowanych w spółce koszty płacowe (w tym koszty związane z zatrudnieniem pracowników), wynagrodzenie Rady Nadzorczej i Zarządu, infrastruktura IT, powierzchnia biurowa, usługi wsparcia, Body Leasing, usługi obce – inne, zużycie materiałów i energii, inne. <p>Na podstawie opisanych powyżej założeń oszacowano koszty operacyjne i nakłady inwestycyjne niezbędne do realizacji zadań przez spółkę. Poszczególne kategorie kosztowe zostały przypisane w modelu finansowym do właściwych linii Rachunku Zysków i Strat. Po określeniu strony kosztowej dokonano kalkulacji strony przychodowej modelu finansowego.</p> <p>Rozdział nr 6 Ekspertyzy przedstawia Analizę ekonomiczną rozumianą jako analiza kosztów i korzyści projektu, stanowi ocenę projektu w szerokim kontekście, który obejmuje nie tylko sam projekt, ale także jego wpływ na otoczenie zewnętrzne. Efektem analizy jest zmniejszenie kosztów rozwoju i utrzymania systemów Agencji w związku z przejściem części prac dotąd zleczanych na zewnątrz przez zespoły spółki.</p> <p>Na obecnym etapie zakładane jest, że poza systemami obecnie utrzymywanymi i rozwijanymi przez zespoły Departamentu Informatyki (DI) przechodzące do spółki, planowane jest przejście przez spółkę utrzymania i rozwoju kluczowych systemów wspierających Agencję: CSOB, OFSA i SIA.</p> <p>Na potrzeby oszacowania oszczędności związanych z przejściem przez spółkę utrzymania i rozwoju wskazanych systemów przyjęto następującą prognozę kosztów w przypadku kontynuacji zlecenia tych zadań wykonawcom zewnętrznym. Prognoza została opracowana na podstawie wartości aktualnych umów na utrzymanie i rozwój przedmiotowych systemów, z uwzględnieniem następujących założeń: po wygaśnięciu umów w 2027 r., przy odnowieniu w 2028 r. założono wzrost kosztów o 20% względem poprzedniej umowy. W przypadku systemu OFSA założono stopniowe wygaszanie tego systemu od 2028 r. – o 50% w 2028 r. i o dalsze 50% w 2030 r.</p> <p>Zakładane jest przejmowanie utrzymania i rozwoju przedmiotowych systemów kolejno, w ramach wzrostu i rozbudowy zasobów spółki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSOB od 2023 r, • OFSA od 2025 r, • SIA od 2027 r. <p>co pozwoli na uzyskanie oszczędności związanych z uniknięciem ponoszenia kosztów kontynuacji umów z wykonawcami zewnętrznymi, patrz: Tabela 2 Ekspertyzy. Oszczędność związana z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejścia utrzymania i rozwoju systemów przez spółkę.</p> <p>Przy obliczaniu skutków finansowych utworzenia spółki uwzględniono oszczędności wynikające ze zmniejszenia kosztów przesyłek pocztowych m.in. do producentów</p>
--	--

rolnych wynikające z wprowadzenia dzięki spółce obsługi wniosków o pomoc za pośrednictwem aplikacji publicznych na poziomie 0,8 mln zł w 2022 r., 1,3 mln zł w 2023 r., 1,7 mln zł – 2024 r., 2,0 mln zł – 2025 r., 2,5 mln zł – 2026 r., 2,9 mln zł – 2027 r., 3,2 mln zł – 2028 r., 3,6 mln zł – 2029 r., 4,0 mln zł – 2030 r., 4,3 mln zł – 2031 r. Ponadto uwzględniono oszczędności związane z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów informatycznych przez spółkę kapitałową Agencji w wysokości 23,6 mln zł – 2023 r., 26,0 mln zł – 2024 r., 44,7 mln zł – 2025 r., 44,7 mln zł – 2026 r., 104,2 mln zł – 2027 r., 114,5 mln zł – 2028 r., 114,5 mln zł – 2029 r., 109,3 mln zł – 2030 r., 109,3 mln zł – 2031 r.

Z drugiej strony uwzględniono:

koszty zlecenia par przez Agencję w wysokości: 3,1 mln zł – 2022 r., 11,9 mln zł – 2023 r., 11,5 mln zł – 2024 r., 14 mln zł – 2025 r., 14,2 mln zł – 2026 r., 25,9 mln zł – 2027 r., 24,8 mln zł – 2028 r., 25,4 mln zł – 2029 r., 25,3 mln zł – 2030 r., 25,9 mln zł – 2031 r.

dotacje celowe związane ze zlecanymi przez KOWR, GIS, IUNG, MRiRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestru danych) 1,6 mln zł – 2023 r., 3,3 mln zł – 2024 r., 4,6 mln zł – 2025 r., 4,7 mln zł – 2026 r., 8,3 mln zł – 2027 r., 8,2 mln zł – 2028 r., 8,4 mln zł – 2029 r., 8,3 mln zł – 2030 r., 8,5 mln zł – 2031 r.

dotację celową – 25 mln zł – 2022 r.

dotacje podmiotowe na bieżącą działalność spółki w wysokości 7,3 mln zł – 2022 r., 27,7 mln zł – 2023 r., 26,9 mln zł – 2024 r., 32,8 mln zł – 2025 r., 33,2 mln zł – 2026 r., 60,5 mln zł – 2027 r., 57,8 mln zł – 2028 r., 59,2 mln zł – 2029 r., 59,1 mln zł – 2030 r., 60,4 mln zł – 2031 r.

Zgodnie z analizą korzyści i kosztów ekonomicznych z ekspertyzy dotyczącej utworzenia przez Agencję spółki, opracowanej dla Agencji przez firmę doradczą KPMG, stanowiącej załącznik do OSR, w perspektywie dziesięcioletniej prognozowane korzyści ekonomiczne wynikające z utworzenia spółki kapitałowej wyniosą 125 522 772 zł i znacznie przekroczą całkowite nakłady na realizację przedsięwzięcia finansowanego ze środków budżetu państwa w ramach części 33 – Rozwój wsi, które wyniosą 94 884 008 zł, przy czym wymierne oszczędności dla budżetu państwa w skali roku budżetowego będą widoczne przyrostowo, począwszy od szóstego roku działalności spółki, natomiast od pierwszego do piątego roku będą generować dodatkowe skutki finansowe dla budżetu państwa.

Korzyści wynikają głównie z zastąpienia własnymi rozwiązaniami informatycznymi dwóch kluczowych systemów aktualnie opłacanych przez Agencję u dostawców zewnętrznych. Obok korzyści finansowych znacznie bardziej istotne będą korzyści związane ze standaryzacją i automatyzacją procesów biznesowych Agencji oraz zastąpienie jednym systemem typu BPMS wielu aktualnie utrzymywanych i rozwijanych własnych i zewnętrznych tzw. systemów dziedzinowych. Większość zadań związanych z tą transformacją architektury informatycznej będzie prowadzonych w spółce.

Planowana spółka kapitałowa co do zasady nie będzie podmiotem utworzonym w celu osiągnięcia zysku. Głównym założeniem koncepcji utworzenia wyspecjalizowanego podmiotu, obsługującego Agencję w zakresie IT jest uniezależnienie się od podmiotów zewnętrznych. Utworzenie spółki kapitałowej pozwoli na budowanie systemów informatycznych przez spółkę zamiast zlecać usługi u zewnętrznych dostawców. Działanie to przyczyni się do oszczędności dla budżetu państwa. Korzyści te związane będą ze stopniowym przejmowaniem przez spółkę kapitałową systemów OFSA, SIA oraz CSOB. Aktualnie rozwój oraz utrzymanie tych systemów w Agencji finansowane jest w zakresie budowy i rozbudowy systemów IT z dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne odpowiednio w pozycji planu finansowego: *Wydatki majątkowe* oraz w zakresie usług informatycznych z dotacji podmiotowej – pozycja planu finansowego Agencji: *Usługi obce*. Definiując oszczędności związane z przejściem przez spółkę systemów informatycznych, porównano szacunki budowy systemów przez specjalistów IT zatrudnionych w spółce z kosztami w przypadku wzorowania zadań przez wykonawców zewnętrznych wyłonionych w ramach otwartych postępowań publicznych.

Szacunek opiera się o aktualne wartości umów na utrzymanie i rozwój przedmiotowych systemów. Dodatkowo, bazując na dotychczasowym doświadczeniu, wzięto pod uwagę wzrost kosztów o około 20% w stosunku do poprzednich umów. Szczegółowe wyliczenia oraz oszczędności zostały opisane w ekspertyzie dot. utworzenia przez Agencję spółki przygotowane przez firmę doradczą KPMG (model finansowy i ekonomiczny).

Należy jednoznacznie podkreślić, że utworzenie spółki będzie neutralne dla Skarbu Państwa. Wydatki budżetu państwa dotyczą jedynie początkowego okresu, czyli wniesienia wkładu pieniężnego na pokrycie kapitału zakładowego spółki. Wkład ten zostanie wniesiony przez Agencję. W dalszej perspektywie spółce będą przekazywane środki zawarte obecnie w pozycjach planu finansowego Agencji przeznaczonych na finansowanie usług obcych zarządzania aplikacjami wytworzonymi dla Agencji tzw. budowa i rozbudowa systemów informatycznych. Zgodnie z analizą korzyści i kosztów ekonomicznych z ekspertyzy przygotowawczej, w perspektywie dziesięcioletniej prognozowane korzyści ekonomiczne wynikające z utworzenia spółki kapitałowej znacznie przekraczają całkowite nakłady na realizację przedsięwzięcia finansowanego ze środków budżetu państwa. Należy podkreślić, że tylko w pierwszym roku będą generowane dodatkowe skutki finansowe dla budżetu państwa. Ale skutki te będą każdego roku zasadniczo maleć, co zostało szczegółowo opisane w ekspertyzie przygotowawczej.

Jednocześnie oszczędności dla budżetu państwa pojawią się przyrostowo w latach późniejszych (począwszy od czwartego roku działalności spółki).

Zaznaczenia wymaga także to, że już w roku 2025 spółka osiągnie korzyści finansowe na poziomie około 30 mln zł i w latach kolejnych na tym samym poziomie. Powyższe oszczędności wynikają głównie z zastąpienia własnymi rozwiązaniami informatycznymi kluczowych systemów, aktualnie opłacanych przez Agencję u dostawców zewnętrznych, a także przez przejście utrzymania systemów zasobami własnymi.

Uproszczony rachunek zysków i strat spółki przedstawia tabela:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej
11 czerwca 2021

Tabela 8. Uproszczony Rachunek Zysków i Strat Spółki

Pozycja	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031	
P	Przychody	35 375 531	41 221 094	41 793 785	51 400 225	52 115 644	94 715 601	90 791 681	92 987 045	92 772 049	94 884 088
I	Przychody ze sprzedaży ARIMR	3 112 659	11 876 569	11 535 085	14 043 792	14 227 571	25 911 536	24 786 129	25 380 003	25 326 769	25 903 334
II	Dotacja celowa - decyzja z KROW, GUS, WZ, RING, MRW (skleńko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych)	-	1 632 530	3 343 503	4 987 504	4 690 408	8 343 649	8 171 251	8 367 014	8 349 484	8 539 541
III	Dotacja celowa	25 000 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	Dotacja podmiotowa	7 262 871	27 711 994	26 915 198	32 768 949	33 187 665	60 460 367	57 834 301	59 230 007	59 095 795	60 441 113
A	Koszty operacyjne - OPEX	30 077 769	40 813 259	41 759 795	50 973 153	52 115 644	92 707 306	90 791 681	92 987 045	92 772 049	94 884 088
I	Amortyzacja	1 083 160	1 102 791	1 192 711	1 260 376	1 380 641	480 120	509 906	566 519	263 480	125 280
II	Zużycie materiałów i energii	1 187 171	1 487 796	1 532 884	1 856 376	1 897 470	3 339 369	3 262 912	3 331 758	3 333 311	3 300 584
III	Usługi obce	4 607 209	5 294 236	5 419 100	6 113 218	6 250 903	9 065 620	8 977 398	9 166 795	9 208 408	9 394 813
IV	Podatki i opłaty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	Wyrodożenia	19 704 748	27 762 161	28 455 930	35 230 749	36 110 668	66 951 053	65 562 985	67 199 689	67 269 810	69 948 614
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 515 481	5 076 176	5 203 080	6 513 134	6 675 962	12 671 144	12 392 471	12 702 283	12 707 042	13 024 718
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	Nakłady inwestycyjne - CAPEX	5 297 762	407 835	-	427 073	-	2 008 395	-	-	-	-
I	Przygotowanie powierzchni biurowej	46 260	95 400	-	99 900	-	469 800	-	-	-	-
II	Sprzęt IT (infrastruktura IT, komputery)	236 082	280 635	-	293 873	-	1 381 995	-	-	-	-
III	Licencje / Oprogramowanie	5 015 420	31 800	-	33 300	-	156 600	-	-	-	-
IV	Wsparcie rekrutacja zewnętrznych	187 321	397 162	-	417 268	-	1 972 766	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie uzgodnień z ARIMR z dnia 28.05.2021, dane w PLN.

Tabela 19 zawiera koszty prac powierzonych spółce dotyczących utrzymania dotychczasowego oprogramowania, a w kolejnych latach koszty realizacji tworzenia nowego oprogramowania:

Tabela 19. Analiza korzyści i kosztów ekonomicznych - perspektywa krajowa (Skarb Państwa)

		Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
B	Korzyści	2 951 740	28 505 866	32 276 045	52 275 400	53 987 784	115 062 245	126 746 997	128 088 922	124 180 847	125 522 772
I	Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (ARIMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARIMR	783 934	1 303 201	1 667 380	2 012 743	2 468 012	2 886 341	3 243 672	3 600 345	3 957 017	4 313 690
II	Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARIMR	2 167 806	3 602 666	4 608 665	5 562 657	6 819 772	7 975 903	8 963 325	9 948 577	10 933 830	11 919 082
III	Oszczędności związane z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę	-	23 600 000	26 000 000	44 700 000	44 700 000	104 200 000	114 540 000	114 540 000	109 290 000	109 290 000
C	Koszty	35 375 531	41 221 094	41 793 785	51 400 225	52 115 644	94 715 601	90 791 681	92 967 045	92 772 049	94 884 008
I	Koszt prac zleczanych Spółce - koszt po stronie ARIMR	3 112 659	11 876 569	11 535 085	14 043 792	14 227 571	25 911 586	24 786 129	25 380 003	25 326 769	25 903 334
II	Dotacja celowa - zlecenia z KOWR, GIS, IW, IUNG, MRIRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych)	-	1 632 530	3 343 503	4 587 584	4 690 408	8 343 649	8 171 251	8 367 034	8 349 484	8 539 561
III	Dotacja celowa dla Spółki	25 000 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	Dotacja podmiotowa dla Spółki	7 262 871	27 711 994	26 915 198	32 768 849	33 197 665	60 460 367	57 834 301	59 220 007	59 095 795	60 441 113
	Ekonomiczne przepływy pieniężne netto	- 32 423 790	- 12 715 227	- 9 517 740	875 175	1 872 140	20 346 644	35 955 316	35 121 877	31 408 798	30 638 764

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARIMR

W analizie przygotowawczej dotyczącej powołania nowej spółki porównano wariant bazowy zakładający utrzymanie dotychczasowego modelu (realizacja zadań przez Agencję) oraz utworzenie Spółki IT. Wariant bazowy odzwierciedla obecną sytuację w departamencie IT Agencji i wszystkie wyliczenia przyszłych okresów funkcjonowania spółki do 10. roku jej działalności są przygotowane od maja 2021 r.

Z analizy jednoznacznie wynika, że powołanie spółki IT to uzyskanie większego tempa wzrostu zespołów IT. Powyższe będzie możliwe dzięki zastosowaniu w nowo powstałej spółce bardziej elastycznych form zatrudniania pracowników. Dodatkowo spółka IT zaoferuje poziom wynagrodzenia specjalistów IT bardziej zbliżony do warunków rynkowych. Na podkreślenie zasługuje fakt stopniowego uniezależnianiem od dostawców oprogramowania. Utworzenie spółki IT i przejęcie przez nią rozwoju i utrzymania części systemów będzie miało również bezpośredni wymiar finansowy, związany z oszczędnościami, na jakie pozwoli zastąpienie umów z dostawcami zewnętrznymi przez utrzymanie i rozwój części systemów przez zespoły spółki, co przedstawia poniższa tabela. Przedstawiono w niej oszczędności związane z uniknięciem kosztów umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przyjęcia utrzymania i rozwoju systemów informatycznych przez nowo powstałą spółkę.

Sys tem	R 1	R 2	R 3	R 4	R 5	R 6	R7	R 8	R 9	R 10
CS OB	-	23 600 00 0	26 000 00 0	27 200 000	27 200 000	27 200 00 0	32 640 000	32 640 000	32 640 000	32 640 000
OF SA				17 500 000	17 500 000	17 500 000	10 500 000	10 500 000	5 250 000	5 250 000
SI A						59 500 000	71 400 000	71 400 000	71 400 000	71 400 000
Ra ze m		23 600 000	26 000 000	44 700 000	44 700 000	104 200 000	114 540 000	114 540 000	109 290 000	109 290 000

Pozostawiając wariant bazowy zakładający realizację zadań przez DI, z dużym prawdopodobieństwem Agencja zmierzy się z dotychczasowymi trudnościami w obszarze zasobów ludzkich. Należy podkreślić, że w ciągu ostatnich kilku lat w DI nasilił się problem fluktuacji doświadczonych i wyspecjalizowanych pracowników. Każdego miesiąca składane są wypowiedzenia umowy o pracę. Zjawisko jest szczególnie niekorzystne dla DI w odniesieniu do wysokiej klasy specjalistów, których rezygnacja z zatrudnienia, nie tylko ze względu na kwalifikacje, ale także na doświadczenie i znajomości specyfiki potrzeb i zadań Agencji, stanowi wymierną szkodę, a dodatkowo pozyskanie z rynku pracowników o odpowiednich kwalifikacjach przysparzało niejednokrotnie DI duże trudności. Należy podkreślić, że powodem odejścia były lepsze warunki finansowe dostępne na rynku. Bez wątpienia doświadczenie kadry rozwijającej systemy informatyczne jest kluczowe dla powodzenia projektów tworzenia

oprogramowania własnymi siłami. Aktualnie ze względu na niedopasowanie stawek rynkowych nie jest możliwe zatrudnienie odpowiednich fachowców, a utrzymanie tych, którzy już są zatrudnieni, staje się coraz trudniejsze. Bieżące braki wśród programistów uzupełnia się tzw. Body-leasingiem, którego wielkość stale rośnie.

Biorąc pod uwagę powyższe, zdecydowanie korzystniejszy jest wariant drugi – alternatywny, czyli przeniesienie części zadań Agencji do spółki. Dzięki temu Agencja rozbudowuje już posiadane własne KNOW-HOW na temat systemów informatycznych Agencji, które stopniowo przejmuje od wykonawców zewnętrznych. To z kolei przekłada się na lepszą pozycję negocjacyjną z firmami realizującymi największe umowy IT. Świadomość rosnącej konkurencyjności i umiejętności specjalistów IT zatrudnionych aktualnie w Agencji, a w przyszłości w spółce bezpośrednio podlegającej Agencji, na rynku i wśród wykonawców umów na rozwój i utrzymanie systemów informatycznych Agencji sprawia także, że oferty usługodawców IT muszą uwzględniać nowy aspekt, jakim jest możliwość alternatywnego rozwiązania, tj. zrezygnowania z usługi i realizacji przedsięwzięcia w spółce. Opisane powyżej kroki powołania do życia spółki IT pozwolą konkurować jej z kluczowymi firmami na rynku IT pod względem organizacyjnym i technicznym. Ma to na celu również uniknięcie fluktuacji pracowników aktualnie zatrudnionych w Agencji oraz zachęcać młode osoby do podjęcia pracy w spółce, na czym Agencji najbardziej zależy. Aby osiągnąć uprzednie oraz zachować atrakcyjność na rynku pracy i pozyskać nowych pracowników niezbędna jest zmiana wynagrodzeń specjalistów zatrudnionych w DI przez ich podwyższenie. Jak wynika z raportu płacowego „Hays Raport Płacowy 2019” średnie wynagrodzeń w branży IT w 2019 r. wyniosły 12 500 zł brutto, ale najlepsze firmy oferowały swoim pracownikom stawki na poziomie 20 000 zł, a nawet 30 000 zł brutto. Z badań wynagrodzeń na rynku IT wynika, że Agencja powinna podwyższyć zarobki swoich specjalistów, w celu możliwości konkurowania wyższymi widełkami płacowymi i możliwością pracy zdalnej. Powyższe jest możliwe do realizacji przez powołanie spółki kapitałowej bezpośrednio podlegającej Agencji.

Pozostawienie wariantu bazowego (kontynuacja obecnego modelu) oznacza wyższe koszty dla Agencji, a co za tym idzie – dla Skarbu Państwa. Wynika to z faktu, że w takim przypadku Agencja nadal będzie ponosić wydatki związane z wynagrodzeniem specjalistów IT, ale również koszty związane z rozwojem i utrzymaniem systemów przez dostawców zewnętrznych.

Co więcej, kolejne kluczowe umowy zawierane na lata 2024–2027 będą zawierały znaczący wzrost kosztów i brnięcie w narzucaną przez dostawców starą, nieelastyczną oraz „ciężko i długo modyfikowalną”, przez co bardzo kosztowną, architekturę systemów informatycznych. Spółka pozwoli nam na przejście do nowej, korzystniejszej architektury nie tylko tańszej w utrzymaniu i rozwoju oraz lepszej jakościowo, ale również bardziej zorientowanej na realizację zadań Agencji niezależnie od zdania dostawców (likwidacja tzw. vendor-lock w kluczowych obszarach).

Jednocześnie należy wskazać, że ekspertyza nie zawiera analizy wrażliwości korzyści ekonomicznych NPV, IRR ze względu na efektywność tych wskaźników w krótkim okresie czasu. W analizowanym projekcie zgodnie z zaleceniami EU wyliczono ENPV, ERR oraz B/C.

Ekonomiczny zwrot z inwestycji został wyliczony na podstawie efektu społecznego netto projektu. Ekonomiczna zdyskontowana wartość netto z inwestycji (ENPV/C) została wyliczona jako suma zdyskontowanych efektów społecznych netto. Natomiast ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (EIRR/C) jest interpretowana jako stopa zwrotu, przy której ekonomiczna zdyskontowana wartość netto z inwestycji jest równa zero. Przy wyliczeniu wartości przepływów finansowych w czasie przyjęto społeczną stopę dyskontową na poziomie 6% ze względu na fakt, że dane zostały oszacowane w cenach bieżących. Dodatkowo wyliczony został wskaźnik B/C, odpowiadający ilorazowi sumy zdyskontowanych korzyści i sumy zdyskontowanych kosztów w okresie analizy. Aby uznać przedsięwzięcie za opłacalne, suma zdyskontowanych korzyści powinna przekraczać łączną wartość zdyskontowanych kosztów, czyli wartość wskaźnika B/C powinna być większa niż 1.

Ekonomiczny zwrot z inwestycji:

Ekonomiczna zaktualizowana wartość netto ENPV: 48187091

Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu (ERR): 17,99%

Ekonomiczny Wskaźnik Korzyści/Koszty (B/C): 1,10

Przedmiotem regulacji wskazanych w art. 1 pkt 9 jest ujednoczenie przepisów odnośnie do naliczania odsetek w stosunku do należności rozkładanych na raty w okresie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii przypadających Agencji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, jak i w odniesieniu do wierzytelności przypadających Agencji w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych (o tych wierzytelnościach jest mowa art. 24 zmienianej ustawy). Została przeprowadzona analiza złożonych do Agencji wniosków o rozłożenie na raty należności powstałych z tytułu środków krajowych. Na dzień 02.02.2021 pozostaje do rozpatrzenia 7 wniosków obejmujących spłatę z tytułu należności głównej w wysokości 592 612,93 zł. Wdrożenie tej zmiany do 7 spraw pozostających do rozpatrzenia wiązałoby się z wprowadzeniem ulgi odsetkowej około 100 zł za każdy dzień od dnia złożenia wniosku w okresie trwania stanu epidemicznego lub stanu epidemii w kraju, co w skali roku generuje ulgę w wysokości odsetek około 36 500 zł (stan nal. głównej x % odsetek za opóźnienie (5,6%)).

Agencja przeprowadziła analizę należności Agencji powstałych z tytułu FRiOR oraz powstałych przed powstaniem Funduszu. Na koniec roku 2020 pozostaje 484 aktywnych spraw z tego zakresu. Zostały one podzielone na 3 grupy:

I grupa – obejmująca sprawy, w których wszyscy zobowiązani do spłaty długu posiadają prawo do emerytury lub renty,

II grupa – obejmująca należności, w których wśród zobowiązanych do spłaty długu są m.in. osoby posiadające prawo do emerytury lub renty, ale także inni zobowiązani. Ich dług obejmuje należność główną / odsetki / koszty (sądowe, egzekucyjne, windykacyjne),

III grupa – obejmująca należności, w których wśród zobowiązanych do spłaty długu są m.in. osoby posiadające prawo do emerytury lub renty, ale także inni zobowiązani. Ich dług obejmuje tylko należności z tytułu odsetek lub odsetek i kosztów (sądowych, egzekucyjnych, windykacyjnych).

W wyniku przeprowadzonej analizy uzyskano następujące dane:

Stan zadłużenia na 31 grudnia 2020 r.					
		Kapitał	Odsetki	Koszty	Razem
	aktywne na koniec roku 2020				
I gr	177	14 312 161,29	54 941 554,85	276 142,37	69 529 858,51
II gr	213	34 379 321,35	99 735 746,63	499 377,77	134 614 445,75
III gr	94	-	5 322 069,29	36 989,67	5 359 058,96
razem	484	48 691 482,64	159 999 370,77	812 509,81	209 503 363,22

Uwzględniając proponowane zmiany, szacuje się w ramach I grupy umorzenie należności Agencji na łączną kwotę ponad 69 mln zł pod warunkiem złożenia przez zobowiązanych do spłaty długu wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. W grupie II umorzenie mogłoby objąć należności ponad 100 mln zł przy jednoczesnym uregulowaniu należności głównej w wysokości ponad 34 mln zł. W grupie III umorzenie mogłoby objąć należności w wysokości 5 mln zł. Ponieważ nie można określić, ilu z tych emerytów i rencistów posiada nieruchomości inne niż te, w których zamieszkuje, oraz mając na względzie okres dochodzenia wierzytelności, przyjęto dla celów określenia skutków regulacji pełną wysokość zadłużenia tej grupy osób. Jednocześnie przyjęto, że umorzenia na podstawie dodawanego art. 39a zostaną zrealizowane w ciągu 2 lat, mając na względzie liczbę tych wierzytelności. Wprowadzenie powyższych umorzeń oznacza utratę dochodów w pierwszym roku na poziomie 100 mln zł i w drugim na poziomie 74 mln zł.

Agencja przeprowadziła analizę należności Agencji powstałych z tytułu Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich. Obecnie w księgach rachunkowych Agencji czynne pozostają 33 sprawy windykacyjne z otwartym saldem należności. Według stanu na dzień 31.08.2021 r. pozostaje do odzyskania łączna kwota 13 053 615,84 zł, w tym: należność główna 5 590 398,29 zł, odsetki w kwocie 7 270 732,93 zł, koszty 192 484,62 zł. W 21 sprawach na łączną kwotę 7 238 945,60 zł, w tym należność główna 3 217 221,72 zł, odsetki 3 835 025,26 zł, koszty 186 698,62 zł, egzekucja okazała się bezskuteczna. W postępowaniu egzekucyjnym nie uzyskano kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji wierzytelności Agencji lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne. Przy czym podkreślić należy, że w 6 z nich na łączną kwotę 1 818 583,72 zł (należność główna 747 240,06 zł, odsetki 1 031 958,80 zł, koszty 39 384,86 zł) nie można ustalić miejsca zamieszkania lub pobytu dłużnika będącego osobą fizyczną albo dłużnik zmarł, nie pozostawiwszy żadnego majątku lub pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym umorzenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do celów naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. W 2 przypadkach nie odzyskano należności w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego, ponadto dłużnik będący osobą prawną został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego i jednocześnie nie ma majątku, z którego można by egzekwować wierzytelność Agencji, a odpowiedzialność z tytułu wierzytelności Agencji nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie. Kwota zadłużenia łącznie wynosi 3 038 256,87 zł, w tym należność główna 1 111 684,62 zł, odsetki w kwocie 1 926 572,25 zł.

Powyższe wskazuje, że dalsze koszty stosowania procedur windykacyjnych mogą być w ww. sprawach nieproporcjonalne w stosunku do kwot odzyskanych lub możliwych do odzyskania. W przypadku możliwości zastosowania przesłanek pozwalających na umorzenie należności były podstawy do dochodzenia należności w stosunku do 9 dłużników.

Kwota do odzyskania w ramach tych spraw wynosi łącznie 2 406 480,68 zł, w tym należność główna 1 088 531,03 zł, odsetki 1 317 949,65 zł. W ocenie Agencji zmiana jest celowa. Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; a niewątpliwie dalsze wydatkowanie środków związanych z tymi postępowaniami jest niecelowe, nieefektywne oraz nie przyniesie oczekiwanego skutku. W związku z tym zdaniem Agencji w pewnych przypadkach państwo członkowskie powinno mieć możliwość ewentualnego odstąpienia od dalszego dochodzenia należności czy też jej umorzenia. Mając na uwadze, że ustawa o Agencji wskazuje przesłanki i tryb umarzania (w tym również z urzędu) przez Agencję należności, ale pochodzących wyłącznie z krajowych środków publicznych (art. 24 i nast. ustawy o Agencji), w projekcie proponuje się zmianę art. 24, co pozwoli na umarzanie, rozkładanie na raty lub odraczanie terminu spłaty wierzytelności powstałych w ramach Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów wiejskich na podstawie art. 25–28 ustawy o Agencji.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie

przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe		102,2	77,6	4,6	5,6	11,9	246,5
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Umorzenie wierzytelności z tytułu FRiOR dłużnikom głównym, którzy mają ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie posiadają innej nieruchomości niż ta, w której zamieszkują, powinno znacznie poprawić płynność finansową tych osób. Proponowane wprowadzenie możliwości umorzenia na wnioszek dłużnika głównego wierzytelności FRiOR, jeżeli wyłączną wierzytelnością jest wierzytelność z tytułu odsetek, powinno również wpłynąć na poprawę płynności finansowej tej grupy producentów rolnych.</p> <p>Dodatkową korzyścią będą oszczędności beneficjentów pomocy Agencji związane z wprowadzeniem elektronicznej obsługi wniosków o pomoc, które na przestrzeni 10 lat będą wynosić ok. 72,5 mln zł.</p> <p>Poza powyżej wskazanym oddziaływaniem, wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało również wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych. Powinno natomiast wpłynąć na poprawę sytuacji finansowej emerytów i rencistów posiadających zadłużenie z tytułu FRiOR.</p> <p>Wpływ finansowy projektowanej ustawy obliczono na podstawie danych zawartych w części dotyczącej wpływu na sektor finansów publicznych.</p>							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
<p>Komentarz: zmniejszenie liczby dokumentów wynika m.in. z informatyzacji postępowań w Agencji oraz uproszczonego postępowania związanego z umorzeniami wierzytelności z tytułu FRiOR w odniesieniu do emerytów i rencistów, zmniejszenie liczby procedur oraz skrócenie czasu na załatwienie sprawy związane będzie m.in. ze zniesieniem nadzoru finansowego nad Agencją oraz wprowadzenie regulacji dającej możliwość nawiązywania stosunku pracy</p>		
9. Wpływ na rynek pracy		
<p>Umożliwienie bezrobotnym natychmiastowego podjęcia pracy w Agencji po odbyciu stażu. Wsparcie procesu aktywizacji osób bezrobotnych. Umożliwienie stażystom zdobycia unikalnej wiedzy w największej agencji płatniczej w Europie oraz pełne wykorzystanie organizacji staży, jako istotnego instrumentu wsparcia udzielanego przez państwo w zakresie rynku pracy i polityki społecznej. Zwiększanie zasobu przygotowanych pracowników, w świetle coraz większych potrzeb rozwijającej się gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej.</p>		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Zaproponowane zmiany w art. 27 poprawią sytuację ekonomiczno-finansową zadłużonych gospodarstw rolnych w okresie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii w kraju.</p> <p>Wprowadzenie art. 39a, odnoszącego się do trybu umarzania wierzytelności, o których mowa w art. 39 ustawy o Agencji, wpłynie na poprawę sytuacji bytowej wielu rolników emerytów oraz zatrzyma zjawisko narastającej spirali zadłużenia oraz dziedziczenia długów.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozwiązanie problemów nastąpi z chwilą wejścia w życie projektowanej ustawy.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>W oparciu o dane za lata 2019, 2020 i 2021 przekazane przez Agencję do MRiRW, w pierwszym kwartale 2022 r. zostanie dokonana ewaluacja efektów projektu w formie oceny skutków regulacji ex post.</p> <p>Mierniki efektywności projektu będą następujące:</p> <p>1) proporcja liczby osób zatrudnionych w Agencji w danym roku na zastępstwo do liczby osób długotrwale nieobecnych w danym roku (powyżej 90 dni);</p>		

- 2) średni czas od zgłoszenia potrzeby zatrudnienia osoby w zastępstwie pracownika długotrwale nieobecnego do podpisania umowy o pracę;
- 3) proporcja liczby stażystów zatrudnionych w Agencji w danym roku do liczby stażystów w Agencji w danym roku.

Wartości bazowe ww. mierników wg danych za 2017 r.:

- 1) 0,30 (456 / 1512),
- 2) 35 dni,
- 3) 0,12 (127 / 1063).

W przypadku utworzenia i funkcjonowania spółki kapitałowej Agencji porównanie kosztów wytworzenia oprogramowania siłami własnymi versus zamawianie ich u dostawcy zewnętrznego wskazuje na istotny potencjał redukcji nakładów związanych z finansowaniem prac programistycznych – na przykładzie wytworzonych przez zespoły programistyczne Agencji aplikacji:

System	Koszt	Wielkość zespołu **	Koszt pozyskania systemu z rynku ***
LIDER*	11 243 000	16	97 000 000
Rejestr Podmioty*	7 134 000	14	18 000 000
ZSK*	10 775 323	20	52 000 000
Utylizator*	5 208 164	8	12 500 000
RDM*	665 552	3	8 400 000
PaNDA*	277 226	3	22 500 000
SIAgencja*	4 366 925	6	13 000 000
Aplikacja Mobilna*	538 834	4	1 250 000
razem	40 209 025		224 650 000

A zatem miernikiem efektywności będzie wielkość obniżenia kosztów wytworzenia oprogramowania oraz

- Cost per Function Point Supported – koszt wsparcia na punkt funkcyjny dla weryfikacji ekonomicznego obrazu wsparcia oraz parametr wydajnościowy wsparcia,
- Function Points Supported per Support FTE – liczba punktów funkcyjnych wspieranych przez pracownika serwisu.

Jednostką miary używaną do określania rozmiaru są punkty funkcyjne. Punkt funkcyjny reprezentuje jednostkę miary zautomatyzowanej funkcjonalności dostarczanej użytkownikowi końcowemu przez aplikację.

Standardy i definicje precyzyjnego liczenia punktów funkcyjnych są określone przez Międzynarodową Grupę Użytkowników Punktów Funkcyjnych (IFPUG).

Natomiast w części dotyczącej ulg w spłacie zobowiązań Agencji ewaluacja efektów nastąpi na podstawie przedkładanych przez Agencję, stosownie do przepisów ustawy o Agencji, sprawozdań z działalności. Miernikiem będzie liczba dłużników, którzy otrzymali pomoc.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez Agencję spółki kapitałowej.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej
11 czerwca 2021

Przeglądy oraz akceptacja dokumentu

Historia przeglądów

Wersja	Autor	Data	Przeгляд
0.01	KPMG	2021-05-25	Anna Zańko
0.02	KPMG	2021-06-10	Anna Zańko
1.00	KPMG	2021-06-16	Anna Zańko
1.00	KPMG	2021-06-16	Jan Karasek
2.00	KPMG	2021-07-12	Anna Zańko
2.00	KPMG	2021-07-12	Jan Karasek

Dokument został zaopiniowany przez

Osoba opiniująca	Data przeglądu
1	
2	
3	
4	
5	

Dokument został zaakceptowany przez

Imię i Nazwisko	Podpis	Data
1		
2		
3		
4		
5		

Spis treści

1	Definicje	1
2	Streszczenie zarządcze	5
3	Analiza opcji	7
3.1	Wprowadzenie	7
3.2	Opcja zerowa – zachowanie stanu obecnego	8
3.2.1	Struktura w Departamencie Informatyki	8
3.2.2	Systemy – zlecane na zewnątrz oraz utrzymywane siłami własnymi	11
3.3	Opcja analizowana – utworzenie Spółki IT	12
3.3.1	Utworzenie Spółki IT – struktura organizacyjna	13
3.3.2	Sukcesywnie przejmowane systemy	15
3.3.3	Planowane do wdrożenia systemy	16
3.4	Porównanie opcji	19
4	Analiza SWOT	21
5	Analiza finansowa	25
5.1	Główne kategorie i założenia modelu finansowego	25
5.1.1	Przychody - źródła finansowania Spółki	25
5.1.2	Koszty operacyjne (OPEX) dotyczące zadań realizowanych w Spółce	26
5.1.3	Nakłady inwestycyjne (CAPEX)	31
5.2	Podsumowanie oszacowania przychodów, kosztów i nakładów Spółki	33
6	Analiza ekonomiczna	36
6.1	Charakterystyka kosztów i korzyści związanych z realizacją przedsięwzięcia	36
6.2	Analiza kosztów i korzyści społecznych	37
6.2.1	Korzyści społeczne	37
6.2.2	Koszty społeczne	48
6.2.3	Efekt społeczny netto	48
6.3	Ocena efektywności ekonomicznej przedsięwzięcia	50
7	Analiza ryzyka	51

Spis tabel

Tabela 1. Planowana struktura przychodów Spółki dane w mln PLN.....	5
Tabela 2. Analiza korzyści i kosztów ekonomicznych - perspektywa krajowa (Skarb Państwa) - dane w mln PLN	6
Tabela 3. Planowani do przesunięcia do Spółki pracownicy ARIMR.....	15
Tabela 4. Mocne i słabe strony – analiza SWOT	22
Tabela 5. Szanse i zagrożenia – analiza SWOT.....	24
Tabela 6. Planowane zatrudnienie w Spółce	27
Tabela 7. Rada Nadzorcza i Zarząd Spółki	29
Tabela 8. Uproszczony Rachunek Zysków i Strat Spółki	34
Tabela 9. Korzyści związane z realizacją przedsięwzięcia	36
Tabela 10. Koszt utrzymania i rozwoju kluczowych systemów ARiMR - zadania realizowane obecnie przez wykonawców zewnętrznych.....	40
Tabela 11. Oszczędność związana z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę	40
Tabela 12. Szacowana liczba przesyłek pocztowych wysyłanych przez ARiMR w ramach obsługi wniosków w roku bazowym (2021)	41
Tabela 13. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)	43
Tabela 14. Zmniejszenie kosztu przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)	44
Tabela 15. Liczba przesyłek, jakie wpłynęły od beneficjentów w roku bazowym, w podziale na formę przesyłki	45
Tabela 16. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w odniesieniu do roku bazowego – w %, uśrednione	46
Tabela 17. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)	46
Tabela 18. Zmniejszenie kosztu przesyłek w poszczególnych latach (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)	47
Tabela 19. Analiza korzyści i kosztów ekonomicznych - perspektywa krajowa (Skarb Państwa).....	49
Tabela 20. Ekonomiczny zwrot z inwestycji.....	50
Tabela 21. Analiza kluczowych ryzyk	53

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej
11 czerwca 2021

Spis ilustracji

Rysunek 1. Struktura organizacyjna Departamentu Informatyki ARIMR	9
Rysunek 2. Planowana struktura organizacyjna Spółki.....	14
Rysunek 3. Planowane przekształcenie architektury IT w docelową.....	17
Rysunek 4. Planowane do wdrożenia systemy informatyczne.....	18
Rysunek 5. Planowana architektura FRONT-ENDU internetowego.....	19

1 Definicje

Poniżej przedstawiono zbiór pojęć i skrótów używanych w Raporcie:

AMdR	Aplikacja Mobilna dla Rolników - oprogramowanie przeznaczone do wspomagania procesu kontroli administracyjnej.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Aurea	Aplikacja zapewniająca obsługę rejestru kół gospodyń wiejskich w zakresie rejestracji kół, jak i obsługi wniosków o płatność. Dodatkowo aplikacja obsługuje wnioski o płatność dla wsparcia świń i embargo
DI	Departament Informatyki ARiMR
CSOB	Centralny Systemu Obsługi Beneficjenta – platforma workflow, w której docelowo będą przyjmowane wszystkie wnioski składane przez Beneficjenta. Celem budowy systemu jest zastąpienie wielu dzisiejszych rozwiązań autonomicznych, jednym spójnym rozwiązaniem integrującym i automatyzującym procesy biznesowe Agencji.
eWoP	Elektroniczny Wniosek o Płatność - system umożliwi beneficjentom Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 złożenie oraz obsługę Wniosków o Płatność w postaci elektronicznej
eLZP	Elektroniczny List Zleceń Płatności. System umożliwia przejście z papierowej formy Zleceń Płatności na wersję elektroniczną
ePUELite	Portal umożliwiający korzystanie z dostępu do różnych aplikacji – system powstający w ramach transformacji cyfrowej
eWIN	Moduł obsługujący rejestr spraw sądowych oraz rejestr udostępnień Danych Osobowych
eWniosekPlus	Elektroniczny geoprzestrzenny formularz/wniosek - udostępniany przez Internet beneficjentom ubiegającym się o dopłaty bezpośrednie oraz płatności obszarowe PROW
FTE	ang. Full time equivalent – ekwiwalent pełnego czasu pracy – jednostka przeliczeniowa służąca do ustalania faktycznego zatrudnienia pracowników, przedstawiona jako liczba pełnych etatów
Gepard	Grupa Producentów Rolnych - aplikacja obsługująca wnioski o przyznanie pomocy finansowej na wspieranie grup producentów rolnych objętych planem rozwoju obszarów wiejskich jak również wnioski o wypłatę środków z tytułu pomocy dla grup producentów rolnych. Podzielona jest na moduły: GPR 2004-2006, GPR 2007-2013 oraz 2014-2020 (w realizacji).
GIS	Główny Inspektor Sanitarny

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

IACSplus	Integrated and Control System - jeden z systemów wchodzących w skład Systemu Informatycznego ARiMR (SIA). System IACSplus umożliwia wprowadzanie i obsługę wniosków płaszczowych dla dopłat obszarowych od kampanii 2015 oraz późniejszych
IW-SIRZ	Inspekcja Weterynaryjna - System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt – jest aplikacją do przeglądania danych producentów, siedzib stad oraz zwierząt, umożliwiającą drukowanie raportów kontroli oraz przekazywania powiadomień wystawianych w Biurach Powiatowych ARiMR do Inspekcji Weterynaryjnych w zakresie nieprawidłowości. Aplikacja głównie wykorzystuje Inspekcja Weterynaryjna.
IRZ	System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt - rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (tj. bydła, owiec, kóz i świń) w oparciu o zgłoszenia składane przez posiadaczy zwierząt.
KOM	System Kontroli na Miejscu – wsparcie obsługi typowania do kontroli na miejscu beneficjentów korzystających z dopłat realizowanych przez ARiMR.
Lider	LIDER 1.0 i 2.0 - Obsługa wniosków z działań: 4.2, 6.4 i PORiM.
LPIS	System Identyfikacji Działek Rolnych – system ma na celu identyfikację w przestrzeni geograficznej deklarowanej do płatności działki referencyjnej oraz rolnej, także stwierdzenie czy położona jest ona na terenie uprawnionym do dopłat i czy powierzchnia działek rolnych znajdujących się na danej działce referencyjnej nie przekracza powierzchni uprawnionej do płatności, tzw. maks. obszaru kwalifikowanego (MKO) i jej położenia
OFSA	Oprogramowanie Funduszy Strukturalnych ARiMR – system obsługujący kilkanaście działań w ramach programów PROW.
PA	Platforma Aplikacyjna - jest jednym z systemów dziedzinowych wchodzących w skład Systemu Informatycznego ARiMR (SIA). W PA osadzone są usługi udostępniania/pobierania danych z i do innych systemów.
PO Ryby	Program Operacyjny Ryby - wsparcie obsługi pomocy finansowej objętej PO RYBY 2007 - 2013, obsługa od złożenia wniosku o dofinansowanie po realizację płatności, wsparcie raportowania dla KE i instytucji zarządzających.
PORiM	Program Operacyjny Rybacko i Morze - program wsparcia finansowego z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Pomoc kierowana jest zarówno na wsparcie sektora rybackiego, jak również nowych komponentów jak rynek rybny, kontrola i egzekwowanie przepisów, gromadzenie danych oraz zintegrowana polityka morska.
Portal Ogłoszeń	Portal służący do zamieszczania ofert – zapewnienie możliwości wnioskodawcom wywiązywania się z obowiązku wyboru oferty w trybie konkurencyjnym

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Portal IRZplus	Portal umożliwia posiadaczom zwierząt gospodarskich oznakowanych składania w formie elektronicznej zgłoszeń zdarzeń zwierzęcych do Systemu IRZ wraz z przeglądem zdarzeń i zwierząt w siedzibach stad.
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich - został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem programu jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.
PUE	Platforma Usług Elektronicznych (PUE; jednolity front-end): rozwiązanie integrujące wszystkie dane posiadane przez Agencję, tj. dane osobowe i firmowe, listę złożonych wniosków i spraw z ich aktualnym statusem oraz wprowadzaną historią zmian. Dodatkowo planowane jest zbudowanie aplikacji mobilnej o podobnych funkcjonalnościach.
PWK	Aplikacja wspierająca obsługę wsparcia krajowego i de minimis w zakresie dopłat do materiału siewnego
PZSiPplus	Proces Zarządzania Systemem Informacji Przestrzennej - jeden z systemów dziedzinowych wchodzących w skład SIA. Dostarcza obsługę procesu zapewnienia jakości systemu informacji przestrzennej. Udostępnia m.in. usługę umożliwiającą zgłaszanie rozbieżności dla działek ewidencyjnych.
Rejestr Podmioty	Odrębny, niezależny system posiadający dane referencyjne (np. numer konta, dane teleadresowe itd.) dla wszystkich systemów dziedzinowych ARiMR w zakresie udostępnienia informacji o podmiotach w ARiMR.
SADO	Wydruk spersonalizowanego wniosku o wpis do ewidencji producentów. Wydruk dokumentu IZ/10 oraz wydruk zgłoszenia siedziby stada.
SAR+	System raportowy SAR+ powstał w celu wspierania procesu aktualizacji LPIS za pośrednictwem PZSiPplus.
SI Agencja	System służy do monitorowania dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa.
SIA	System Informatyczny Agencji. System dopłat bezpośrednich oraz obszarowych PROW dla producentów rolnych. Obsługa oraz kontrola wniosków pomocowych. W ramach SIA wchodzi następujące Aplikacje: ZSZiK, PROW IACSplus, GIS, PZSiPplus, PA, eWniosekPlus, Portal IRZPlus, Portal eWoP.
Spółka IT	Autonomiczna jednostka organizacyjna (Spółka cywilna), pozostająca w stosunku do ARiMR w pozycji podległej.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tomato	Wsparcie pomocy unijnej dla rynku owoców i warzyw w szczególności dla wstępnie uznanych i uznanych grup producentów owoców i warzyw. System zostanie wycofany
TOMATO2	System będzie miał podobną funkcjonalność jak Tomato, natomiast zostanie zbudowany w nowszej technologii
Utylizator	System do weryfikacji wniosków o dopłaty do utylizacji otrzymywanych od zakładów utylizacyjnych z danymi z modułu IRZ ZSZiK.
ZSK	Zintegrowany System Kontroli – system informatyczny mający kompleksowo wspierać procesy kontroli na miejscu dla większości działań realizowanych przez ARiMR. Dzięki wdrożeniu systemu będzie istniała możliwość wygaszenia: Redkom2, KOM, SKnM i innych aplikacji wspomagających aktualnie funkcjonujące procesy KnM.
ZSZiK	Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (ZSZiK) - realizuje obsługę płatności bezpośrednich dla producentów rolnych zgodnie z zasadami określonymi przez Unię Europejską, w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Jest on niezbędnym narzędziem do obsługi i kontroli wniosków pomocowych w procesie przekazywania płatności bezpośrednich z funduszy Unii Europejskiej do rolników.

2 Streszczenie zarządcze

Niniejszy dokument zawiera analizę koncepcji utworzenia przez ARiMR Spółki IT. Spółka, w 100% zależna od ARiMR, będzie odpowiedzialna za rozwój oraz utrzymywanie systemów oraz rozwiązań informatycznych wspierających działania statutowe Agencji. Zakładane jest utworzenie Spółki w 2022 roku na bazie 6 wydziałów przeniesionych z Departamentu Informatyki ARiMR.

Analiza, opracowana na podstawie przekazanych przez ARiMR założeń koncepcji utworzenia Spółki oraz przeprowadzonych przez KPMG warsztatów z przedstawicielami ARiMR, obejmuje analizę opcji, analizę SWOT oraz analizę ryzyka. Analiza opcji porównuje opcję zakładającą utworzenie spółki z opcją zerową, czyli utrzymaniem stanu obecnego (realizacja planów rozwojowych ARiMR w zakresie systemów informatycznych przez zespoły funkcjonujące w ramach Departamentu Informatyzacji ARiMR). Porównanie opcji wykazuje istotne ograniczenia związane z utrzymaniem status quo, których można będzie uniknąć wybierając opcje analizowaną.

Analiza SWOT porównuje słabe i mocne strony, zarówno w perspektywie Spółki jak i Agencji, oraz zidentyfikowane szanse i zagrożenia (czynniki zewnętrzne). Te ostatnie zostały poddane dalszym badaniom w ramach analizy ryzyka, której wyniki podsumowuje ujęty w rozdziale 7 rejestr ryzyka.

Dodatkowo, w koncepcji ujęta została analiza finansowa i ekonomiczna. Analiza finansowa obejmuje szczegółowe założenia operacyjne i finansowe do biznesplanu (przychody, koszty, nakłady) oraz model finansowy (uproszczony rachunek zysków i strat). Na potrzeby analizy przyjęto, że koszty działalności Spółki będą finansowane dotacjami (celową, podmiotową) oraz przychodami ze zleceń realizowanych na rzecz ARiMR. Zlecenia realizowane na rzecz podmiotów podległych Ministrowi innych niż ARiMR będą również finansowane dotacją celową.

Tabela 1. Planowana struktura przychodów Spółki dane w mln PLN

Pozycja	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Przychody	35,4	41,2	41,8	51,4	52,1	94,7	90,8	93,0	92,8	94,9
Przychody ze zleceń z ARiMR	3,1	11,9	11,5	14,0	14,2	25,9	24,8	25,4	25,3	25,9
Dotacja celowa - zlecenia z KOWR, GIS, IW, IUNG, MRiRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych)	-	1,6	3,3	4,6	4,7	8,3	8,2	8,4	8,3	8,5
Dotacja celowa	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dotacja podmiotowa	7,3	27,7	26,9	32,8	33,2	60,5	57,8	59,2	59,1	60,4

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Zgodnie z założeniami, spółka nie będzie generować przychodów – zatem wpływy zostały skalkulowane w takiej wysokości, aby pokryły łączny koszt działalności Spółki. Szczegółowe założenia odnośnie przychodów i kosztów przedstawia rozdział 5.

Analiza ekonomiczna przedstawia wpływ Spółki na otoczenie, tj. korzyści jakie mogą zostać uzyskane dzięki realizacji przedsięwzięcia, zarówno po stronie ARiMR jak i beneficjentów programów pomocowych. Część korzyści ma charakter niemierzalny bądź ich wartość jest niemożliwa do oszacowania z powodu braku dostępności danych, jednak dla części korzyści możliwe było oszacowanie ich wymiernej wartości:

Tabela 2. Analiza korzyści i kosztów ekonomicznych - perspektywa krajowa (Skarb Państwa) - dane w mln PLN

	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Korzyści	3,0	28,5	32,3	52,3	54,0	115,1	126,7	128,1	124,2	125,5
Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR	0,8	1,3	1,7	2,0	2,5	2,9	3,2	3,6	4,0	4,3
Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR	2,2	3,6	4,6	5,6	6,8	8,0	9,0	9,9	10,9	11,9
Oszczędności związane z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejścia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę	-	23,6	26,0	44,7	44,7	104,2	114,5	114,5	109,3	109,3
Koszty	35,4	41,2	41,8	51,4	52,1	94,7	90,8	93,0	92,8	94,9
Koszt prac zleczanych Spółce - koszt po stronie ARiMR	3,1	11,9	11,5	14,0	14,2	25,9	24,8	25,4	25,3	25,9
Dotacja celowa - zlecenia z KOWR, GIS, IW, IUNG, MRiRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych)	-	1,6	3,3	4,6	4,7	8,3	8,2	8,4	8,3	8,5
Dotacja celowa dla Spółki	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dotacja podmiotowa dla Spółki	7,3	27,7	26,9	32,8	33,2	60,5	57,8	59,2	59,1	60,4
Ekonomiczne przepływy pieniężne netto	- 32,4	- 12,7	- 9,5	0,9	1,9	20,3	36,0	35,1	31,4	30,6

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Należy zauważyć, że jedynie w pierwszych trzech latach ponoszone przez Skarb Państwa nakłady na utworzenie i stabilizację działalności Spółki będą wyższe niż szacowane korzyści ekonomiczne. Można oczekiwać, że już od 4 roku działalności szacowane korzyści dla ARiMR i beneficjentów przewyższą nakłady. W perspektywie 10 letniej łączna wartość szacowanych korzyści ekonomicznych przewyższy koszty związane z utworzeniem i działalnością Spółki.

3 Analiza opcji

Analiza opcji ma na celu zbadanie możliwych wariantów realizacji projektu, a następnie dokonanie wyboru wariantu najbardziej optymalnego, zarówno z perspektywy kosztowej jak i spodziewanych korzyści.

Przedstawione w niniejszym raporcie analizy przeprowadzone zostały w trzech wymiarach: analiza obecnej Struktury Departamentu Informatyki, wysokopoziomowa architektura rozwiązań informatycznych oraz analiza strategicznych kierunków rozwoju, w oparciu o dane i informacje dostarczone lub przekazane na spotkaniach warsztatowych przez przedstawicieli ARiMR.

3.1 Wprowadzenie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) to największa agencja płatnicza w Polsce, która świadczy pomoc finansową dla rolnictwa oraz obszarów wiejskich realizując zadania finansowe zarówno ze środków unijnych jak i budżetu państwa. Zważywszy na szeroki zakres zadań realizowanych z wieloma podmiotami administracji oraz charakter publiczny ARiMR, konieczne jest podjęcie kroków w kierunku rozwoju w zakresie informatyzacji, cyfrowej transformacji oraz poprawy świadczonych przez ARiMR e-usług. Jako że działalność ARiMR jest bezpośrednio uzależniona od zmian legislacyjnych, a co za tym idzie każda zmiana prawa generuje konieczność wdrożenia nowego wniosku w systemach ARiMR, często w bardzo krótkim reżimie czasowym, konieczne jest dostosowanie efektywności systemów informatycznych. Ma to odzworowanie w nowej Strategii IT na lata 2021-2027, w której ARiMR planuje zapewnienie pełnej obsługi elektronicznej beneficjentów oraz digitalizację procesów wewnętrznych. Przyjęty model strategii IT jest również powiązany z Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, a także jednym z istotnych zadań jest wpasowanie się w plany KPRM i tworzonego przez nią serwisu obywatel.gov.pl.

Co więcej, ARiMR zobowiązana jest do dostosowania się do nowych zadań i celów narzuconych przez Komisję Europejską, od których będzie zależało otrzymanie pomocy przez beneficjentów o charakterze krótko i długo terminowym.

W dzisiejszym, dynamicznie zmieniającym się świecie, następuje szybkie starzenie się rozwiązań IT. Konieczne jest bieżące śledzenie trendów oraz nowości dostępnych w branży IT, aby móc w sposób efektywny reagować na zmieniające się otoczenie. W odpowiedzi na dynamiczne środowisko, w jakim funkcjonuje ARiMR oraz na nowe założenia strategii biznesowej związanej z digitalizacją i automatyzacją procesów, ARiMR planuje przebudowę systemów informatycznych.

Doświadczenie ARiMR pokazuje, że ze względu na stosowanie przestarzałych i mało elastycznych rozwiązań, wprowadzanie jakichkolwiek zmian w systemach jest procesem czasochłonnym i drogim. Zarówno to, jaki i fakt, że rozwiązania są tworzone pod indywidualne potrzeby ARiMR, automatycznie wpływa na cenę usług oferowanych przez dostawców zewnętrznych. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na częste przypadki niedotrzymania przez dostawców warunków umowy. Dotyczy to zwłaszcza terminowości, kosztów, w tym podnoszenia wycen modyfikacji oraz nowych funkcjonalności.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz strategiczne interesy w ARiMR, od 2016 r. podjęto próbę stopniowego uniezależnienia się od firm zewnętrznych powołując Jednostkę w Lublinie, która tworzy siłami własnymi rozwiązania dostosowane dla potrzeb biznesowych ARiMR.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Kontynuując ten proces zaistniała potrzeba rozbudowy odpowiednio wykwalifikowanych zespołów, dzięki którym możliwe byłoby sukcesywne przejmowanie istniejących aplikacji oraz wytwarzanie produktów obecnie zleczanych dostawcom zewnętrznym. Jakość i doświadczenie kadry są niezbędne do realizacji założeń związanych z tworzeniem oprogramowania własnymi siłami, natomiast obecny Regulamin Wynagradzania w Agencji jest niedopasowany do aktualnych stawek rynkowych, co znacząco utrudnia zatrudnienie i utrzymanie w zespołach ARiMR osób o odpowiednich kompetencjach. Co więcej, aktualne procedury nie pozwalają na stosowanie innych form zatrudnienia np. B2B oraz ograniczają pracę zdalną czy elastyczny czas pracy. W związku z tym braki wśród fachowców uzupełnia się Body Leasingiem, co jest rozwiązaniem kosztownym.

Wychodząc naprzeciw obecnym potrzebom związanym z utrzymaniem i rozwojem architektury rozwiązań teleinformatycznych w skali całego ARiMR w sposób unowocześniony, jednolity i spójny zrodziła się inicjatywa utworzenia odrębnej jednostki organizacyjnej (spółki celowej) podległej bezpośrednio ARiMR i w której Agencja będzie jedynym wspólnikiem. Celem Spółki IT, zgodnie z przygotowywaną zmianą Ustawy o ARiMR, byłby rozwój oraz utrzymywanie systemów i rozwiązań informatycznych służących do realizacji zadań Agencji, a docelowo również dla innych podmiotów sektora rolnego. Jako główne cele powstania Spółki IT przyjęto:

- stopniową samodzielność systemową Agencji, dzięki możliwości uniezależnienia się od Wykonawców zewnętrznych,
- tworzenie nowego oprogramowania oraz rozpoczęcie konsolidacji funkcjonalności wymaganych przez ARiMR w zakresie wniosków o płatności inwestycyjne oraz płatności bezpośrednie,
- stworzenie i rozbudowę systemów dedykowanych dla ARiMR m.in. systemu do obsługi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pod nową perspektywę finansową na lata 2021-2027 oraz stworzenie podwalin pod kolejne systemy,
- przejęcie przez Spółkę odpowiedzialności za rozwój i utrzymanie wytwarzanych siłami własnymi rozwiązań oraz systemów.

3.2 Opcja zerowa – zachowanie stanu obecnego

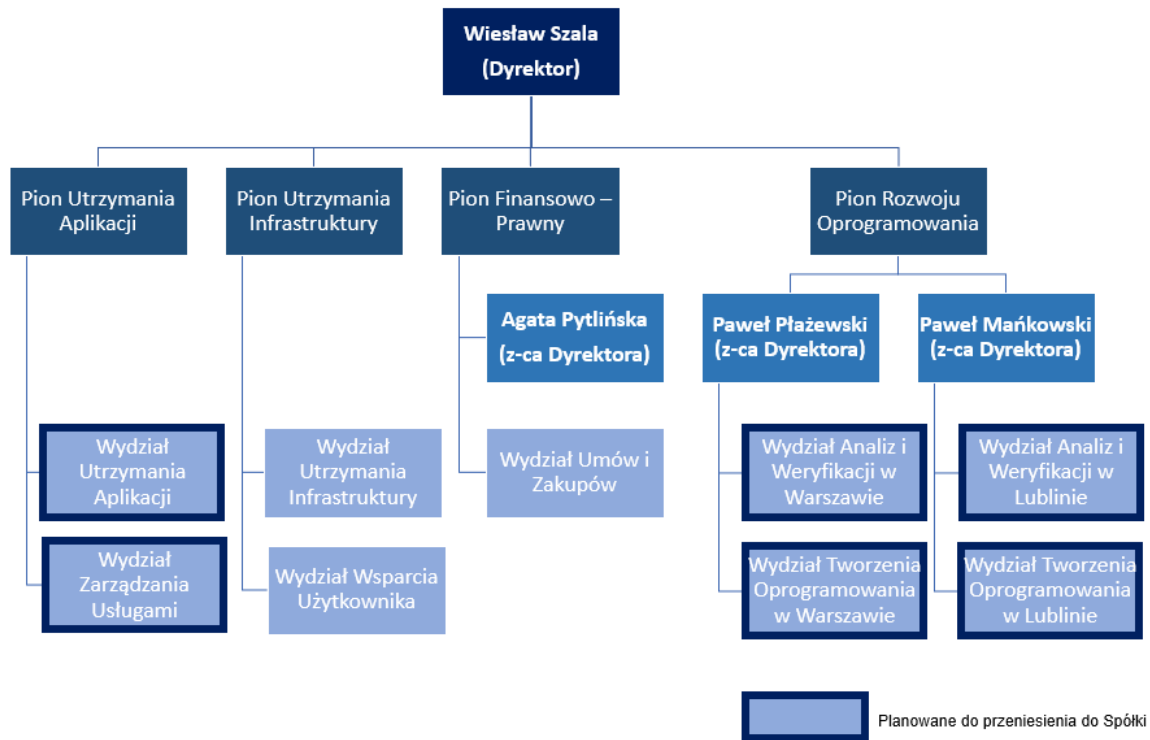
3.2.1 Struktura w Departamencie Informatyki

Aktualnie w ramach Departamentu Informatyki w ARiMR funkcjonują następujące pionry:

- Utrzymanie aplikacji;
- Utrzymanie infrastruktury;
- Finansowo-prawny;
- Rozwój oprogramowania

Struktura wewnętrzna DI składa się z 9 wydziałów (dalej podzielonych na zespoły) oraz samodzielnych stanowisk pracy. Poniżej szczegółowy opis komórek organizacyjnych Departamentu Informatyki:

Rysunek 1. Struktura organizacyjna Departamentu Informatyki ARiMR

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

- **Pion Utrzymania Aplikacji:**

- **Wydział Utrzymania Aplikacji (WUI)** podzielony jest na dwa zespoły wspierające utrzymanie systemów informatycznych ARiMR - zarówno wytworzonych przez zespoły ARiMR jak i przez zewnętrznych wykonawców.

Pierwszy z nich to Zespół Administracji Aplikacji, który jest odpowiedzialny za utrzymywanie i monitoring większości systemów aplikacyjnych wytworzonych siłami własnymi. Zespół bierze także aktywny udział w wytwarzaniu aplikacji poprzez opracowanie, przygotowanie, utrzymywanie środowisk (produkcyjnych i testowych) oraz wspiera inne wydziały w zakresie administracji aplikacjami. Dodatkowo zajmuje się administracją systemu SIA w zakresie utrzymania środowiska produkcyjnego i przed produkcyjnego, wdrożeniem zmian i modyfikacją systemu jak również na bieżąco monitoruje dostępność i wydajność wszystkich aplikacji SI oraz administruje serwery aplikacyjne, administruje bazy danych (Oracle, EDB, PostgreSQL, MS SQL oraz szyny danych. Członkowie zespołu pełnią również funkcję Zastępców Kierowników Utrzymania w ramach zewnętrznych kontraktów na utrzymanie SIA, OFSA, EBS, SI-Agencja oraz Hurtownia Danych.

Drugi z nich to Zespół Administracji Systemami Operacyjnymi, który sprawuje nadzór administracyjny, monitoruje oraz zarządza wszystkimi serwerami z systemami operacyjnymi linux (w szczególności Red Hat Enterprise Linux). Zespół jest odpowiedzialny za utrzymanie systemów produkcyjnych SIA (systemów operacyjnych), a także aplikacji wewnętrznych ARIMR.

- **Wydział Zarządzania Usługami (WZU)** realizuje głównie zadania w zakresie współpracy z dostawcami zewnętrznymi takie jak: bieżący nadzór nad realizacją umów w zakresie utrzymania systemów, kontrola budżetu DI w zakresie utrzymywanych systemów.
- **Pion Utrzymania Infrastruktury**
 - **Wydział Utrzymania Infrastruktury (WUI)** podzielony jest na trzy zespoły: Zespół Zarządzania Usługami WINTEL, Zespół Zarządzania Usługami Sieciowymi i Bezpieczeństwa oraz Zespół Zarządzania Usługami Składowania Danych i Backup, które niezależnie wspierają trzy obszary infrastruktury systemów informatycznych ARIMR
 - **Wydział Wsparcia Użytkownika (WWU)** podzielony jest na trzy zespoły Zespół HelpDesk, Zespół Serwisu oraz Zespół Contact Center (Infolinia)
- **Pion Finansowo - Prawny**
 - **Wydział Umów i Zakupów (WUiZ)** w skład, którego wchodzi: Zespół Obsługi Prawnej IT (ZOP) oraz Zespół Planowania i Rozliczeń Finansowych (ZPiRF) odpowiedzialny jest za zakupy dla całego Departamentu. Zespół koordynuje prowadzone w departamencie kontrole i audyty.
- **Pion Rozwoju Oprogramowania**
 - **Wydział Analiz i Weryfikacji Warszawa (WaiW):** odpowiedzialny jest za tworzenie i wdrażanie wymagań dotyczących systemów aplikacyjnych, analizę wymagań biznesowych oraz systemowych, opracowywanie we współpracy z Biurem Projektów i Procesów dokumentacji wymagań. Zespół weryfikuje wymagania oraz analizy projektów realizowanych siłami własnymi oraz przez wykonawców zewnętrznych

Projekty realizowane siłami własnymi to: Rejestr PODMIOTY, ePUELite, eLZP, eWIN, TOMATO2

Aplikacje utrzymywane bez powołanego Kierownika m.in: Aurea ROW, Aurea ZPZ, Inwentaryzacja, iPesel, PO Ryby, IW-SIRZ, SADO

Projekty realizowane z udziałem wykonawców zew. (SIA w tym aplikacje ZSZiK, IACSplus, GIS, PZSIPplus, PA, eWniosekplus, PortalIRZplus ; OFSA w tym aplikacje OFSA PROW, OFSA PROW DD, RG PROW, OFSA PROW 14-20, Rejestr odwołań wraz z modułem CRT ; EBS w tym aplikacje EBS UE, B2B, BI, SGW/KIP ; Hurtownia danych
 - **Wydział Tworzenia Oprogramowania Warszawa (WTO-W)** podzielony jest na zespoły wspierające główne obszary rozwoju systemów informatycznych ARIMR. Odpowiedzialny za wytwarzanie aplikacji siłami własnymi oraz za tworzenie różnego rodzaju ad hoc oraz cyklicznych.

Pierwszy z nich to **Zespół Programowania** - odpowiedzialny jest za wytwarzanie oprogramowania, czyli projektowanie, implementowanie i modyfikowanie aplikacji wytwarzanych siłami własnymi zgodnie z obowiązującymi standardami oraz naprawę i usuwanie wad w aplikacjach wytworzonych siłami własnymi. Zespół utrzymuje i rozwija 45 aplikacji wytworzonych w około 14 różnych technologiach, m.in: Rejestr Podmiotów Aurea eUrlop, Aurea Chryzantemy, eWin, iPesel, RED, Tomato, PWK.

Drugi to **Zespół Raportowania** - realizuje zadania związane z projektowaniem, tworzeniem, modyfikacją i optymalizacją systemów raportujących wykonanych siłami własnymi ARIMR, dodatkowo generuje dane z baz źródłowych na prośbę departamentów merytorycznych.

Przewidziane jest także utworzenie w ramach WTO-W Zespołu Zapewnienia Jakości.

- **Wydział Analiz i Weryfikacji w Lublinie:** w skład wydziału wchodzi Zespół Analiz (ZA) oraz Zespół Zapewnienia Jakości i Dokumentacji (ZZJiD).

Zespół Analiz zajmuje się analizowaniem wymagań biznesowych i systemowych dla projektów realizowanych wewnątrz. Opracowuje i wdraża standardy dotyczące analizy wymagań systemów aplikacyjnych oraz na podstawie przeprowadzanych analiz przygotowuje listę funkcjonalności, które powinny zostać zaimplementowane

Do zadań Zespołu **Zapewnienia Jakości i Dokumentacji** należy testowanie aplikacji wytworzonych siłami własnymi, rozwój testów automatycznych systemów oraz przygotowywanie scenariuszy i przypadków testowych. Zespół odpowiedzialny jest także opracowywanie dokumentacji wytworzonych aplikacji

- **Wydział Tworzenia Oprogramowania w Lublinie:** w skład wydziału wchodzi Zespół Programowania oraz Zespół Administracji Aplikacjami (ZAA).

Zespół Programowania składa się z 38 osób i jest odpowiedzialny za projektowanie, wdrażanie i modyfikację aplikacji wytwarzanych wewnątrz, a następnie naprawianie oraz usuwanie ewentualnych wad w stworzonych aplikacjach. Zespół zajmuje się także opracowywaniem rekomendacji w zakresie architektury aplikacji, danych oraz jakości kodu źródłowego.

Z kolei **Zespół Administracji Aplikacjami** nadzoruje pod kątem merytorycznym pracowników Agencji w zakresie obsługi i administrowania systemami aplikacyjnymi. Zespół jest także odpowiedzialny za bieżące monitorowanie funkcjonowania systemów aplikacyjnych oraz identyfikację ewentualnych problemów występujących podczas ich funkcjonowania. W razie występowania usterek Zespół ma za zadanie je usunąć. W skład Zespołu wchodzi także osoby zatrudnione z Body Leasingu. Zespół odpowiedzialny jest za rozwój i utrzymanie projektów m.in: Gepard, KOM, Lider, SAR+, ZSK, Utylizator, Portal Ogłoszeń.

3.2.2 Systemy – zlecane na zewnątrz oraz utrzymywane siłami własnymi

Aktualnie realizacja zadań wykonywanych przez ARIMR wspierana jest głównie przez następujące systemy:

- **SIA (System Informatyczny Agencji)** – system dopłat bezpośrednich oraz obszarowych PROW dla producentów rolnych. Obsługa oraz kontrola wniosków pomocowych. W ramach SIA wchodzi następujące Aplikacje: ZSZiK, PROW IACSplus, GIS, PZSiPplus, PA, eWniosekPlus, Portal IRZPlus, Portal eWoP. Rozwój i utrzymanie systemów realizowane jest w ramach kontraktu z wykonawcą zewnętrznym.
- **SI Agencja KI** – system służy do monitorowania dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa. Projekt przejęty od 1 września 2020 od dostawcy zewnętrznego i obecnie realizowany siłami własnymi przez wewnątrz Pion Rozwoju Lublin
- **OFSA (Oprogramowanie Funduszy Strukturalnych ARIMR)** – system obsługujący kilkanaście działań w ramach programów PROW. Rozwój i utrzymanie realizowane jest w ramach kontraktu z wykonawcą zewnętrznym. Planowane jest przejście projektu w przyszłości
- **EBS Oracle** – kompleksowe narzędzie finansowo-księgowo oraz kadrowo-płacowe. Projekt realizowany z udziałem wykonawcy zewnętrznego
- **Hurtownia Danych (HD BI Pozostałe Modyfikacje)** – platforma do raportowania w zakresie obszaru płatności obszarowych. Projekt realizowany w ramach kontraktu z wykonawcą zewnętrznym. Obecna umowa 93/DI/2017/2610 obowiązuje do X.2021, prowadzony jest przetarg na dalszy rozwój platformy
- **KiP11 (Quatra Max)** – system informatyczny do Zarządzania Zasobami Ludzkimi w ARIMR. Projekt realizowany przez wykonawcę zewnętrznego
- Dodatkowo Departament Informatyki rozwija i utrzymuje siłami własnymi kilkadziesiąt systemów i aplikacji wymagających stałej konserwacji oraz modyfikacji m.in. LIDER, ZSK, UTYLIZATOR, IRZPlus, Gepard, SAR+, eLZP, AMdR – Aplikacja Mobilna dla Rolników

3.3 Opcja analizowana – utworzenie Spółki IT

Zgodnie z przyjętymi założeniami, Spółka ma być odpowiedzialna za rozwój oraz utrzymywanie systemów oraz rozwiązań informatycznych wspierających działania statutowe Agencji. Pełniłaby rolę dostawcy usług oraz realizatora wymagań i zadań zleczanych przez departamenty merytoryczne Agencji. Zakładana jest też realizacja zadań na rzecz innych jednostek m.in. KOWR, GIS, IW, IUNG podległych i nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – w pierwszej kolejności utworzenie systemu, który umożliwi producentom rolnym na załatwienie spraw związanych z prowadzoną działalnością przez Internet, tzw. Okienko dla rolnika.

Zgodnie z planowaną zmianą ustawy o ARIMR, Art. 21a Agencja obejmie 100% udziałów w kapitale zakładowym, dzięki czemu będzie miała całkowitą kontrolę i nadzór nad realizacją zadań. Co więcej, utworzenie Spółki pozwoli na usprawnienie i uelastycznienie procesów poprzez ich skupienie w ramach wyspecjalizowanego podmiotu.

Spółka w szczególności będzie odpowiedzialna za:

- tworzenie oprogramowania:
 - projektowanie, implementowanie i modyfikowanie aplikacji,

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

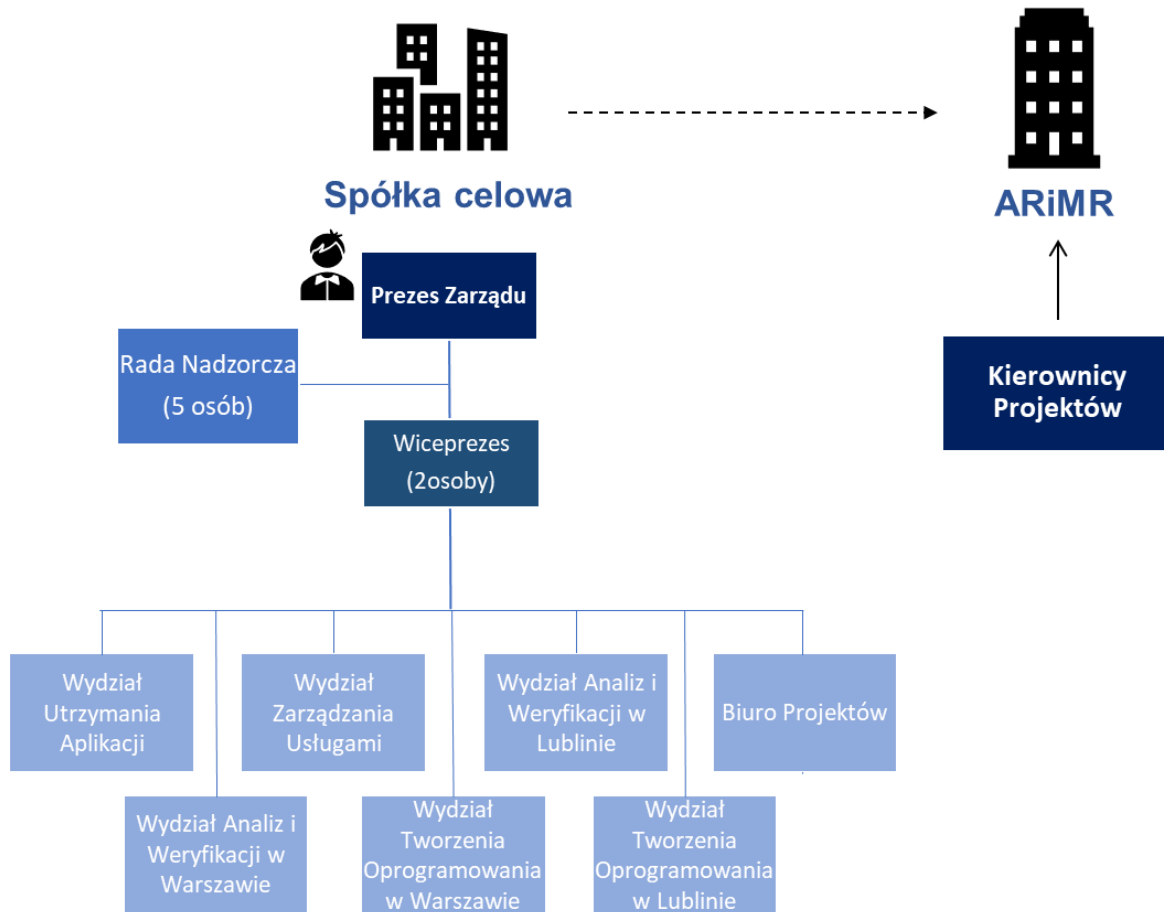
- naprawę i usuwanie wad w aplikacjach,
- przygotowanie dokumentacji wytworzonych aplikacji,
- generowanie danych z baz źródłowych na potrzeby Biznesu,
- projektowanie, tworzenie, modyfikację i optymalizację systemów raportujących,
- testowanie aplikacji (testów wydajnościowych, integracji i regresji dla wytwarzanego oprogramowania),
- opracowanie scenariuszy i przypadków testowych,
- analizowanie oprogramowania:
 - przygotowywanie, we współpracy z Biurem Projektów i Procesów ARiMR dokumentacji wymagań (w zakresie systemów wewnętrznych Spółki),
 - analizę wymagań biznesowych oraz analizę systemową,
 - opracowywanie i wdrażanie standardów – w zakresie analizy wymagań systemów aplikacyjnych,
 - zarządzanie wymaganiami do systemów aplikacyjnych i budowy ich nowych wersji oraz budowy nowych systemów informatycznych,
 - weryfikację, tworzenie wycen (szacowanie kosztów wytworzenia oprogramowania).

3.3.1 Utworzenie Spółki IT – struktura organizacyjna

Zgodnie z wizją funkcjonowania Spółki, a także zakresem zadań, jakie będzie ona realizować, zostały opracowane następujące założenia, co do struktury organizacyjnej Spółki:

1. Spółka będzie miała siedzibę w Warszawie oraz w Lublinie.
2. Spółką będzie kierował Prezes.
3. W spółce będzie także stanowisko Wiceprezesa.
4. Planowane jest powołanie pięcioosobowej Rady Nadzorczej.
5. W ramach wewnętrznej struktury Spółki mają zostać wydzielone Wydziały, które mogą składać się z Zespołów. W przypadku ich wydzielenia kierować będą nimi Koordynatorzy Zespołu.

Rysunek 2. Planowana struktura organizacyjna Spółki

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

W momencie powstania Spółki planowane jest przesunięcie 109 pracowników z Departamentu Informatyki ARiMR. Będą to specjaliści z Wydziału Tworzenia Oprogramowania w Lublinie, Wydziału Analiz i Weryfikacji w Lublinie, Wydziału Tworzenia Oprogramowania w Warszawie, Wydziału Analiz i Weryfikacji w Warszawie, Wydziału Utrzymania Aplikacji oraz Wydziału Zarządzania Usługami.

Tabela 3. Planowani do przesunięcia do Spółki pracownicy ARIMR

Kategoria	Założenia / Źródło danych	Rok 0 2021
Ogólne		
Koszty placowe		
Zatrudnienie - FTE	TOTAL	109
Starszy Inżynier IT/po Zastępcy Dyrektora - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	2
Starszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	1
Starszy Programista/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	2
Młodszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	1
Starszy Programista - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	22
Starszy Inżynier IT - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	16
Główny specjalista - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	2
Starszy Specjalista - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	1
Młodszy Inżynier IT - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	16
Młodszy Programista - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	20
Inspektor - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	7
Główny Specjalista (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	3
Młodszy Inżynier IT (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	2
Starszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	liczba FTE ARIMR	1
Starszy Kierownik Projektu stanowisko przenoszone - Warszawa (WZU)	liczba FTE ARIMR	1
Pracownicy Wydziału Utrzymania Aplikacji - stanowiska przenoszone	liczba FTE ARIMR	12

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie uzgodnień z ARIMR z dnia 28.05.2021

- W związku z planowanym rozwojem Spółki zakłada się rozbudowę zespołów o brakujące kompetencje i zatrudnienie w pierwszym roku działalności ok. 15 osób w tym: 4 Architektów, 5 Kierowników Projektu, 5 osób w Biurze Projektu oraz Dyrektor Finansowy. Wśród zadań Dyrektora Finansowego powierzony może zostać nadzór nad usługami wsparcia realizowanymi dla Spółki, natomiast bieżąca koordynacja może zostać zlecona pracownikom Biura Projektu. W kolejnych latach planowany jest sukcesywny wzrost liczebności zespołu, w szczególności w latach 2023, 2025 i 2027, gdy Spółka przejmować będzie utrzymanie kluczowych systemów wcześniej wdrażanych i utrzymywanych przez wykonawców zewnętrznych. Docelowo Spółka ma zatrudniać ok 300 osób.
- Realizacja projektów informatycznych zleczanych przez ARIMR wymaga utworzenia w Spółce następujących stanowisk: Analityk biznesowo- systemowy, Architekt, Programista, Administrator IT oraz Tester.
- Zgodnie ze wstępnymi założeniami planowany jest outsourcing następujących usług wsparcia: obsługa kadrowo – placowa, obsługa prawna, ochrona danych osobowych.
- Aby zapewnić odpowiednią kontrolę oraz jakość projektów zleczanych przez Agencję – w ARIMR pozostaną zatrudnieni tam obecnie Kierownicy Projektu.

Należy mieć na uwadze fakt, iż przedstawione powyżej założenia są jedynie wstępnym zarysem i biorąc pod uwagę zmienność priorytetów, wizja ta będzie podlegała ciągłym i dynamicznym zmianom, a co za tym idzie konieczna będzie modyfikacja założeń w czasie implementacji i uruchomienia nowotworzonej Spółki.

3.3.2 Sukcesywnie przejmowane systemy

W początkowej fazie zakładane jest przeniesienie do Spółki obszaru działalności związanego z rozwojem oraz utrzymaniem oprogramowania wytwarzanego siłami własnymi lub

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

przejętego od zewnętrznych dostawców. W związku z tym planowane jest przesunięcie do Spółki następujących systemów:

- **SAR+** - System raportowy SAR+ powstał w celu wspierania procesu aktualizacji LPIS za pośrednictwem PZSIPplus. System został od 4 maja 2020 przejęty od wykonawcy zewnętrznego,
- **SI Agencja** – służy do monitorowania dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa. Projekt przejęty od 1 września 2020 od dostawcy zewnętrznego,
- **LIDER 1.0 i 2.0** - Obsługa wniosków z działań: 4.2, 6.4 i PORiM. Projekt przejęty od dostawcy zewnętrznego,
- **LSI20-20** - obsługa wniosków i płatności pomocy technicznej. Przejęty od dostawcy zewnętrznego,
- **UTYLIZATOR** – system obsługujący wnioski o finansowanie lub dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt. Projekt w trakcie realizacji, jeszcze nieprodukcyjny,
- **RDM** (Rejestr Pomocy de Minimis) - system wsparcia obsługi krajowych programów pomocowych dla rolnictwa. Projekt obecnie utrzymywany przez WTO w Lublinie,
- **AMDR** (Aplikacja Mobilna dla Rolników) - oprogramowanie przeznaczone do wspomaganie procesu kontroli administracyjnej. Projekt obecnie utrzymywany przez WTO w Lublinie,
- **MIT** (Mobilny Inspektor Terenowy) - aplikacja zapewniająca wsparcie podczas kontroli wykonywanych przez pracowników Biur Kontroli na Miejscu. W ramach aplikacji możliwy jest: pomiar, wizualizacja, wypełniania i generowania xml oraz walidacji wyników kontroli. Projekt obecnie utrzymywany przez WTO w Lublinie,
- **Portal Ogłoszeń** - portal służący do zamieszczanie ofert – zapewnienie możliwości wnioskodawcom wywiązywania się z obowiązku wyboru oferty w trybie konkurencyjnym. Projekt obecnie utrzymywany przez WTO w Lublinie.

Dodatkowo do Spółki zostaną przeniesione wszystkie pozostałe aplikacje, które są obecnie wytwarzane, rozwijane i utrzymywane przez Wydział Tworzenia Oprogramowania, Wydział Analiz i Weryfikacji w Lublinie, Wydział Tworzenia Oprogramowania w Warszawie, Wydział Analiz i Weryfikacji w Warszawie i Wydział Utrzymania Aplikacji.

Na początku istnienia Spółki kluczowe systemy informatyczne zbudowane przez dostawców zewnętrznych takie jak SIA czy OFSA nadal będą przez nich utrzymywane i rozwijane zgodnie z zakresem podpisanych umów.

Wraz z upływem czasu, po wdrożeniu zaplanowanych w celach strategicznych systemów, Spółka przejmowałaby rozwój i utrzymanie systemów zbudowanych przez dostawców zewnętrznych. Docelowo większość aplikacji dedykowanych dla Agencji ma być wytwarzana w Spółce siłami własnymi.

3.3.3 Planowane do wdrożenia systemy

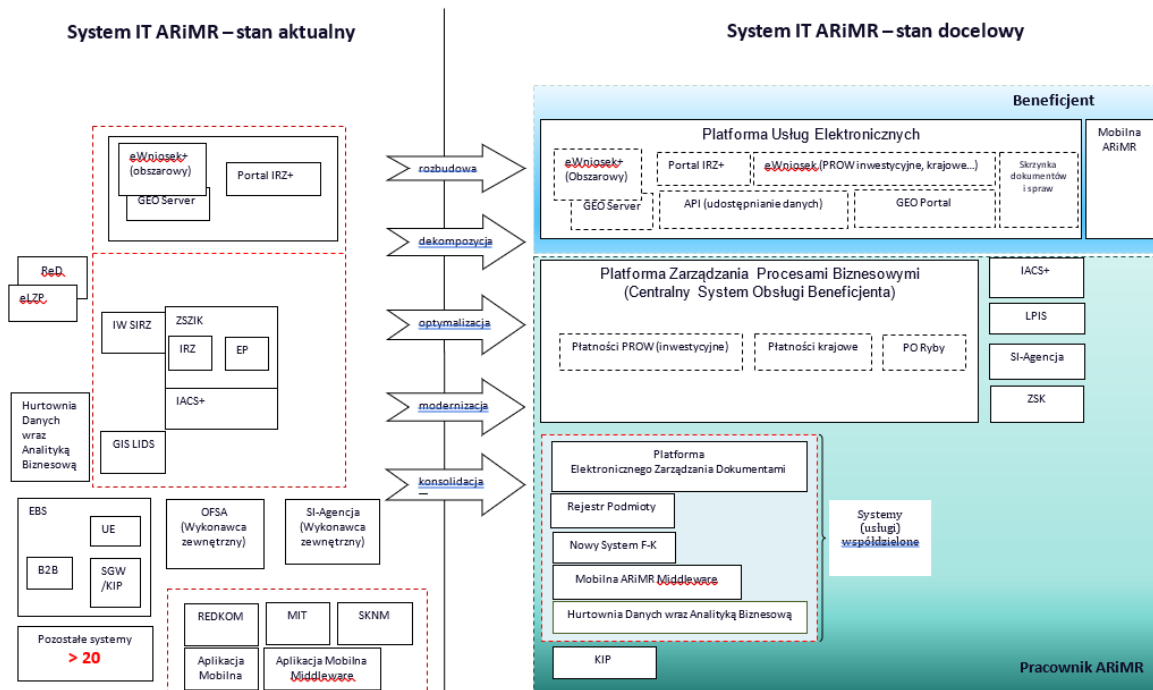
Obecny stan architektury systemów IT w ARIMR jest rozproszony, mało elastyczny i wymaga unowocześnienia. Nowa Strategia ARIMR na lata 2021-2027 zakłada przeprowadzenie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej
11 czerwca 2021

modernizacji dotychczas wdrożonych rozwiązań informatycznych, reorganizację architektury, dekompozycję, a także w niektórych obszarach konsolidację.

Rysunek 3. Planowane przekształcenie architektury IT w docelową

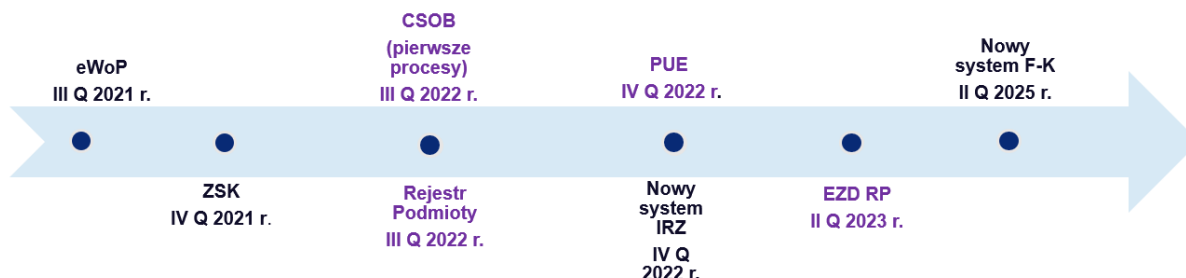
Źródło: opracowanie ARiMR, dokument Strategia IT 2021-2025

Zaprezentowane powyżej zmiany mają ułatwić wprowadzanie funkcjonalności, a także sprawne reagowanie na zmieniające się warunki środowiskowe, prawne czy też finansowe. Nowa organizacja procesów biznesowych pozwoli na skrócenie czasu potrzebnego do wdrożenia nowego wniosku z 6-12 miesięcy do nawet kilku tygodni w prostych przypadkach, natomiast maksymalnie do kilku miesięcy w przypadkach bardziej skomplikowanych.

Co więcej kładziony jest nacisk na rozwój i utrzymanie oprogramowania tworzonego własnymi siłami.

Zgodnie z przewidzianymi celami strategicznymi związanymi z przekształceniami systemów IT w perspektywie 5-letniej (2021-2025) planowane są następujące wdrożenia:

Rysunek 4. Planowane do wdrożenia systemy informatyczne

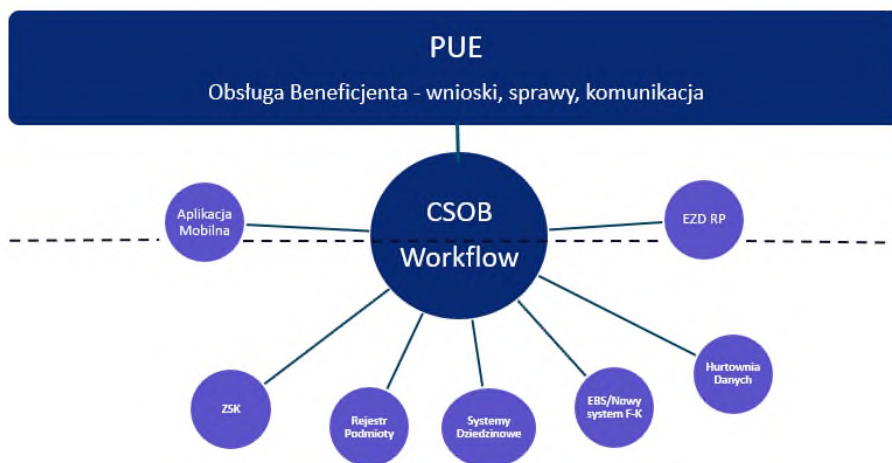

Projekty zaznaczone na fioletowo mają być w całości lub częściowo realizowane przez Spółkę

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

- **Elektroniczny Wniosek o Płatność (eWoP)** – system umożliwi beneficjentom Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 złożenie oraz obsługę Wniosków o Płatność w postaci elektronicznej. Projekt realizowany przez dostawcę zewnętrznego,
- **Zintegrowany System Kontroli (ZSK)** – system informatyczny mający kompleksowo wspierać procesy kontroli na miejscu dla większości działań realizowanych przez ARiMR. Dzięki wdrożeniu systemu będzie istniała możliwość wygaszenia: Redkom2, KOM, SKnM i innych aplikacji wspomagających aktualnie funkcjonujące procesy KnM. System całkowicie wytwarzany siłami własnymi,
- **Centralny System Obsługi Beneficjenta (CSOB)** – platforma workflow, w której docelowo będą przyjmowane wszystkie wnioski składane przez Beneficjenta. Celem budowy systemu jest zastąpienie wielu dzisiejszych rozwiązań autonomicznych, jednym spójnym rozwiązaniem integrującym i automatyzującym procesy biznesowe Agencji. Zgodnie z założeniami platforma ma zostać kupiona od dostawcy zewnętrznego, natomiast Spółka ma uczestniczyć w analizie i wdrożeniu (szacowany 50% udziału Spółki),
- **Rejestr Podmioty** - odrębny, niezależny systemem posiadający dane referencyjne (np. numer konta, dane teleadresowe itd.) dla wszystkich systemów dziedzicznych ARiMR w zakresie udostępnienia informacji o podmiotach w ARiMR. Budowa systemu w trakcie realizacji, całkowicie wytwarzany siłami własnymi – obecnie przez Wydział Analiz i Weryfikacji Warszawa, natomiast planowane jest przeniesienie go do Spółki,
- **Platforma Usług Elektronicznych (PUE; jednolity front-end):** rozwiązanie integrujące wszystkie dane posiadane przez Agencję, tj. dane osobowe i firmowe, listę złożonych wniosków i spraw z ich aktualnym statusem oraz wprowadzaną historią zmian. Dodatkowo planowane jest zbudowanie aplikacji mobilnej o podobnych funkcjonalnościach. Projekt jest w trakcie realizacji przez wewnętrzny Pion Rozwoju w Warszawie i zgodnie z założeniami ma zostać przeniesiony do Spółki,

Rysunek 5. Planowana architektura FRONT-ENDU internetowego

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów przekazanych przez ARIMR

- **System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ)** – wykonanie nowej aplikacji IRZPlus - Rejestr Zwierząt, która będzie zgodna z wymogami przyszłej integracji systemowej w UE. Projekt realizowany siłami własnymi,
 Głównym celem Systemu jest wsparcie w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności zgodnie z wymogami Unii Europejskiej a przez to uzyskanie pełnego dostępu do rynku produktów pochodzenia zwierzęcego innych państw członkowskich UE,
- **EZD RP (system kancelaryjny):** nowoczesne i uniwersalne narzędzie do elektronicznego zarządzania dokumentacją, powszechnie użytkowane w polskich urzędach. Planowane wdrożenie projektu po stronie Spółki,
- Rozwój aplikacji mobilnej poprzez m.in. rozszerzenie zakresu zadań kontrolnych na pozostałe obszary merytoryczne Agencji, w tym rozwój spersonalizowanych informacji beneficjenta dotyczących zadań realizowanych przez Agencję, udostępnianie usług elektronicznych z wykorzystaniem możliwości urządzeń mobilnych, w zależności od bieżących i przyszłych potrzeb ARiMR. Projekt realizowany siłami własnymi,
- Udostępnienie rejestrów i baz danych ARiMR innym jednostkom sektora rolnego oraz administracji publicznej zgodnie z założeniami platformy gov.pl. Projekt w trakcie realizacji całkowicie siłami własnymi. Planowane przeniesienie do Spółki,
- **system F-K** – modernizacja a następnie Wybór i wdrożenie nowego systemu Finansowo-Księgowego. Projekt realizowany przez Dostawcę Zewnętrznego.

3.4 Porównanie opcji

W porównaniu z wariantem zerowym (utrzymanie status quo, czyli realizacja zadań utrzymania i rozwoju systemów wspierających działanie ARiMR przez zespoły działające

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

w strukturach Agencji), realizacja wariantu analizowanego (utworzenie Spółki IT) pozwoli na uzyskanie większego tempa wzrostu zespołów IT, dzięki możliwości zastosowania bardziej elastycznych form zatrudniania pracowników oraz oferowania poziomu wynagrodzenia bardziej zbliżonego do warunków rynkowych. Pozwoli to na realizację założeń Strategii IT, zakładających zwiększenie udziału zasobów własnych w rozwoju i utrzymaniu systemów a przez to zmniejszenie uzależnienia do dostawców zewnętrznych (vendor lock-in).

Poza stopniowym uniezależnianiem od dostawców oprogramowania, utworzenie Spółki IT i przejęcie przez nią rozwoju i utrzymania części systemów będzie miało również bezpośredni wymiar finansowy, związany z oszczędnościami na jakie pozwoli zastąpienie umów z dostawcami zewnętrznymi przez utrzymanie i rozwój części systemów przez zespoły Spółki, co przedstawia Tabela 11. Oszczędność związana z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę. W zestawieniu z innymi korzyściami, związanymi m.in. z digitalizacją procesów i odchodzeniem od obsługi wniosków w wersji papierowej, realizacja wariantu analizowanego pozwoli na uzyskanie korzyści społecznych (po stronie ARiMR oraz beneficjentów programów pomocowych) o łącznej wartości przekraczającej całkowite nakłady na realizację przedsięwzięcia (patrz: Tabela 19. Analiza korzyści i kosztów ekonomicznych).

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

4 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest techniką analityczną opartą o podział posiadanych informacji o analizowanym zagadnieniu /przedsięwzięciu na cztery grupy:

Wewnętrzne:

- Mocne strony (**S**trengths) – zalety, przewagi i atuty które pozytywnie wyróżniają przedsięwzięcie,
- Słabe strony (**W**eaknesses) – czynniki negatywne, braki, niedoskonałości będące konsekwencją różnego typu ograniczeń.
- Zewnętrzne:
 - Szanse (**O**pportunities) - istniejące, lub przewidywane zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane mogą być podstawą rozwoju,
 - Zagrożenia (**T**hreats) - istniejące, lub przewidywane zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu, które stanowią lub stanowić mogą barierę w rozwoju.

W ramach analizy SWOT uwzględniono dotychczasowe doświadczenia ARiMR, w tym wydziałów Departamentu Informatyki przenoszonych do Spółki IT a także założenia planowanej zmiany legislacyjnej zmierzającej do utworzenia Spółki. W ramach analizy uwzględniono także planowany zakres zadań Spółki jak również powiązania z otoczeniem zewnętrznym, które mogą być źródłem zarówno szans jak i zagrożeń dla przedsięwzięcia.

Wyniki analizy SWOT stanowią podstawę do opracowania rozdziału Analiza Ryzyka, gdzie słabe strony oraz zagrożenia zostały poddane dalszej szczegółowej analizie.

Tabela 4. Mocne i słabe strony – analiza SWOT

	Mocne strony	Słabe strony
Wewnętrzne	<p>Spółka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania specjalistów z rynku – dzięki różnorodnym formom zatrudnienia oraz większej elastyczności wynagrodzeń; • Możliwość zbudowania odpowiednio wykwalifikowanego i posiadającego określone uprawnienia/umiejętności zespołu, który będzie przygotowany do realizacji zadań zleczanych przez ARiMR – poprzez uzupełnienie zatrudnienia osobami posiadającymi kompetencje, jakich na dziś brakuje; • Stosowanie dedykowanych metodyk realizowania projektów specyficznych dla podmiotów IT – stosowanie metodyk zwinnych w procesie wytwórczym; • Specjalizacja spółki – w zakresie obszaru merytorycznego rolnictwa – zwiększająca jakość prac; • Znajomość biznesu i potrzeb klienta (ARiMR); • Wykorzystanie doświadczeń z wcześniejszych projektów ARiMR dzięki transferowi wiedzy; • Wykorzystywanie nowoczesnych rozwiązań i technologii specyficznych dla podmiotów z obszaru IT, podążanie za trendami rynkowymi; • Możliwość zwiększenia efektywności poprzez standaryzację/ujednolicenie i optymalizację procesów wewnętrznych spółki oraz możliwość wdrożenia dobrych praktyk; • Stabilny dostęp spółki do nowych projektów i zleceń bez konieczności ponoszenia kosztów związanych z działalnością marketingową i sprzedażową; • Możliwość elastycznej alokacji posiadanych zasobów. 	<p>Spółka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymagany czas na utworzenie spółki i ustabilizowanie procesu działania; • Brak doświadczenia w funkcjonowaniu jako odrębny podmiot, działający w ramach umów/zleceń, zobowiązany terminami umownymi i parametrami SLA, z koniecznością wygenerowania przychodów pokrywających koszty funkcjonowania; • Trudności w alokacji kosztów do wytwarzanych systemów, co w początkowym okresie działalności będzie utrudniało wycenę zleceń; • Niewystarczający zasób kadrowy dla zadań stawianych przed spółką.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

	Mocne strony	Słabe strony
Wewnętrzne	<p>ARiMR</p> <ul style="list-style-type: none"> Możliwość zmniejszenia kosztów utrzymania i rozwoju posiadanych systemów, możliwość rynkowego porównywania kosztów wytworzenia przez wykonawcę zewnętrznego vs. spółkę; Uniezależnienie od podmiotów zewnętrznych w zakresie systemów informatycznych dzięki utworzeniu przejęciu rozwoju i utrzymania wybranych systemów przez dedykowaną spółkę IT; Przyspieszenie procesu zamawiania usług; Zapewnienie dedykowanego podmiotu realizującego usługi w obszarze IT – w zakresie wytwarzania i utrzymywania systemów dedykowanych dla ARiMR; Możliwość uniezależnienia się od działań podmiotów zewnętrznych w zakresie systemów informatycznych; Możliwość wprowadzenia jednolitych standardów cyklu wytwórczego i dokumentacji projektowej z obszaru wytwarzanego oprogramowania dla wszystkich wykonawców zewnętrznych. 	<p>ARiMR</p> <ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie kompetencji ARiMR poprzez przeniesienie ich wraz zasobami do spółki zewnętrznej; Potencjalna różnica między systemami wynagrodzeń na analogicznych stanowiskach w ARiMR i w spółce; Niewystarczająca standaryzacja procesów skutkująca występującymi nieefektywnościami w realizacji działań; Niewystarczająca standaryzacja dokumentacji dla posiadanych systemów utrudniająca realizację rozwoju systemów siłami własnymi; Niezależność (silosowość) organizacyjna wewnątrz ARiMR, przekładająca się na działania projektowe w obszarze IT i w efekcie na sposób realizacji zadań.

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Tabela 5. Szanse i zagrożenia – analiza SWOT

	Szanse	Zagrożenia
Zewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w procesie krajowej i unijnej transformacji cyfrowej i realizowany proces cyfryzacji w ARiMR; • Wykorzystanie potencjału ARiMR aby wspierać inne podmioty z resortu rolnictwa w zakresie rozwoju systemów/usług; • Optymalizacja funkcjonowania Agencji poprzez realizację założeń transformacji cyfrowej; • Redukcja kosztów funkcjonowania Agencji poprzez digitalizację procesów oraz wprowadzenie uproszczeń organizacyjnych i systemowych; • Wzrost dostępności do Internetu na obszarach wiejskich oraz zainteresowania wnioskodawców i beneficjentów ARiMR e-usługami, wynikającego m.in. z coraz większego obycia tej grupy z technologią IT; • Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich w zakresie wymiany danych, informacji oraz innowacji; • Stabilne źródła finansowania działalności ARiMR i spółki; • Wzrost zaufania do działalności instytucji publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba zmian prawnych, które mają krótkie <i>vacatio legis</i>. Zmiany te dotyczą wielu systemów ARiMR; • Utrudnienia w zatrudnieniu pracowników związane z dużym popytem na rynku na specjalistów z obszaru IT; • Wzrost kosztów funkcjonowania spółki w odniesieniu do założeń, ze względu na np. ryzyko wymagania zaoferowania wyższych wynagrodzeń niż oferowane obecnie w ramach DI, ryzyko zmiany kosztów wynajmu biura po wygaśnięciu obecnej umowy, etc.; • Ograniczona możliwość przejęcia przez spółkę usług obecnie wytwarzanych przez zewnętrznych dostawców ze względu na niewystarczające moce wytwórcze spółki – w zakresie koniecznej liczebności zespołu i/lub wymaganych kompetencji; • Działania podmiotów obecnie świadczących usługi na rzecz ARiMR związane z potencjalnym naruszeniem interesów tych podmiotów.

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

5 Analiza finansowa

W niniejszym rozdziale opisane zostały założenia operacyjne i finansowe przyjęte do opracowania modelu finansowego, przygotowanego w postaci uproszczonego rachunku zysków i strat. Model finansowy prezentuje ujęcie z perspektywy spółki i został przygotowany w podziale na lata, w perspektywie dziesięcioletniej.

Model finansowy, zawierający oszacowane koszty i nakłady niezbędne do uruchomienia i prowadzenia spółki, jak również oszacowane kategorie przychodowe, przygotowany został w postaci w formie arkusza excelowego będącego załącznikiem niniejszego opracowania.

Założenia przyjęte w modelu zostały opracowane na podstawie dokumentacji przekazanej przez ARiMR oraz na podstawie uzgodnień ze spotkań przeprowadzonych z przedstawicielami ARiMR. Założenia przyjęte w modelu zostały opisane w kolejnych punktach.

5.1 Główne kategorie i założenia modelu finansowego

5.1.1 Przychody - źródła finansowania Spółki

Po stronie przychodowej modelu zdefiniowano cztery główne kategorie:

- przychody ze zleceń z ARIMR,
- dotacje podmiotowe: dotacje na dofinansowanie działalności bieżącej spółki,
- dotacje celowe - zlecenia: dotacje celowe przyznawane spółce przez właściwego ministra na realizację zadań na rzecz jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, umożliwiające realizację zleceń (np. okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych) m.in. od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR), Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS), Inspekcji Weterynaryjnej (IW), Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG), Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW),
- dotacja celowa: wkład na kapitał zakładowy spółki do wniesienia przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, gdzie środki finansowe na ten cel mają zostać przekazane Agencji przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w formie dotacji celowej.

Zgodnie z przyjętym założeniem, spółka nie będzie podmiotem utworzonym w celu osiągnięcia zysku, zatem jej celem nie będzie maksymalizowanie wyniku finansowego na koniec danego roku obrotowego. Model zakłada zerowy wynik finansowy w każdym roku działalności.

Przychody ze zleceń ARiMR dla poszczególnych lat zostały skalkulowane w następujący sposób: od sumy kosztów operacyjnych (OPEX) i nakładów inwestycyjnych (CAPEX) danego roku odjęto sumę dotacji celowych tego roku, następnie wynik został skorygowany (przemnożony) o wskaźnik 30%.

Dotacje podmiotowe dla poszczególnych lat zostały skalkulowane w następujący sposób: od sumy kosztów operacyjnych (OPEX) i nakładów inwestycyjnych (CAPEX) danego roku odjęto sumę dotacji celowych tego roku, następnie wynik został skorygowany (przemnożony) o wskaźnik 70%.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Dotacje celowe na realizację zleceń na rzecz jednostek podległych ministrowi właściwemu lub przez niego nadzorowanych zostały skalkulowane od drugiego roku działalności spółki, gdzie w drugim roku działalności stanowią 4% kosztów operacyjnych, w roku trzecim 8% kosztów operacyjnych, w latach kolejnych 9% kosztów operacyjnych.

Z kolei dotacja celowa mająca stanowić wkład na kapitał zakładowy spółki została określona w wartości 25 000 000 PLN i ujęta w pierwszym roku działalności.

W każdym roku ujętym w modelu, suma przychodów ze zleceń ARiMR, dotacji podmiotowych oraz dotacji celowych pokrywa sumę kosztów operacyjnych (OPEX) i nakładów inwestycyjnych (CAPEX).

5.1.2 Koszty operacyjne (OPEX) dotyczące zadań realizowanych w Spółce

Kategorie kosztów ujęte w modelu finansowym, związane z bieżącą działalnością Spółki:

- koszty płacowe (w tym koszty związane z zatrudnieniem pracowników),
- wynagrodzenie Rady Nadzorczej i Zarządu,
- infrastruktura IT,
- powierzchnia biurowa,
- usługi wsparcia,
- Body Leasing,
- usługi obce – inne,
- zużycie materiałów i energii,
- inne.

Na podstawie informacji oraz planów przekazanych przez ARiMR oraz uzgodnień ze spotkania przeprowadzonego dnia 28 maja 2021 zdefiniowano planowaną etatyzację w Spółce, którą prezentuje poniższa tabela.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 6. Planowane zatrudnienie w Spółce

	Rok 0 2021	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Zatrudnienie - FTE	109	124	154	154	184	184	319	305	305	298	298
Starszy Inżynier IT/po Zastępcy Dyrektora - stanowisko przenoszone	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Starszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Starszy Programista/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Młodszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału - stanowisko przenoszone	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Starszy Programista - stanowisko przenoszone	22	22	22	22	22	22	12	12	12	12	12
Starszy Inżynier IT - stanowisko przenoszone	16	16	16	16	16	16	11	11	11	11	11
Główny specjalista - stanowisko przenoszone	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Starszy Specjalista - stanowisko przenoszone	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Młodszy Inżynier IT - stanowisko przenoszone	16	16	16	16	16	16	11	11	11	11	11
Młodszy Programista - stanowisko przenoszone	20	20	20	20	20	20	10	10	10	10	10
Inspektor - stanowisko przenoszone	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Główny Specjalista (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Młodszy Inżynier IT (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Starszy Inżynier IT/po Naczelnika Wydziału (WZU, Warszawa) - stanowisko przenoszone	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Starszy Kierownik Projektu - stanowisko przenoszone - Warszawa (WZU)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pracownicy Wydziału Utrzymania Aplikacji - stanowiska przenoszone	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Kierownik Projektu - nowe zatrudnienie w Spółce	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kierownik Projektu - Pracownik Biura Projektu - nowe zatrudnienie w Spółce	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Analityk biznesowo-systemowy - nowe zatrudnienie	0	0	8	8	16	16	62	58	58	56	56
Architekt - nowe zatrudnienie	0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Programista - nowe zatrudnienie	0	0	16	16	32	32	124	116	116	112	112
Tester - nowe zatrudnienie	0	0	4	4	8	8	31	29	29	28	28
Administrator - nowe zatrudnienie	0	0	2	2	4	4	8	8	8	8	8
Dyrektor Finansowy / Główny Księgowy - nowe zatrudnienie	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie uzgodnień z ARIMR z dnia 28.05.2021.

5.1.2.1 Koszty płacowe (w tym koszty związane z zatrudnieniem pracowników)

W kategorii kosztów płacowych uwzględniono następujące elementy:

- wynagrodzenia brutto:

Dla stanowisk przenoszonych z ARiMR wykorzystano bieżące, przeciętne stawki wynagrodzeń na poszczególnych stanowiskach w ARiMR. W modelu finansowym uwzględniono wzrost przeciętnych wynagrodzeń. W roku pierwszym 15% wzrostu, w roku drugim 8% wzrostu, w latach kolejnych wzrost zgodnie z przyjętą prognozą inflacji (na podstawie projekcji NBP z marca 2021). Zwiększony wzrost wynagrodzeń w pierwszych dwóch latach ma za zadanie podniesienie obecnych wynagrodzeń do stawek rynkowych,

Dla planowanych nowych stanowisk do utworzenia w Spółce wykorzystano przeciętne stawki wynagrodzeń zgodnie z Raportem „HAYS - Raport płacowy 2021”. W modelu finansowym uwzględniono wzrost przeciętnych wynagrodzeń zgodnie z przyjętą prognozą inflacji.
- bonusy / premie roczne / 13tki:

Dodatkowe wynagrodzenie roczne tzw. 13-tka stanowiąca 8,5% sumy wynagrodzeń.
- narzut pracodawcy (ubezpieczenia społeczne i zdrowotne):

Składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy będące kosztem Pracodawcy stanowiące 19,64 % sumy wynagrodzeń.
- benefity pracownicze:

Dodatkowe świadczenia dla pracowników w postaci opieki medycznej, karty sportowej, ubezpieczenia na życie (łącznie przeciętnie 140 PLN miesięcznie na pracownika). Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- koszt szkoleń:

Wartość oszacowano na podstawie przeciętnego kosztu szkoleń przypadającego na jednego pracownika, zgodnie z danymi historycznymi ARiMR, obejmującymi okres 2019-2020. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.2.2 Wynagrodzenie Rady Nadzorczej i Zarządu

Do określenia kosztów związanych z Radą Nadzorczą i Zarządem przyjęto założenia etatyzacji zgodne z poniższą tabelą oraz analizą ARiMR z dnia 3.03.2021 na temat przeciętnego poziomu wynagradzania na podstawie raportów rynkowych Sedlak & Sedlak. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej
11 czerwca 2021

Tabela 7. Rada Nadzorcza i Zarząd Spółki

	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Rada Nadzorcza i Zarząd										
Zatrudnienie - FTE	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Rada Nadzorcza - Przewodniczący	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rada Nadzorcza - Członkowie Rady Nadzorczej	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Zarząd - Prezes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zarząd - Wiceprezes	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie uzgodnień z ARiMR z dnia 28.05.2021

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

5.1.2.3 Infrastruktura IT

Kategoria obejmująca koszt dostępu do infrastruktury IT dla części planowanej do przeniesienia do Spółki, oszacowana na podstawie danych historycznych Departamentu Informatyki z okresu 2019-2020, gdzie jako część przenoszona do Spółki przyjęto 3%. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.2.4 Powierzchnia biurowa

Kategoria obejmująca szacunkowy koszt wynajmu powierzchni biurowej, przy założeniu przeciętnej stawki najmu 54 PLN/m², określonej jako średnia z bieżących stawek najmu ARiMR w Warszawie i Lublinie. Do oszacowania kosztu wykorzystano planowaną etatyzację, przyjmując wskaźnik 10 m² na jednego pracownika. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.2.5 Usługi wsparcia

Zgodne z analizą ARiMR z dnia 3.03.2021. oraz uzgodnieniami i potwierdzeniem z dnia 27.05.2021, w zakresie docelowych rozwiązań dla usług wsparcia, w kategorii uwzględniono następujące elementy:

- obsługa kadrowo płacowa i księgową:
Przyjęto założenie modelu outsourcingu, zakładając przeciętny miesięczny koszt przypadający na jednego pracownika w kwocie 200 PLN. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- obsługa prawna:
Przyjęto założenie modelu outsourcingu, zakładając przeciętny miesięczny koszt w kwocie 20 000 PLN. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- ochrona danych osobowych:
Przyjęto założenie modelu outsourcingu, zakładając przeciętny miesięczny koszt w kwocie 10 000 PLN. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- obsługa administracyjna:
Oszacowano na podstawie przeciętnego miesięcznego kosztu administracji przypadającego na jednego pracownika zatrudnionego w Centrali ARiMR, który wynosi 373 PLN. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- wsparcie Zarządu:
Przyjęto przeciętny miesięczny koszt w kwocie 5 000 PLN. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.2.6 Body Leasing

Oszacowano na podstawie danych historycznych ARiMR, przyjmując średnią kwotę wydatków na Body Leasing w latach 2019-2020, o wartości 316 085 PLN miesięcznie. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji. Dodatkowo, w związku z planowanym systematycznym

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

przejmowaniem zadań przez Spółkę, zastosowano mnożnik 0,5 celem odpowiadającego zmniejszenia udziału Body Leasing.

5.1.2.7 Usługi obce - inne

W kategorii innych usług obcych uwzględniono następujące elementy:

- abonamenty telefoniczne:

Oszacowano na podstawie przeciętnego kosztu przypadającego na jednego pracownika w kwocie 20 PLN miesięcznie, zgodnie z danymi przekazanymi przez ARiMR w dniu 24.05.2021. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

- pakiet office:

Oszacowano na podstawie przeciętnego, rocznego kosztu przypadającego na jednego pracownika w kwocie 1 000 PLN, zgodnie z danymi przekazanymi przez ARiMR w dniu 24.05.2021. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.2.8 Zużycie materiałów i energii

Oszacowano na podstawie średnich miesięcznych kosztów materiałów i energii po uwzględnieniu kosztów eksploatacyjnych ponoszonych w Centrali ARiMR przypadających na jednego pracownika według stanu zatrudnienia na 31.12.2020, w kwocie 745 PLN. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.2.9 Amortyzacja

Amortyzacja nakładów inwestycyjnych w związku z rozpoczęciem działalności przez Spółkę oraz zatrudnieniem nowych FTE, w podziale na:

- reorganizację biur w związku z zatrudnieniem nowych FTE,
- zakup urządzeń IT,
- zakup oprogramowania i licencji IT.

5.1.2.10 Inne

Kategoria obejmuje koszty delegacji i spotkań, oszacowano na podstawie przeciętnego miesięcznego kosztu przypadającego na jednego pracownika, w kwocie 17 PLN, zgodnie z informacją ARiMR z dnia 27.05.2021. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.3 Nakłady inwestycyjne (CAPEX)

Kategorie kosztów ujęte w modelu finansowym, związane z nakładami inwestycyjnymi:

- biuro,
- urządzenia IT,
- oprogramowanie i licencje IT,

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

- rekrutacja.

5.1.3.1 Biuro

Oszacowano na podstawie przeciętnego kosztu wyposażenia jednego stanowiska pracowniczego w meble biurowe, przyjmując kwotę 3 000 PLN na jedno stanowisko, zgodnie z danymi ARiMR z dnia 27.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.3.2 Urządzenia IT

W kategorii Urządzenia IT uwzględniono następujące elementy:

- infrastruktura sieciowa IT:
Przyjęto jednorazowy koszt przygotowania infrastruktury IT w obu lokalizacjach w roku pierwszym, w kwocie 50 000 PLN dla każdej z lokalizacji (Warszawa, Lublin), zgodnie z potwierdzeniem z ARiMR z dnia 27.05.2021.
- sprzęt mobilny dla programistów / komputery:
Przyjęto przeciętny koszt 7 000 PLN przypadający na jednego pracownika, zgodnie z potwierdzeniem z ARiMR z dnia 27.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- monitory:
Przyjęto przeciętny koszt 900 PLN przypadający na jednego pracownika, zgodnie z zestawieniem ARiMR z dnia 24.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- wyposażenie dodatkowe (słuchawki, myszka, etc.):
Przyjęto przeciętny koszt 300 PLN przypadający na jednego pracownika, zgodnie z zestawieniem ARiMR z dnia 24.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- telefony komórkowe:
Przyjęto przeciętny koszt 225 PLN przypadający na jednego pracownika, zgodnie z zestawieniem ARiMR z dnia 24.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.
- urządzenia wielofunkcyjne:
Przyjęto przeciętny koszt 6 000 PLN przypadający na około 15 nowych pracowników, zgodnie z zestawieniem ARiMR z dnia 24.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

5.1.3.3 Oprogramowanie i licencje IT

W kategorii Oprogramowanie i licencje IT uwzględniono następujące elementy:

- licencje:

W związku z rozpoczęciem działalności przez Spółkę, konieczne będzie poniesienie kosztów zakupu niezbędnego programowania komputerowego (jeśli licencje nie będą mogły zostać wniesione aportem przez Agencję). Mając na uwadze zawarte przez Agencję umowy w tym zakresie, szacuje się, że koszt inwestycji z tego tytułu wyniesie ok. 5 mln PLN.

- systemy operacyjne - dodatkowe licencje:

Przyjęto przeciętny koszt 1 000 PLN za zakup systemu operacyjnego przypadający na jednego pracownika, zgodnie z zestawieniem ARIMR z dnia 24.05.2021. Kategoria uzależniona od wzrostu etatyzacji. Wzrost kosztu zgodny z prognozą inflacji.

5.1.3.4 Rekrutacja

Kategoria obejmująca wsparcie agencji rekrutacyjnej na potrzeby wsparcia procesów rekrutacyjnych wynikających z zakładanego wzrostu zatrudnienia. Do oszacowania kosztu wsparcia zewnętrznej agencji rekrutacyjnej przyjęto wskaźnik oparty na jedno-miesięcznym wynagrodzeniu, tzn. łączna prowizja dla agencji rekrutacyjnej będzie sumą jedno-krotności miesięcznego wynagrodzenia rekrutowanych pracowników.

5.2 Podsumowanie oszacowania przychodów, kosztów i nakładów Spółki

Na podstawie opisanych powyżej założeń, oszacowano koszty operacyjne i nakłady inwestycyjne niezbędne do realizacji zadań przez Spółkę. Poszczególne kategorie kosztowe zostały przypisane w modelu finansowym do właściwych linii Rachunku Zysków i Strat. Po określeniu strony kosztowej dokonano kalkulacji strony przychodowej modelu finansowego.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 8. Uproszczony Rachunek Zysków i Strat Spółki

	Pozycja	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
P	Przychody	35 375 531	41 221 094	41 793 785	51 400 225	52 115 644	94 715 601	90 791 681	92 967 045	92 772 049	94 884 008
I	Przychody ze zleceń z ARIMR	3 112 659	11 876 569	11 535 085	14 043 792	14 227 571	25 911 586	24 786 129	25 380 003	25 326 769	25 903 334
II	Dotacja celowa - zlecenia z KOWR, GIS, IW, IUNG, MRiRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych)	-	1 632 530	3 343 503	4 587 584	4 690 408	8 343 649	8 171 251	8 367 034	8 349 484	8 539 561
III	Dotacja celowa	25 000 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	Dotacja podmiotowa	7 262 871	27 711 994	26 915 198	32 768 849	33 197 665	60 460 367	57 834 301	59 220 007	59 095 795	60 441 113
A	Koszty operacyjne - OPEX	30 077 769	40 813 259	41 793 785	50 973 153	52 115 644	92 707 206	90 791 681	92 967 045	92 772 049	94 884 008
I	Amortyzacja	1 083 160	1 192 791	1 192 791	1 260 376	1 180 641	680 120	595 906	566 519	263 480	125 280
II	Zużycie materiałów i energii	1 167 171	1 487 795	1 522 884	1 855 676	1 897 470	3 339 269	3 262 921	3 331 759	3 323 311	3 390 584
III	Usługi obce	4 607 209	5 294 236	5 419 100	6 113 218	6 250 903	9 065 620	8 977 398	9 166 795	9 208 408	9 394 813
IV	Podatki i opłaty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	Wynagrodzenia	19 704 748	27 762 261	28 455 930	35 230 749	36 110 668	66 951 053	65 562 985	67 199 689	67 269 810	68 948 614
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 515 481	5 076 176	5 203 080	6 513 134	6 675 962	12 671 144	12 392 471	12 702 283	12 707 042	13 024 718
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	Nakłady inwestycyjne - CAPEX	5 297 762	407 835	-	427 073	-	2 008 395	-	-	-	-
I	Przygotowanie powierzchni biurowej	46 260	95 400	-	99 900	-	469 800	-	-	-	-
II	Sprzęt IT (infrastruktura IT, komputery)	236 082	280 635	-	293 873	-	1 381 995	-	-	-	-
III	Licencje / Oprogramowanie	5 015 420	31 800	-	33 300	-	156 600	-	-	-	-
IV	Wsparcie rekrutera zewnętrznego	187 321	397 162	-	417 268	-	1 972 766	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie KPMG na podstawie uzgodnień z ARiMR z dnia 28.05.2021, dane w PLN.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Przedstawione w niniejszym rozdziale wyniki zostały uzyskane z wykorzystaniem dostarczonego przez KPMG modelu, w postaci w formie arkusza excelowego będącego załącznikiem niniejszego opracowania, na podstawie danych szacunkowych. Niedokładności szacunkowe przychodów i kosztów oraz potencjalne zmiany w zakresie realizowanych zadań mogą mieć odzwierciedlenie w ostatecznej wielkości wartości finansowych do prawidłowego działania podmiotu. Wyniki przedstawione w modelu nie mogą być traktowane jako wiążące ani ostatecznie i nie powinny stanowić podstawy do podejmowania decyzji.

6 Analiza ekonomiczna

Analiza ekonomiczna, rozumiana jako analiza kosztów i korzyści projektu, stanowi ocenę projektu w szerokim kontekście, który obejmuje nie tylko sam projekt, ale także jego wpływ na otoczenie zewnętrzne. Efektem analizy jest określenie, jakie korzyści społeczne zostaną uzyskane w wyniku realizacji przedsięwzięcia (korzyści dla osób, podmiotów oraz instytucji niebędących jego bezpośrednimi uczestnikami) oraz jakie wywołuje ono koszty społeczne.

6.1 Charakterystyka kosztów i korzyści związanych z realizacją przedsięwzięcia

Realizacja przedsięwzięcia nie niesie ze sobą żadnych kosztów społecznych ponad oszacowane w rozdziale 5 Analiza finansowa koszty utworzenia i funkcjonowania Spółki IT.

W dalszej części rozdziału opisane będą korzyści społeczne związane z realizacją przedsięwzięcia.

Dzięki utworzeniu Spółki IT możliwe będzie osiągnięcie następujących korzyści, zarówno po stronie ARiMR jak i podmiotów zewnętrznych, w szczególności beneficjentów programów pomocowych nadzorowanych przez ARiMR. W poniższej tabeli przedstawiono zarówno korzyści o charakterze ilościowym jak i jakościowym.

Tabela 9. Korzyści związane z realizacją przedsięwzięcia

<p>Korzyści dla ARiMR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stopniowe uniezależnienie się od zewnętrznych dostawców • wzrost efektywności wykonywania zadań w obszarze utrzymania i rozwoju systemów • uproszczona struktura organizacyjna wspierająca szybkość podejmowania decyzji • opracowanie i wdrożenie procesów w obszarach zlecenia, realizacji zleceń i odbiorów prac – zarówno po stronie ARiMR jak i spółki. • szybsza integracja kulturowa zasobów ludzkich • zwiększenie homogeniczności stanowisk pracy ułatwiające prowadzenie polityki zarządzania zasobami ludzkimi • zbudowanie lepszej pozycji negocjacyjnej ARiMR wobec dostawców systemów • potencjalna optymalizacja kosztów płac • zwiększenie możliwości rekrutacji i utrzymania pracowników dzięki nowym formom zatrudnienia, bardziej konkurencyjnym płacom lub innym środkom motywacyjnym w Spółce • zmniejszenie kosztów rozwoju i utrzymania systemów ARiMR w związku z przejęciem części prac dotąd zleczanych na zewnątrz przez zespoły Spółki • oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (ARiMR) w związku z digitalizacją procesów
<p>Korzyści dla beneficjentów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oszczędność czasu po stronie beneficjentów wynikająca z przejścia z wielu odrębnych systemów do składania wniosków na jedną platformę usługową • oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (beneficjenci) w związku z digitalizacją procesów

Przedstawione korzyści będą m.in. związane ze strukturą organizacyjną spółki i możliwością realizacji bardziej elastycznej polityki zatrudnienia niż w strukturach ARiMR. Znaczna część

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

korzyści realizowana będzie w miarę rozwoju Spółki, gdy będzie ona przejmować zadania rozwoju i utrzymania systemów IT wspierających działalność ARiMR – rozpoczynając od systemów obecnie utrzymywanych i rozwijanych wewnątrz (wydziały DI) a z czasem przejmując także rozwój i utrzymanie systemów obecnie utrzymywanych przez zewnętrznych wykonawców i angażując się w rozwój nowych systemów. Dodatkowo, można oczekiwać korzyści wynikających z realizacji przez Spółkę nowych projektów, zakładających ujednoczenie platformy komunikacji z beneficjentami i digitalizację procesów składania i obsługi dokumentów w ramach programów pomocowych zarządzanych przez ARiMR.

6.2 Analiza kosztów i korzyści społecznych

Efekty społeczne związane z realizacją przedsięwzięcia należy rozumieć jako łączny wpływ korzyści i kosztów związanych z realizacją przedsięwzięcia. W poniższych rozdziałach przedstawiono ocenę jakościową i ilościową tych zmiennych oraz informację na temat ich zmian w okresie odniesienia.

6.2.1 Korzyści społeczne

Analiza korzyści społecznych bazuje na ich charakterystyce przedstawionej w rozdziale 6.1. Część z określonych tam korzyści związanych z realizacją przedsięwzięcia ma charakter w dużej mierze niematerialny i jest trudna do zwymiarowania w wartościach pieniężnych. W niektórych przypadkach korzyść ma charakter materialny, jednak na potrzeby niniejszej analizy nie były dostępne dane, które pozwoliłyby na ich oszacowanie. Jednak dla części korzyści, dotyczących takich miar jak oszczędność czasu i kosztów, przeprowadzona została analiza i wycena tych korzyści w okresie 10 lat. Poniżej podsumowano wyniki tych analiz.

Stopniowe uniezależnienie się od zewnętrznych dostawców

Istotnym, choć niewymiernym aspektem związanym z realizacją przedsięwzięcia jest stopniowe uniezależnienie się ARiMR od dostawców zewnętrznych. Obecnie istotna część systemów wspierających działalność ARiMR jest zbudowana i utrzymywana/rozwijana przez wykonawców zewnętrznych. Natomiast w perspektywie 2021-2027 planowany jest rozwój i utrzymanie oprogramowania tworzonego własnymi siłami, a – w przypadku budowy systemów z udziałem wykonawców zewnętrznych – zaangażowanie zasobów własnych we wdrożenie a następnie przejmowanie utrzymania i dalszego rozwoju tych systemów.

Plan taki będzie możliwy do zrealizowania dzięki rozbudowie kompetentnych zespołów i rozwijaniu ich umiejętności w ramach tworzonej Spółki. Istotnym efektem przejmowania rozwoju i utrzymania systemów przez zasoby własne będzie uzyskanie niezależności od dużych dostawców zewnętrznych, czyli wyeliminowanie tzw. Vendor lock-in (uzależnienie od dostawcy).

Wzrost efektywności wykonywania zadań w obszarze utrzymania i rozwoju systemów

Większa elastyczność alokacji posiadanych zasobów – w ramach zespołów własnych spółki realokacja osób między zespołami w ramach potrzeb – będzie znacznie łatwiejsza niż w przypadku, gdy poszczególne systemy są utrzymywane przez różnych wykonawców / w ramach odrębnych umów. Dodatkowo, wyspecjalizowanie się pracowników spółki

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

w zakresie obsługi systemów ARiMR pozwoli także na zwiększenie efektywności w związku z mniejszą podatnością na błędy (uzyskaną dzięki specjalizacji) a przez to przyczyni się do szybszej implementacji wniosków.

Uproszczona struktura organizacyjna wspierająca szybkość podejmowania decyzji

Uproszczona struktura pozwoli na efektywniejsze zarządzanie organizacją, przyspieszy podejmowanie decyzji dzięki mniejszej liczbie osób zaangażowanych, a przekazywane informacje nie będą ulegały zniekształceniu, ponieważ szybciej trafią do odbiorcy. Co więcej, spłaszczona struktura organizacyjna pozwoli na zmniejszenie kosztów ze względu na mniejszą liczbę stanowisk kierowniczych i jasny podział odpowiedzialności za pracę.

Opracowanie i wdrożenie procesów w obszarach zlecenia, realizacji zleceń i odbiorów prac – zarówno po stronie ARiMR jak i spółki.

Kluczowym aspektem, który będzie miał wpływ na powodzenie projektu jest wypracowanie jasnego modelu procesowego oraz standaryzacja procesów w obszarze zlecenia, realizacji zleceń i odbiorów prac. Wszelkie zasady współpracy powinny być czytelne i zrozumiałe dla wszystkich wykonawców procesów i opierać się na dokładnych i aktualnych informacjach. Jednocześnie wypracowane procesy powinny być opublikowane w dostępnym dla wszystkich zainteresowanych miejscu. Należy na bieżąco monitorować wszelkie usprawnienie i sugestie i jeśli to konieczne implementować w opracowanym modelu procesów.

Szybsza integracja kulturowa zasobów ludzkich

Stworzenie zespołów o podobnych kompetencjach funkcjonujących w jednej organizacji z jednolitym modelem procesowym i w otoczeniu zorientowanym na cyfryzację ułatwi przystosowanie się do nowych warunków pracy i przyspieszy proces zarządzania zmianą.

Zwiększenie homogeniczności stanowisk pracy ułatwiające prowadzenie polityki zarządzania zasobami ludzkimi

W ARiMR identyfikuje się dwie główne grupy pracownicze. Jedną z tych grup, szeroko rozumianą jako grupę stanowisk IT, posiada specyficzną charakterystykę z punktu widzenia procesu zarządzania zasobami ludzkimi (zarówno w procesie rekrutacji jak i utrzymania pracowników). Ponadto grupa tych stanowisk charakteryzuje się dużą dynamiką zmian w zakresie profilu kompetencji jak i systemu wynagrodzeń. Wydzielenie zasadniczej części tej grupy do Spółki może przyczynić się do ułatwienia prowadzenia polityki zarządzania zasobami ludzkimi zarówno z punktu widzenia ARiMR jak i nowego podmiotu.

Zbudowanie lepszej pozycji negocjacyjnej ARiMR wobec dostawców systemów

Powiększenie kompetencji zespołu pozwoli na zbudowanie lepszej pozycji negocjacyjnej ARiMR wobec dostawców systemów, których Spółka nie będzie w bliskiej perspektywie czasowej w stanie wytworzyć przy użyciu zasobów wewnętrznych. Istotnym czynnikiem budującym pozycję negocjacyjną ARiMR będzie możliwość porównywania kosztów zleceń

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

dla prac rozwojowych czy utrzymaniowych (porównanie kosztu oferowanego przez wykonawcę zewnętrznego z szacunkowym kosztem realizacji zadania przez Spółkę).

Potencjalna optymalizacja kosztów płac

W ramach spółki możliwa będzie optymalizacja kosztów dzięki zastosowaniu outsourcingu takich obszarów jak np. usługi kadrowo-płacowe.

Zwiększenie możliwości rekrutacji i utrzymania pracowników dzięki nowym formom zatrudnienia, bardziej konkurencyjnym płacom lub innym środkom motywacyjnym w Spółce

W obecnej sytuacji rynkowej, utrzymanie stabilności zespołu i zachowanie pracowników o wysokich kwalifikacjach może być znacznie utrudnione przy utrzymaniu status quo, czyli kontynuacji prac w ramach DI, przy ograniczonych wynagrodzeniach wynikających z siatki płac w administracji. Informatycy są wciąż poszukiwani na rynku i mimo pandemii mogą odchodzić z DI, znajdując lepiej płatne oferty. Przejęcie zespołów przez Spółkę i możliwość zaoferowania bardziej konkurencyjnych płac i/lub innych środków motywacyjnych (benefity, etc.) może być sposobem na utrzymanie stabilności dotychczasowego zespołu. Dodatkowo (niedostępna w obecnej strukturze organizacyjnej) możliwość stosowania innych form zatrudnienia np. B2B, praca zdalna, elastyczny czas pracy oraz możliwość skorzystania z usług firm rekrutacyjnych (specjalizacja, znajomość rynku) pozwolą na możliwość wyboru z szerszego grona potencjalnych kandydatów.

Zmniejszenie kosztów rozwoju i utrzymania systemów ARiMR w związku z przejściem części prac dotąd zleczanych na zewnątrz przez zespoły Spółki

Na obecnym etapie zakładane jest, że poza systemami obecnie utrzymywanymi i rozwijanymi przez zespoły DI przechodzące do Spółki, planowane jest przejście przez Spółkę utrzymania i rozwoju kluczowych systemów wspierających ARIMR: CSOB, OFSA i SIA.

Na potrzeby oszacowania oszczędności związanych z przejściem przez Spółkę utrzymania i rozwoju wskazanych systemów przyjęto następującą prognozę kosztów w przypadku kontynuacji zlecenia tych zadań wykonawcom zewnętrznym – patrz: Tabela 10. Koszt utrzymania i rozwoju kluczowych systemów ARiMR - zadania realizowane obecnie przez wykonawców zewnętrznych.

Prognoza została opracowana na podstawie wartości aktualnych umów na utrzymanie i rozwój przedmiotowych systemów, z uwzględnieniem następujących założeń:

- po wygaśnięciu umów w 2027 roku, przy odnowieniu w 2028 założono wzrost kosztów o 20% względem poprzedniej umowy,
- w przypadku systemu OFSA założono stopniowe wygaszanie tego systemu od 2028 roku – o 50% w 2028 i o dalsze 50% w 2030 roku.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 10. Koszt utrzymania i rozwoju kluczowych systemów ARiMR - zadania realizowane obecnie przez wykonawców zewnętrznych

	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
CSOB*										
rozwój	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	24 000 000	24 000 000	24 000 000	24 000 000
utrzymanie	3 600 000	3 600 000	6 000 000	7 200 000	7 200 000	7 200 000	8 640 000	8 640 000	8 640 000	8 640 000
OFSA**										
rozwój	12 500 000	12 500 000	12 500 000	12 500 000	12 500 000	12 500 000	7 500 000	7 500 000	3 750 000	3 750 000
utrzymanie	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	3 000 000	3 000 000	1 500 000	1 500 000
SIA***										
rozwój	42 000 000	42 000 000	42 000 000	42 000 000	42 000 000	42 000 000	50 400 000	50 400 000	50 400 000	50 400 000
utrzymanie	17 500 000	17 500 000	17 500 000	17 500 000	17 500 000	17 500 000	21 000 000	21 000 000	21 000 000	21 000 000

* od 2028 konieczne byłoby zawarcie nowej umowy na utrzymanie i rozwój - zakładany wzrost kosztu o 20%

** od 2028 konieczne byłoby zawarcie nowej umowy na utrzymanie i rozwój - zakładany wzrost kosztu o 20%; jednocześnie, od 2028 zakładane stopniowe zmniejszenie nakładów na rozwój i utrzymanie związane z wygaszaniem systemu

*** od 2028 konieczne byłoby zawarcie nowej umowy na utrzymanie i rozwój - zakładany wzrost kosztu o 20%

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Tabela 11. Oszczędność związana z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę

	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
CSOB	-	23 600 000	26 000 000	27 200 000	27 200 000	27 200 000	32 640 000	32 640 000	32 640 000	32 640 000
OFSA	-	-	-	17 500 000	17 500 000	17 500 000	10 500 000	10 500 000	5 250 000	5 250 000
SIA	-	-	-	-	-	59 500 000	71 400 000	71 400 000	71 400 000	71 400 000
RAZEM	-	23 600 000	26 000 000	44 700 000	44 700 000	104 200 000	114 540 000	114 540 000	109 290 000	109 290 000

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej
11 czerwca 2021

Zakładane jest przejmowanie utrzymania i rozwoju przedmiotowych systemów kolejno, w ramach wzrostu i rozbudowy zasobów Spółki:

- CSOB od 2023 roku,
- OFSA od 2025 roku,
- SIA od 2027 roku.

co pozwoli na uzyskanie oszczędności związanych z uniknięciem ponoszenia kosztów kontynuacji umów z wykonawcami zewnętrznymi, patrz: Tabela 11. Oszczędność związana z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę.

Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (ARiMR) w związku z digitalizacją procesów

Dotychczas Agencja zdigitalizowała większość kluczowych wniosków składanych przez beneficjentów (lub jest w trakcie tego procesu) oraz obieg informacji wewnętrznej. Jednak nadal znacząca liczba wniosków wpływa w formie papierowej i w takim przypadku Agencja zobowiązana jest do udzielania odpowiedzi również w formie papierowej i przesyłania tej odpowiedzi listem. Poniższa tabela przedstawia szacowaną liczbę przesyłek wysyłanych przez Agencję w roku bazowym (2021) – na podstawie danych przekazanych przez departamenty zaangażowane w obsługę wniosków:

Tabela 12. Szacowana liczba przesyłek pocztowych wysyłanych przez ARiMR w ramach obsługi wniosków w roku bazowym (2021)

	Liczba przesyłek w roku bazowym (2021)	Cennik - koszt jednej przesyłki
Przesyłki listowe krajowe nierejestrowane - ekonomiczne (Format S do 500g)	149 380	4,53
Przesyłki listowe krajowe nierejestrowane - ekonomiczne (Format L ponad 1000g do 2000 g)	20	15,60
Przesyłki listowe krajowe rejestrowane - ekonomiczne (Format S do 500g)	1 378 360	5,90
Przesyłki listowe krajowe rejestrowane - ekonomiczne (Format M ponad 500g do 1000 g)	165	6,30
Zwrot przesyłki listowej krajowej rejestrowanej (Format S do 500g)	39 160	2,61
Zwrot przesyłki listowej krajowej rejestrowanej z ZPO (Format S do 500g)	300	3,30
Zwrotne potwierdzenie odbioru (ZPO) w obrocie krajowym (do 50g)	1 313 130	2,60
Zwrot listu poleconego zagranicznego (Format S do 500g)	480	5,90
Zwrotne potwierdzenie odbioru (ZPO) w obrocie zagranicznym	800	3,00

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

W ramach przygotowywania założeń do utworzenia Spółki, Agencja przeprowadziła analizę w zakresie szacowanego zmniejszenia liczby przesyłek wychodzących z ARiMR dzięki digitalizacji procesów obsługi wniosków (wprowadzenie formularza dostępnego przez stronę internetową ARiMR). W ramach analizy zebrano informacje z departamentów ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

zaangażowanych w obsługę wniosków odnośnie prognozowanego wpływu digitalizacji procesu składania wniosków na liczbę przesyłek generowanych przez te departamenty, w podziale na typy przesyłek. Zagregowany szacunek dla całej ARiMR (opracowany na podstawie danych przekazanych przez departamenty) przedstawia Tabela 13. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego).

W celu oszacowania wartości oszczędności na jaką przełoży się zmniejszenie liczby przesyłek przyjęto aktualny cennik (patrz: Tabela 12. Szacowana liczba przesyłek pocztowych wysyłanych przez ARiMR w ramach obsługi wniosków w roku bazowym (2021)) z uwzględnieniem stopy inflacji przyjętej w analizie finansowej. Szacowaną wartość oszczędności z tego tytułu przedstawia Tabela 14. Zmniejszenie kosztu przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego).

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 13. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)

Kategoria	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Przesyłki listowe krajowe nierejestrowane - ekonomiczne (Format S do 500g)	4 718	6 695	8 703	10 710	12 508	14 605	16 703	18 710	20 718	22 725
Przesyłki listowe krajowe nierejestrowane - ekonomiczne (Format L ponad 1000g do 2000 g)	6	6	6	6	14	14	14	14	14	14
Przesyłki listowe krajowe rejestrowane - ekonomiczne (Format S do 500g)	89 416	145 243	185 069	224 895	276 161	322 988	362 814	402 640	442 467	482 293
Przesyłki listowe krajowe rejestrowane - ekonomiczne (Format M ponad 500g do 1000 g)	3	3	3	3	7	7	7	7	7	7
Zwrot przesyłki listowej krajowej rejestrowanej (Format S do 500g)	166	2 246	2 326	2 406	2 494	4 574	4 654	4 734	4 814	4 894
Zwrot przesyłki listowej krajowej rejestrowanej z ZPO (Format S do 500g)	85	85	85	85	185	185	185	185	185	185
Zwrotne potwierdzenie odbioru (ZPO) w obrocie krajowym (do 50g)	89 866	143 618	183 399	223 180	274 171	319 043	358 914	398 695	438 477	478 258
Zwrot listu poleconego zagranicznego (Format S do 500g)	48	72	96	120	144	168	192	216	240	264
Zwrotne potwierdzenie odbioru (ZPO) w obrocie zagranicznym	80	120	160	200	240	280	320	360	400	440

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 14. Zmniejszenie kosztu przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)

Kategoria	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Przesyłki listowe krajowe nierejestrowane - ekonomiczne (Format S do 500g)	21 377	31 187	40 697	49 745	58 094	67 836	77 578	86 903	96 227	105 551
Przesyłki listowe krajowe nierejestrowane - ekonomiczne (Format L ponad 1000g do 2000 g)	94	96	97	96	224	224	224	224	224	224
Przesyłki listowe krajowe rejestrowane - ekonomiczne (Format S do 500g)	527 556	880 925	1 126 847	1 360 054	1 670 087	1 953 269	2 194 118	2 434 968	2 675 817	2 916 667
Przesyłki listowe krajowe rejestrowane - ekonomiczne (Format M ponad 500g do 1000 g)	19	19	20	19	45	45	45	45	45	45
Zwrot przesyłki listowej krajowej rejestrowanej (Format S do 500g)	433	6 016	6 255	6 426	6 661	12 216	12 430	12 643	12 857	13 070
Zwrot przesyłki listowej krajowej rejestrowanej z ZPO (Format S do 500g)	281	288	289	288	626	626	626	626	626	626
Zwrotne potwierdzenie odbioru (ZPO) w obrocie krajowym (do 50g)	233 652	383 861	492 096	594 775	730 667	850 249	956 506	1 062 523	1 168 540	1 274 558
Zwrot listu poleconego zagranicznego (Format S do 500g)	283	437	585	726	871	1 016	1 161	1 306	1 451	1 597
Zwrotne potwierdzenie odbioru (ZPO) w obrocie zagranicznym	240	370	495	615	738	861	984	1 107	1 230	1 353
Suma oszczędności po stronie ARiMR z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego	783 934	1 303 201	1 667 380	2 012 743	2 468 012	2 886 341	3 243 672	3 600 345	3 957 017	4 313 690

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (beneficjenci) w związku z digitalizacją procesów

Analogicznie do powyżej przedstawionej analizy oszczędności z digitalizacji procesów po stronie ARiMR można oczekiwać oszczędności również po stronie beneficjentów – podmiotów składających wnioski.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez ARiMR, w 2020 roku wpłynęło łącznie 3 277 026 dokumentów (wniosków, zgłoszeń, informacji, oświadczeń etc.) od beneficjentów. Za bieżący rok dostępne są tylko częściowe dane, dlatego na potrzeby szacunku w tym przypadku przyjęto jako bazowe dane z ostatniego pełnego roku.

Tabela 15. Liczba przesyłek, jakie wpłynęły od beneficjentów w roku bazowym, w podziale na formę przesyłki

	Liczba przesyłek
Email	8 766
ePUAP	5 740
FAX	19
gov.pl	9
korespondencja wewnętrzna	422 357
list polecony	222 053
list zwykły	43 063
osobiście	1 006 256
przekazanie z innej JO ARiMR	3 918
przesyłka kurierska	2 054
przez inną osobę	257 891
WPI/eWniosekPlus/eWoP	1 304 900
RAZEM	3 277 026

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Na potrzeby analizy uwzględniono przesyłki listowne, kurierskie oraz dostarczone osobiście. Dla przesyłek listownych i kurierskich przyjęto koszt zgodnie z cennikiem (patrz: Tabela 12. Szacowana liczba przesyłek pocztowych wysyłanych przez ARiMR w ramach obsługi wniosków w roku bazowym (2021)) z uwzględnieniem stopy inflacji przyjętej w analizie finansowej.

Dla oszacowania kosztu dostarczenia przesyłki osobiście przyjęto założenie, że średnio w skali kraju czas poświęcony na dotarcie do najbliższego oddziału, złożenie dokumentu i powrót zajmie co najmniej godzinę. Szacunkowy koszt godziny poświęconej na złożenie dokumentu przyjęto na podstawie miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2019 w sektorze Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, wg Rocznika Statystycznego GUS 2020 - 5148,13 zł miesięcznie, co przy założeniu 20 dni w miesiącu i 8 godzin pracy dziennie daje średnią wartość 32,18 zł za jedną godzinę.

Dla oszacowania tempa zmniejszenia liczby przesyłek dostarczanych w kolejnych latach w formie papierowej (względem roku bazowego) przyjęto, że będzie ono analogiczne dla średniego tempa zmniejszenia liczby przesyłek wysyłanych przez ARiMR, w odniesieniu do roku bazowego (w %) – patrz: Tabela 16. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w odniesieniu do roku bazowego – w %, uśrednione.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 16. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (ARiMR) w odniesieniu do roku bazowego – w %, uśrednione

Kategoria	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
Zmniejszenie liczby przesyłek jak % wartości bazowej - uśrednione	6%	10%	13%	16%	20%	23%	26%	29%	31%	34%

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Kolejne tabele przedstawiają zmniejszenie liczby i kosztu przesyłek w formie papierowej po stronie Beneficjentów – oszacowane analogicznie jak dla ARiMR.

Tabela 17. Zmniejszenie ilości przesyłek w poszczególnych latach (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)

Kategoria	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
list polecony	14 208	22 969	29 269	35 568	43 607	50 999	57 313	63 613	69 912	76 212
list zwykły	2 755	4 454	5 676	6 898	8 457	9 890	11 115	12 336	13 558	14 780
przesyłka kurierska	131	212	271	329	403	472	530	588	647	705
osobiście	64 384	104 085	132 634	161 182	197 608	231 107	259 719	288 267	316 815	345 364

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 18. Zmniejszenie kosztu przesyłek w poszczególnych latach (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR (w odniesieniu do roku bazowego)

Kategoria	Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
list polecony	83 826	139 310	178 210	215 100	263 711	308 417	346 599	384 697	422 795	460 894
list zwykły	7 164	11 906	15 230	18 383	22 537	26 358	29 621	32 877	36 133	39 389
przesyłka kurierska	4 938	8 206	10 497	12 670	15 533	18 166	20 416	22 660	24 904	27 148
osobiście	2 071 879	3 443 245	4 404 727	5 316 504	6 517 991	7 622 963	8 566 690	9 508 344	10 449 998	11 391 652
Suma oszczędności po stronie beneficjentów z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR	2 167 806	3 602 666	4 608 665	5 562 657	6 819 772	7 975 903	8 963 325	9 948 577	10 933 830	11 919 082

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Oszczędność czasu po stronie beneficjentów wynikająca z przejścia z wielu odrębnych systemów do składania wniosków na jedną platformę usługową

Obecna architektura systemów informatycznych ARiMR była tworzona metodą „jeden wniosek – jeden system” oraz niezależny interfejs internetowy dla beneficjenta. To doprowadziło do sytuacji, że beneficjent musi korzystać bezpośrednio z wielu systemów, znać ich indywidualny sposób obsługi i sprawdzać w każdym z nich oddzielnie wszystkie aktualizacje, jakie wiążą się z usługami dostarczonymi przez Agencję. W nowo planowanej architekturze, wdrażanej przy udziale Spółki, beneficjent będzie otrzymywał w jednej platformie internetowej pełną informację o swoich danych, statusie złożonych wniosków (niezależnie, w którym systemie dziedzicowym są zarejestrowane) i będzie mógł wymieniać korespondencję z Agencją.

Na obecnym etapie nie było możliwe pozyskanie danych dotyczących liczby systemów, z jakich korzysta przeciętnie pojedynczy beneficjent, czasu poświęcanego na pojedynczą sesję oraz możliwego usprawnienia (skrócenia czasu operacji) etc. w tym zakresie.

6.2.2 Koszty społeczne

Koszty społeczne obejmują koszty utworzenia i działalności Spółki, przedstawione w rozdziale 5 Analiza finansowa. Z perspektywy Skarbu Państwa, koszty te obejmują:

- koszt prac zleczanych Spółce przez ARIMR,
- dotację celową na sfinansowanie zleceń z KOWR, GIS, IW, IUNG, MRiRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych),
- dotację celową na utworzenie Spółki,
- dotację podmiotową dla Spółki.

6.2.3 Efekt społeczny netto

Poniższa tabela podsumowuje wartości kosztów i korzyści wyliczonych na podstawie przeprowadzonej analizy.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Tabela 19. Analiza korzyści i kosztów ekonomicznych - perspektywa krajowa (Skarb Państwa)

		Rok 1 2022	Rok 2 2023	Rok 3 2024	Rok 4 2025	Rok 5 2026	Rok 6 2027	Rok 7 2028	Rok 8 2029	Rok 9 2030	Rok 10 2031
B	Korzyści	2 951 740	28 505 866	32 276 045	52 275 400	53 987 784	115 062 245	126 746 997	128 088 922	124 180 847	125 522 772
I	Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (ARiMR) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR	783 934	1 303 201	1 667 380	2 012 743	2 468 012	2 886 341	3 243 672	3 600 345	3 957 017	4 313 690
II	Oszczędności z tytułu zmniejszenia liczby przesyłek (beneficjenci) w związku z wprowadzeniem formularza dostępnego poprzez stronę internetową ARiMR	2 167 806	3 602 666	4 608 665	5 562 657	6 819 772	7 975 903	8 963 325	9 948 577	10 933 830	11 919 082
III	Oszczędności związane z uniknięciem kosztu umowy z wykonawcą zewnętrznym od momentu przejęcia utrzymania i rozwoju systemów przez Spółkę	-	23 600 000	26 000 000	44 700 000	44 700 000	104 200 000	114 540 000	114 540 000	109 290 000	109 290 000
C	Koszty	35 375 531	41 221 094	41 793 785	51 400 225	52 115 644	94 715 601	90 791 681	92 967 045	92 772 049	94 884 008
I	Koszt prac zleczanych Spółce - koszt po stronie ARiMR	3 112 659	11 876 569	11 535 085	14 043 792	14 227 571	25 911 586	24 786 129	25 380 003	25 326 769	25 903 334
II	Dotacja celowa - zlecenia z KOWR, GIS, IW, IUNG, MRiRW (okienko dla rolnika, udostępnianie rejestrów danych)	-	1 632 530	3 343 503	4 587 584	4 690 408	8 343 649	8 171 251	8 367 034	8 349 484	8 539 561
III	Dotacja celowa dla Spółki	25 000 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	Dotacja podmiotowa dla Spółki	7 262 871	27 711 994	26 915 198	32 768 849	33 197 665	60 460 367	57 834 301	59 220 007	59 095 795	60 441 113
	Ekonomiczne przepływy pieniężne netto	- 32 423 790	- 12 715 227	- 9 517 740	875 175	1 872 140	20 346 644	35 955 316	35 121 877	31 408 798	30 638 764

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

6.3 Ocena efektywności ekonomicznej przedsięwzięcia

Ekonomiczny zwrot z inwestycji został wyliczony na podstawie efektu społecznego netto Projektu, oszacowanego w poprzednim rozdziale. Ekonomiczna zdyskontowana wartość netto z inwestycji (ENPV/C) została wyliczona jako suma zdyskontowanych efektów społecznych netto. Natomiast ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (EIRR/C) jest interpretowana jako stopa zwrotu, przy której ekonomiczna zdyskontowana wartość netto z inwestycji jest równa zero.

Przy wyliczeniu wartości przepływów finansowych w czasie przyjęto społeczną stopę dyskontową na poziomie 6% ze względu na fakt, że dane zostały oszacowane w cenach bieżących.

Przyjmuje się, że aby uznać nakłady na realizację przedsięwzięcia za opłacalne, bieżąca wartość netto (NPV) powinna osiągnąć wartość dodatnią a wewnętrzna stopa zwrotu (IRR) – wartość wyższą od przyjętej stopy dyskontowej.

Dodatkowo, wyliczony został wskaźnik B/C, odpowiadający ilorazowi sumy zdyskontowanych korzyści i sumy zdyskontowanych kosztów w okresie analizy. Aby uznać przedsięwzięcie za opłacalne, suma zdyskontowanych korzyści powinna przekraczać łączną wartość zdyskontowanych kosztów, czyli wartość wskaźnika B/C powinna być większa niż 1.

Tabela 20. Ekonomiczny zwrot z inwestycji

Ekonomiczna zaktualizowana wartość netto (ENPV)	48 187 091
Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu (ERR)	17,99%
Ekonomiczny Wskaźnik Korzyści/Koszty (B/C)	1,10

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

7 Analiza ryzyka

Dla przedstawionych powyżej prac przygotowawczych i wdrożeniowych zostały zidentyfikowane ryzyka, czyli zdarzenia niepożądane z perspektywy realizacji projektu wdrożeniowego, których wystąpienie może skutkować niezrealizowaniem zakresu prac lub tylko jego częściową realizacją. Zidentyfikowane ryzyka zostały przedstawione w rejestrze ryzyk. Dla każdego zidentyfikowanego ryzyka przeprowadzono jego analizę i określono:

- Nazwę ryzyka - krótka nazwa ryzyka mająca na celu wskazać, czego dotyczy ryzyko.
- Opis – szczegółowy opis ryzyka mający na celu szczegółowe przedstawienie, czego dotyczy ryzyko.
- Kategorię – kategoria wprowadzona jest w celu pogrupowania ryzyk; w analizie przyjęto następujące kategorie ryzyka:
 - strategiczne,
 - prawne,
 - ekonomiczne,
 - organizacyjne,
 - pozostałe.
- Istotność ryzyka – rozpatrywana w perspektywie strat, jakie mogą nastąpić w przypadku realizacji ryzyka, określana ekspercko w następujących przedziałach:
 - niska istotność ryzyka – materializacja ryzyka może skutkować dodatkowymi kosztami lub opóźnieniami, ale nie ma zasadniczego wpływu na osiągnięcie celów przedsięwzięcia,
 - umiarkowana istotność ryzyka – materializacja ryzyka częściowo ogranicza możliwość osiągnięcia celów przedsięwzięcia,
 - wysoka istotność ryzyka – niemożliwość lub znaczne ograniczenie możliwości osiągnięcia celów przedsięwzięcia.
- Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka - określane ekspercko w następujących przedziałach:
 - niskie: <40% prawdopodobieństwa wystąpienia,
 - umiarkowane: 40%-70% prawdopodobieństwa wystąpienia,
 - wysokie: >70% prawdopodobieństwa wystąpienia.
- Wpływ na realizację projektu wdrożeniowego – kategoria wynikowa o charakterze iloczynowym prawdopodobieństwa i istotności ryzyka. Wpływ na realizację określany jest w przedziałach:
 - niski – wystąpienie ryzyka nie jest istotne z perspektywy zapewnienia realizacji przedsięwzięcia, ryzyka o niskim wpływie na realizację etapu powinny być monitorowane,
 - umiarkowany – wystąpienie ryzyka może utrudnić realizację przedsięwzięcia (np. opóźnić tempo przejmowania utrzymania i rozwoju kolejnych systemów przez

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

spółkę), niezbędne jest monitorowanie ryzyka i podejmowanie ustalonych reakcji na ryzyko,

- wysoki – wystąpienie ryzyka może całkowicie uniemożliwić realizację przedsięwzięcia, konieczne jest monitorowanie ryzyka i bieżące podejmowanie reakcji na ryzyko w celu zapobieżenia wystąpienia ryzyka.
- Reakcja na ryzyko – definiowana jako zestaw działań, które powinny być podjęte w celu uniknięcia wystąpienia ryzyka lub w przypadku jego wystąpienia działania mające na celu minimalizację jego negatywnego wpływu na osiągnięcie zakładanego celu.

Tabela 21. Analiza kluczowych ryzyk

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Kategoria ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Istotność ryzyka	Wpływ na realizację projektu	Reakcja na ryzyko
1.	Opóźnienie w procesie legislacji	Opóźnienie we wprowadzaniu zmiany ustawy o ARiMR może skutkować późniejszym niż planowane uruchomieniem działalności spółki.	Prawne	Umiarkowane	Wysoka	Umiarkowany	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie postępu prac legislacyjnych. • Terminowe przygotowanie i przekazanie uzasadnienia do zmiany ustawy i pozostałej niezbędnej dokumentacji.
2.	Negatywny odbiór wdrażanej zmiany - utworzenia spółki	Negatywny odbiór wdrażanej zmiany – szczególnie w sytuacji podkreślania głównie kosztów związanych z uruchamianiem spółki, bez przedstawiania spodziewanych korzyści - może wpłynąć negatywnie na stabilność zatrudnienia a przez to utrudnić realizację zakładanych celów.	Strategiczne	Niskie	Umiarkowana	Umiarkowany	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie zmianą: komunikacja oczekiwanych ilościowych i jakościowych efektów uruchomienia spółki jako przeciwwagi dla spodziewanych kosztów. • Kampania informacyjna poświęcona zmianom organizacyjnym, w tym dedykowane, klarowne komunikaty dot. planowanych zmian organizacyjnych, etc.
3.	Trudności w pozyskaniu pracowników spółki w wyniku procesu rekrutacji	Zakładany wzrost zatrudnienia spółki - o 45 osób w ciągu pierwszych dwóch lat działalności - jest obciążony ryzykiem związanym z trudnościami w tak szybkiej rekrutacji specjalistów w dziedzinie informatyki.	Organizacyjne	Umiarkowane	Wysoka	Wysoki	<ul style="list-style-type: none"> • Nawiązanie współpracy z agencją HR w celu pozyskania odpowiedniej puli kandydatów na poszczególne grupy stanowisk. • Zastosowanie rozwiązań organizacyjnych wychodzących naprzeciw oczekiwaniom kandydatów, np. zdalna praca, elastyczny czas pracy, zatrudnienie B2B, etc.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Kategoria ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Istotność ryzyka	Wpływ na realizację projektu	Reakcja na ryzyko
4.	Utrzymanie stabilności zespołów	Ryzyko zwiększonej rotacji pracowników wywołanej zmianą organizacyjną - przeniesienie do nowej jednostki organizacyjnej.	Organizacyjne	Wysokie	Wysoka	Wysoki	<ul style="list-style-type: none"> Podjęcie działań związanych z zapewnieniem stabilności zespołu poprzez wypracowanie odpowiednich warunków zatrudnienia, w tym warunków pozapłacowych (np. ochrona zdrowia). Budowanie wizerunku spółki. Opracowanie podejścia do komunikacji zmiany.
5.	Wzrost kosztów funkcjonowania spółki	Wzrost kosztów funkcjonowania spółki w odniesieniu do założeń, ze względu na np. ryzyko wymagania zaoferowania wyższych wynagrodzeń niż oferowane obecnie w ramach DI, ryzyko zmiany kosztów wynajmu biura po wygaśnięciu obecnej umowy, etc.	Ekonomiczne	Wysokie	Wysoka	Wysoki	<ul style="list-style-type: none"> Nawiązanie współpracy z agencją HR w celu pozyskania odpowiedniej puli kandydatów na poszczególne grupy stanowisk. Przeprowadzenie pełnej analizy przyszłych kosztów działalności na etapie tworzenia założeń przedsięwzięcia.
6.	Ograniczona możliwość przejęcia przez spółkę usług obecnie wytwarzanych przez zewnętrznych dostawców	Ograniczona możliwość przejęcia przez spółkę usług obecnie wytwarzanych przez zewnętrznych dostawców ze względu na niewystarczające moce wytwórcze spółki – w zakresie koniecznej liczebności zespołu i/lub wymaganych kompetencji.	Organizacyjne	Umiarkowane	Wysoka	Umiarkowany	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie planu rozwoju spółki. Współpraca z kierownictwem ARiMR w oparciu o ustalenia dotyczące harmonogramów i zasad przekazania projektów.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Kategoria ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Istotność ryzyka	Wpływ na realizację projektu	Reakcja na ryzyko
7.	Ryzyko utraty możliwości udzielania spółce zamówień w trybie z wolnej ręki	W przyszłości, w przypadku rozwoju liczby zleceń realizowanych na rzecz podmiotów innych niż ARiMR, istnieje ryzyko utraty możliwości udzielania spółce zamówień w trybie z wolnej ręki, jeżeli udział wartości zleceń zewnętrznych przekroczy 10% łącznej wartości przychodów.	Strategiczne	Wysokie	Wysoka	Wysoki	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie udziału przychodów ze zleceń udzielanych podmiotom innym niż ARiMR.
8.	Wolniejsze niż oczekiwane tempo realizacji korzyści	Wyższe od planowanych koszty funkcjonowania spółki, wolniejsze tempo wzrostu zespołu czy utrudnienia we wdrożeniu optymalnego modelu wyceny zleceń generujących przychód spółki, jak również wolniejsze niż oczekiwane tempo zmian w otoczeniu (np. digitalizacji procesu obsługi wniosków czy wdrożenia strategicznych projektów ARiMR realizowanych siłami zewnętrznymi) może powodować, że tempo realizacji korzyści będzie wolniejsze niż założone na etapie definiowania założeń	Ekonomiczne	Umiarkowane	Umiarkowana	Umiarkowany	<ul style="list-style-type: none"> Przyjęcie ostrożnych założeń na etapie definiowania i analizy korzyści ekonomicznych Monitorowanie postępu w realizacji korzyści

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARiMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Kategoria ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Istotność ryzyka	Wpływ na realizację projektu	Reakcja na ryzyko
9,	Ryzyko związane z wyceną prac zlecanych przez ARiMR	Dokonanie kompletnej wyceny kosztochłonności prac zlecanych przez ARiMR będzie wymagało alokowania do zleceń całości kosztów ich realizacji, w tym kosztów usług asysty technicznej, które obecnie nie są alokowane na projekty. W przypadku niedoszacowania kosztów realizacji zleceń, ich wartość może nie pokryć pełnego kosztu działalności spółki związanej z obsługą zleceń ARiMR.	Ekonomiczne	Umiarkowane	Umiarkowana	Umiarkowany	<ul style="list-style-type: none"> Wypracowanie modelu wyceniania kosztu zleceń, w tym alokowania kosztów ogólnych, kosztów licencji, usług wsparcia, etc. do kosztów zleceń. Regularna weryfikacja poprawności metod wyceniania zleceń - poprzez porównywanie przychodu ze zleceń z kosztami ponoszonymi przez spółkę.
10,	Ryzyko opóźnienia w realizacji prac wdrożeniowych zlecanych przez ARiMR	W przypadku realizacji prac zleconych przez ARiMR, może wystąpić ryzyko opóźnień / przekroczenia wyznaczonych terminów realizacji prac, związanych np. niedostępnością infrastruktury ARiMR wpływającą na opóźnienie produkcyjne, zakłóceniami we współpracy z odbiorcami systemów po stronie ARiMR w zakresie identyfikacji wymagań, testów czy odbiorów, etc.	Prawne / Organizacyjne	Umiarkowane	Umiarkowana	Umiarkowany	<ul style="list-style-type: none"> Zastosowanie metodyk zwinnych. Sprawną komunikacją między zlecającym (ARiMR) a wykonawcą (spółka).

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ekspertyza dotycząca utworzenia przez ARIMR Spółki kapitałowej

11 czerwca 2021

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Kategoria ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Istotność ryzyka	Wpływ na realizację projektu	Reakcja na ryzyko
11,	Ryzyko naruszenia interesów podmiotów obecnie świadczących usługi na rzecz ARiMR	Przejmowanie przez spółkę prac w zakresie utrzymania i rozwoju systemów dotąd zleczanych na zewnątrz może generować opór po stronie dotychczasowych wykonawców tych prac.	Strategiczne	Wysokie	Wysoka	Wysoki	<ul style="list-style-type: none">• Monitorowanie sytuacji rynkowej.

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie informacji uzyskanych od ARiMR

Raport z konsultacji (§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania:

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy zmieniającej ustawę o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skierowano do:

1. Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
2. Związku Zawodowego Rolnictwa „SAMOOBRONA”,
3. Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
4. Związku Zawodowego Rolników „OJCZYŻNA”,
5. Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
6. Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników,
7. Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP,
8. Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych,
9. Krajowej Rady Spółdzielczej,
10. Krajowej Rady Izb Rolniczych,
11. Federacji Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
12. Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
13. Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
14. Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”,
15. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
16. Forum Związków Zawodowych,
17. Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
18. Federacji Regionów i Komisji Zakładowych Solidarność '80,
19. Krajowej Federacji Producentów Zbóż,
20. PROM - Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych,
21. Polskiej Izby Technologii i Wyrobów Naturalnych,
22. Krajowej Federacji Hodowców Drobiu i Producentów Jaj,
23. Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku,
24. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego,
25. Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych,
26. Związku Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej,
27. Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu,
28. Związku Sadowników Polskich,

29. Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
 30. Związku Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie,
 31. Stowarzyszenia Krajowej Unii Producentów Soków,
 32. Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu,
 33. Business Centre Club,
 34. Konfederacji Lewiatan,
 35. Krajowego Związku Banków Spółdzielczych,
 36. Związku Banków Polskich,
 37. Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego,
 38. Związku Polskich Przetwórców Mleka,
 39. Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy,
 40. Polskiej Izby Mleka,
 41. Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego,
 42. Polskiej Izby Handlu,
 43. Federacji Gospodarki Żywnościowej RP,
 44. Ogólnopolskiego Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
 45. Związku Rzemiosła Polskiego,
 46. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
 47. Łukowsko-Obszańskiego Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu,
 48. Polskiej Federacji Ziemniaka,
 49. Ogólnopolskiego Związku Plantatorów Tytoniu w Grudziądzu,
 50. Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu w Augustowie,
 51. Polskiego Związku Pszczelarskiego,
 52. Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych
- oraz został zamieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji publicznych projektu uwagi zostały zgłoszone przez:

- Forum Związków Zawodowych – wskazało na brak merytorycznych podstaw do wprowadzenia powołania jako nawiązania stosunku pracy w odniesieniu do stanowiska doradcy. Ponadto wprowadzenie przepisów zgodnie z którymi z mocy prawa umowy o pracę pracowników zatrudnionych obecnie na stanowisku doradców Prezesa ARiMR ulegają przekształceniu w powołanie, narusza pewność obrotu prawnego, zasadę niedziałania prawa wstecz i zasady ochrony praw

nabytych. Ponadto podniesiono, że rezygnacja z otwartego naboru w przypadku osoby, która ukończyła staż w Agencji (ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucja rynku pracy), stwarza ryzyko zatrudnienia osób nie dających gwarancji merytorycznych i moralnych właściwego pełnienia tej służby. Uwagi nie zostały uwzględnione. Doradca prezesa to osoba, która przede wszystkim musi posiadać zaufanie Prezesa. Z reguły osoba na to stanowisko jest zatrudniania z prezesem, a zatem również z prezesem powinna zakończyć pracę. Jednocześnie stosunek pracy może podlegać zmianom podobnie jak każdy stosunek zobowiązaniowy. Natomiast odejście od obowiązku przeprowadzania naboru na zasadach określonych w ustawie o Agencji w przypadku nawiązywania stosunku pracy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy z osobą, która ukończyła w Agencji staż stwarza dużą szansę na zatrudnienie dla uczestników stażów organizowanych przez Agencję wspólnie z urzędami pracy. Procedury konkursowe organizowane przez urzędy pracy dla organizatorów stażu preferują podmioty deklarujące zatrudnienie po okresie stażu. Dotychczasowy stan prawny w przeważającej liczbie przypadków utrudniał współpracę z urzędami pracy, które kierując stażystę do Agencji wymagały deklaracji zatrudnienia. Obecnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na tego typu zobowiązania ze strony Agencji, co jest krzywdzące dla potencjalnych stażystów, niejednokrotnie zorientowanych na zdobycie doświadczenia i realne wsparcie etatowych pracowników Agencji. Taki stan prawny skutkuje często brakiem możliwości uczestniczenia w stażu przez osoby, dla których Agencja spełnia oczekiwania względem zakresu wiedzy i doświadczenia, jakie chciałyby zdobyć, a Agencję pozbawia możliwości wsparcia ich dążeń do wzrostu konkurencyjności na rynku pracy. Obecne przepisy prawa czynią Agencję mniej konkurencyjną (ze względu na brak deklaracji zatrudnienia) w stosunku do innych podmiotów ubiegających się o stażystów.

- Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych - zaproponowała aby minister właściwy do spraw rozwoju wsi określał rozporządzeniem liczebność, sposób powołania oraz wynagrodzenie Rady Nadzorczej lub określenie tych parametrów wprost w ustawie. Zaproponowała również, aby minister właściwy do spraw rozwoju wsi powoływał Radę Nadzorczą – uwagi nie zostały uwzględnione,

spółka zostanie powołana przez Agencję a kwestie Rady Nadzorczej będzie określał jej statut.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym:

Projekt ustawy nie podlegał konsultacjom z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku:

Projekt zmiany ustawy został umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu zgłaszania w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem przedmiotowego rozporządzenia w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.